PİPO SERİSİ
polisiye

J.G. REEDER

edgar wallace

cinayet defteri

Lacivert

Labirent Yayınevi
Pipo Dizisi - 17

Eserin orijinal adı:
The Murder Book of Mr. J. G. Reeder
Cinayet Defteri
Edgar Wallace

ISBN 978-605-5055-00-4
Sertifika No: 26373
Birinci Basım Eylül 2013

Çeviri: Seda Çıngay
Genel Yayın Yönetmeni: Hüseyin Çukur
Editör: Onur Koçyiğit
Kapak ve İç Tasarım: Yener Yentek

Labirent Basın
Yayın Dağıtım Pazarlama
Osmanağa Mah.
Arayıcıbaşı Sok. No: 29-31/8
İletişim: 0549 430 50 89

twitter.com/LabirentYayin
facebook.com/labirentyayinlari
bilgi@labirentyayinlari.com
www.labirentyayinlari.com

Baskı:
Özal Matbaası 0212 565 25 99

EDGAR WALLACE

CİNAYET DEFTERİ

İngilizceden Çeviren:
Seda Çıngay

BÖLÜM 1

ROMANTİK POLİS MEMURU

Bay Reeder'ın savcının bürosuna geldiği gün, Londra Scottish and Midland Bankası şube müdürü Bay Lambton Green açısından gerçekten de kaderin cilveleriyle dolu bir gündü.

Bankanın Bay Green'in müdürlüğünü yaptığı şubesi, Ealing'in "kırsal kesimindeki" Pell Caddesi'yle Firling Bulvarı'nın köşesinde bulunuyordu. Bina epey büyüktü ve çoğu banliyö şubesinin aksine, tamamı bankaya tahsis edilmişti çünkü şube çok yüklü hesaplar barındırıyordu. Bordrosunda üç bin çalışanıyla Mehtap Çekiş Sistemleri şirketi, muazzam bir cirosu olan Birleşik Hediyelikler firması ve Laraphone telefon şirketi bankanın müşterilerinden yalnızca üçüydü.

Bu üç şirketin ödeme günlerine hazırlık yapmak amacıyla her çarşamba öğleden sonraları büyük miktarda nakit para genel müdürlükten getirilir, Bay Green'in özel ofisinin hemen altındaki, girişi genel ofisteki çelik bir kapıdan sağlanan, çelik ve betondan inşa edilmiş kasa odasına yerleştirilirdi. Kasa odasının kapısını caddeden görmek mümkündü; görüşü kolaylaştırmak için de siperlikli bir lamba kapının hemen üstünde duvara sabitlenmişti ve kapıyı güçlü bir ışıkla aydınlatıyordu. Emekli bir asker olan Arthur Malling de ek bir güvenlik önlemi sağlamak üzere güvenlik görevlisi olarak çalışıyordu.

Banka özel bir devriye güzergâhı üzerindeydi, devriye öyle ayarlanmıştı ki görevdeki polis memuru her kırk dakikada bir binanın önünden geçiyordu. Malling görünene kadar bekleme

emri almış nöbetçi memurlar pencereden içeri bakıp bekçiyle işaretleşmeyi alışkanlık edinmişlerdi.

17 Ekim gecesi polis memuru Burnett her zamanki gibi geniş gözetleme deliğinin önünde durup bankadan içeri bir göz attı. İlk fark ettiği şey kasa odasının üstündeki lambanın yanmıyor olduğuydu. Gece bekçisi görünürlerde yoktu. Şüpheleri artan polis, normalde yapacağı gibi bekçinin ortaya çıkmasını beklemek yerine pencereden ayrılıp kapıya yöneldi, kapının aralık olduğunu görünce de iyice telaşlandı. Kapıyı itip bankaya girerken bir yandan da Malling'e sesleniyordu.

Cevap yoktu.

Havaya memurun ne olduğunu anlayamadığı hafif, tatlımsı bir koku sinmişti. Genel ofisler boştu. Müdürün odasında bir ışık yanıyordu. Polis oraya girince yere uzanmış bir şekil gördü. Gece bekçisiydi bu. Adamın elleri kelepçelenmiş, dizleriyle ayak bilekleri de kayışlarla sıkı sıkı bağlanmıştı.

Acayip, iç bayıltıcı kokunun ne olduğu ortaya çıkmıştı. Eli kolu bağlanmış adamın kafasının üstünde, duvardaki resmin çerçevesine tutturulmuş bir çengelin ucunda sallanan eski bir konserve kutusu sarkıyor; kutunun dibinde açılmış deliklerden sızan uçucu sıvı, Malling'in yüzünü kapatan kalın pamuklu örtüye durmaksızın damlıyordu.

Savaşta yaralanmış olan Burnett, kloroform kokusunu anında tanıdı. Bilinci yerinde olmayan adamı dış ofise sürükledi, yüzündeki örtüyü çekip aldı ve yalnızca karakola telefon etmek için kısacık bir süre yanından ayrıldı. Ondan sonra da bekçiyi kendine getirmek için boş yere çabalayıp durdu.

Polis kuvvetleri birkaç dakika içinde bankaya ulaştılar, yardım çağrısı geldiği sırada tesadüfen karakolda olan bölge doktorunu da yanlarında getirmişlerdi. Talihsiz adamı hayata döndürmek için gösterilen bütün uğraşlar boşa çıktı.

Polis doktoru, "büyük ihtimalle bulunduğu sırada ölüydü," diye bildirdi hükmünü. "Sağ avucundaki çiziklerin ne olduğu tam bir muamma."

Adamın sıkılı yumruğunu açıp altı adet küçük çiziği gösterdi. Avuca kan bulaşmış olduğuna göre, çizikler yeniydi.

Burnett derhal banka müdürü Bay Green'i haberdar etmek üzere gönderildi. Müdür, köşesinde şubenin bulunduğu Firling Bulvarı'nda oturuyordu. Londralıların aşina olduğu biçimde seyrek olarak serpiştirilmiş villalarla dolu bir caddeydi burası. Polis memuru küçük ön bahçeden geçerken panjurların arasından ışık sızdığını gördü. Kapı neredeyse çalar çalmaz açıldı, tepeden tırnağa giyimli ve polisin zeki gözlerinin fark ettiği kadarıyla hatırı sayılır bir huzursuzluk içindeki Bay Lambton Green göründü. Memur Burnett giriş holündeki iskemlenin üstünde büyük bir çanta, bir yolluk torbası, bir de şemsiyenin durduğunu gördü.

Ufak tefek müdür, Burnett bulduklarını anlatırken ölü gibi solgun bir renkle dinledi.

"Banka soyuldu mu? İmkânsız bu!" dedi neredeyse çığlık atarcasına. "Aman Allahım! Ne felaket!"

Her an yere yığılacakmış gibi görünüyordu, o kadar ki caddeye çıkabilmesi için Burnett'in yardımını alması gerekti.

Karanlık yol boyunca bankaya doğru yürürken, "ben -ben de tam tatile çıkacaktım," diye geveledi Bay Green. "Yani şey -işin aslı şu ki- şey... Bankadan ayrılıyordum. Yöneticilere durumu açıklayan bir not bırakmıştım."

Kuşku dolu adamlardan oluşan halkanın içine sendeleyerek dalan müdür, çekmecesinin kilidini açtı, sonra başını kaldırdı. Yıkılmıştı.

"Yok!" dedi deli gibi. "Buraya koymuştum, anahtarlarımı buraya bırakmıştım. Notu da!"

Sonra bayıldı. Kendine geldiğinde bir hücredeydi; o günün ilerleyen saatlerinde de iki polis memurunun arasında boynu bükük götürülerek bir sulh hâkiminin karşısına çıktı, Arthur Malling'in ölümüne sebep olma ve dahası yüz bin sterlini cebine indirme suçlamalarını rüyadaymış gibi dinledi.

İşte müdürün tutuklu olarak yargılanacağı bu ilk sabahta Bay

John G. Reeder, bütün hükümet birimlerine karşı kuşkulu bir tutum takınmış olmasından dolayı biraz tereddüt ederek de olsa Lower Regent Caddesi'ndeki ofisinden çıkıp savcılığa ev sahipliği yapan binanın en üst katındaki kasvetli sayılabilecek büroya geçti. Bu değişiklik için tek bir koşul öne sürmüştü, o da eski ofisine özel bir telefon hattıyla bağlantı sağlanmasıydı.

Bunu bir talep olarak dile getirmemişti. Asla talepte bulunmazdı. Gergin ve özür diler bir edayla rica etmişti. John G. Reeder'da öyle hüzünlü bir çaresizlik havası vardı ki insanlar ona acırlardı; hatta başsavcı da gözüpek, becerikli ve fena halde gizemli Müfettiş Holford'un yerine bu zayıf görünümlü adamı getirmekle akıllıca bir iş yapıp yapmadığını düşünerek huzursuzluk dolu birkaç şüpheli saniye geçirmişti.

Bay Reeder, kırlaşmaya başlamış kum rengi saçlı, uzun suratlı, ellisini geçmiş bir adamdı. Yanaklarında, neyse ki bakışları kepçe kulaklarından başka yere yönelten favoriler vardı. Burnunun ucuna çelik çerçeveli bir kelebek gözlük kondurulmuştu. Gerçi onun bu gözlükten baktığını gören yoktu ya! Adam bir şey okuyacağı zaman daima gözlüğünü çıkarırdı. Kafasındaki yüksek ve düz tepeli melon şapka sıska göğsünün üzerinde sımsıkı iliklenmiş redingotuna hem uyuyor, hem de uymuyordu. Ayakkabıları küt burunluydu. Geniş, göğsü koruyan cinsten, hazır alınmış kravatı Gladstone[1] tarzı bir yakanın altına düğümlenmişti. Bay Reeder'ın en şık uzantısı, havalı bir baston zannedilebilecek kadar sıkı ve düzgün biçimde sarılıp katlanmış bir şemsiyeydi. İster yağmur yağsın ister güneş açsın bu eşyasını daima kolunda taşırdı Bay Reeder. O güne dek şemsiyenin açıldığını gören de olmamıştı.

Artık başmüfettiş sıfatını ve sorumluluklarını taşıyan Müfettiş Holford, görevin yanı sıra mobilya ve çeşitli alet edavat gibi daha elle tutulur şeylerin de teslimi için ofiste Bay Reeder'la buluştu.

"Tanıştığımıza memnun oldum, Bay Reeder. Daha önce sizi tanıma şerefine nail olamasam da hakkınızda çok şey duydum.

---

1 William Ewart Gladstone. 1868-1894 yılları arasında dört kez İngiltere başbakanlığı yapmış politikacı. (ç.n.)

İngiltere Merkez Bankası ile çalışıyordunuz, değil mi?"

Bay Reeder bu onurun kendisine bahşedildiğini fısıldadıktan sonra, kaderin sert bir darbesinin bu görevlerinin muğlaklığından kopmasına sebep olmasına esef duyarmışçasına içini çekti. Bay Holford'un ona yönelttiği inceleme şüphelerle doluydu.

"Neyse," dedi başmüfettiş beceriksizce. "Bu iş farklı. Gerçi bana sizin Londra'nın en bilgili adamlarından biri olduğunuz söylendi, bu doğruysa işimiz kolay demektir. Yine de daha önce dışarıdan biriyle, yani bir dedektifle demek istiyorum, böyle biriyle çalışmamıştık. Tabii doğal olarak Yard biraz..."

Bay Reeder, lekesiz şemsiyesini asarken, "anlıyorum," diye mırıldandı. "Bu çok doğal. Bay Bolond bu randevuyu bekliyordu. Eşi huzursuz olmuş, hakkı da var ama huzursuzlanacak bir durum yok ortada. Hırslı bir kadın. Batı yakasında bugünlerde baskına uğrayabilecek dans kulüplerinden birinin üçüncü hissedarı."

Holford afallamıştı. Scotland Yard'da bir fısıltı halinde dolaşan dedikoduları dile getiren bilgilerdi bunlar.

"Hay şeytan alsın! Bunu da nereden biliyorsun?" diye patladı.

Bay Reeder'ın yüzünde kendini küçük görür bir gülümseme belirdi.

"İnsanın kulağına hiç olmadık şeyler geliyor işte," dedi adam özür diler gibi. "Ben... Ben her şeyin kötü yönünü görürüm. Benim acayip sapkınlığım da bu işte. Suça yatkın bir kafam var!"

Holford derin bir nefes aldı.

"Eh, yapacak pek iş yok aslında. Ealing vakası gayet açık. Green, savaş sırasında bankada iyi işler başarıp müdürlüğe kadar yükselmiş eski bir sabıkalı. Parayı kendi lehine kullanmaktan yedi yıl yatmış."

"Zimmetine para geçirme ve tağyir," diye mırıldandı Bay Reeder. "Ben -şey- o davada adamın aleyhindeki esas tanık bendim. Bankacılık suçları benim için, nasıl diyeyim, hobi gibi bir şeydi. Evet, tefecilerle başı derde girdi. Çok aptalca, fena halde aptalca. Üstelik hatasını da kabul etmiyor." Derin derin göğüs

geçirdi. "Zavallı adamcağız! Hayatı söz konusuyken verdiği acınacak yalan ifadeleri affedip görmezden gelebiliyor insan."

Müfettiş, bu yeni adama şaşkınlıkla bakıyordu. "Ona zavallı demek ne kadar doğru bilmiyorum. Yüz bin sterlini cebe atmış ve hayatımda duyduğum en zayıf mavalı yutturmaya çalışıyor. Okumak isterseniz polis raporlarının birer kopyası burada. Malling'in ellerindeki çizikler ilginç. Öbür elinde de birkaç çizik bulmuşlar. Kendini savunurken açılmış olacak kadar derin yaralar değil. Green'in anlattığı masala gelince..."

Bay J.G. Reeder kederle başını salladı.

"Pek de ustaca bir hikâye değil," dedi neredeyse üzüntüyle. "Yanlış hatırlamıyorsam şöyle bir şeyler anlatmış. Dartmoor Hapishanesi'nde onunla birlikte yatan mahkûmlardan biri kendisini tanımış ve para ödemezse sırrını ifşa edeceğini söyleyen bir şantaj mektubu göndermiş. Bay Green suç hayatına geri dönmektense durumu yöneticilerine bütün açıklığıyla anlatan bir mektup yazmış, mektubu anahtarlarıyla birlikte masasının çekmecesine koymuş; masanın üstüne de başveznedar için bir not bırakmış. Ertesi gün Londra'ya gidip tanınmadığı bir yerde her şeye sıfırdan başlamaya niyetliymiş."

Müfettiş kararlı bir tavırla, "masada ve çekmecelerde ne mektup vardı ne de anahtarlar," dedi. "Sıktığı martavalın tek doğru kısmı delikte yatmış olduğu."

"Hapiste," dedi Bay Reeder ağlamaklı bir sesle. Argo konuşulması karşısında dehşete düşerdi. "Evet, o kısmı doğru."

Bay Reeder yalnız kalınca, geçen zamanın hışmına uğramış olsa da hâlâ genç olan biriyle görüşerek telefonun başında epey vakit geçirdi. Sabahın geri kalan kısmı boyunca da selefinin masanın üstüne bırakmış olduğu yazılı ifadeleri okudu.

Savcı, Bay Reeder'ın odasına girip de astının karıştırıp durduğu yüksek taslak yığınına bir göz attığında öğleden sonra epey ilerlemişti.

"Ne okuyorsun, şu Green işini mi?" diye sordu savcı. Sesinde bir memnuniyet tınısı vardı. "Epey açık bir vaka olmasına rağmen

ilgini çekmesine sevindim. Adamın bankasının genel müdüründen bir mektup aldım. Nedense Green'in doğru söylediğini düşünüyor."

Bay Reeder, şaşırdığı zaman hiç sektirmeden takındığı acı dolu ifadeyle başını kaldırdı.

"Polis memuru Burnett'in ifadesi burada. Belki beni aydınlatırsınız efendim. Memur Burnett ifadesinde diyor ki, bir dakika müsaade edin de okuyayım."

"'Banka binasına varmadan biraz önce, caddenin köşesinde, hemen bankanın dışında duran bir adam fark ettim. Yoldan geçen bir posta arabasının ışığında onu gayet açık seçik bir biçimde görebildim. Onun orada bulunmasına herhangi bir önem atfetmedim ve kendisini bir daha da görmedim. Söz konusu bu adamın sokağın diğer tarafından dolaşıp benim tarafımdan görülmeden Firling Bulvarı 120 numaraya gelmiş olması mümkündür. Adamı gördükten hemen sonra ayağım kaldırımdaki bir demir parçasına çarptı. Fenerimi çarptığım şeye tutunca bunun akşamın erken saatlerinde çocukların oynadığını gördüğüm eski bir at nalı olduğunu anladım. Tekrar köşeye doğru baktığımda adam gitmişti. Fenerimin ışığını görmüş olacak. Başka kimseyi görmedim, hatırlayabildiğim kadarıyla Green'in evinin önünden geçtiğim sırada da içeride ışık yanmıyordu.'"

Bay Reeder başını kaldırdı.

"Ee?" dedi savcı. "Bunda dikkat çekecek bir şey yok ki. Polisin gördüğü adam muhtemelen Green'di, adam gidip sokağın öbür tarafından dolanarak polisin arkasına geçti."

Bay Reeder çenesini kaşıdı.

"Evet," dedi düşünceli düşünceli. "E-evet." Sandalyesinde rahatsız rahatsız kımıldandı. "Polisten bağımsız olarak biraz araştırma yapsam, birkaç soru sorsam münasebetsizlik etmiş olur muyum?" diye sordu gergin bir biçimde. "Kimsenin amatör bir heveslinin onlara ait yasal işlere burnunu soktuğunu düşünmesini istemem doğrusu."

Savcı içtenlikle, "sor tabii, sor tabii," dedi. "Git de vakayla

ilgilenen memuru gör. Bir not yazarım, ona verirsin. Benim memurlarımdan birinin ayrı bir araştırma yürütmesi hiç de alışılmadık bir şey değildir, hiç değildir. Gerçi pek fazla bir şey bulabileceğini zannetmiyorum ya! Maalesef. Scotland Yard her şeyi didik didik inceledi."

"Adamı görmeme izin verilir mi?" diye sordu Reeder tereddütlü bir sesle.

"Green'i mi? Tabii canım, neden verilmesin? Gerekli emri sana gönderirim."

Uğultulu, gri renkli gökyüzünden ışık çekiliyor, yağmur kesik kesik atıştırıyordu ki, sıkıca sarılmış şemsiyesini koluna asmış, yakalarını kaldırmış Bay Reeder, Brixton Hapishanesi'nin karanlık girişinden geçti ve başını ellerine dayamış, soluk renkli gözleri boşluğa dalmış endişeli bir adamın oturduğu hücreye götürüldü.

"Doğru, anlattıklarımın hepsi doğru! Her kelimesi doğru." Green neredeyse hıçkırarak söylemişti bunları.

Kelleşmeye eğilimli, beti benzi solmuş bir adamdı. Sarkık, grileşmeye başlamış sarı bir bıyığı vardı. Bir gördüğü yüzü bir daha unutmayan Reeder onu ilk bakışta tanıdıysa da, bu tanımanın karşılıklı bir hal alması için biraz vakit geçmesi gerekti.

"Evet Bay Reeder, sizi şimdi hatırladım, hatırladım ya! Daha önce beni yakalayan beyefendisiniz. İnanın bana, doğru yoldan bir gıdımcık olsun sapmadım. Bana ait olmayan tek meteliğe elimi sürmüş değilim. Zavallı sevgilim kim bilir neler düşünecek!"

"Evli misiniz?" diye sordu Bay Reeder halden anlar bir tavırla.

"Değilim ama evlenecektik. İleride bir gün evlenmeyi düşünüyorduk. Benden neredeyse otuz yaş genç, hem de görüp görebileceğiniz en tatlı kız."

Bay Reeder bunun ardından gelen heyecanlı ve duygusal konuşmayı dinledi. Yüzündeki melankolik ifade her geçen dakika derinleşiyordu.

"Şükürler olsun ki mahkemeye gelmedi ama neler olduğunu biliyor. Bir arkadaşımın söylediğine göre perişan durumdaymış."

Bay Reeder, "zavallıcık," diye başını salladı.

Green acı acı, "üstelik de bütün bunlar kızın doğum gününde geldi başımıza," diye sözlerini sürdürdü.

"Bankadan ayrılacağınızı biliyor muydu?"

"Evet, bir gece önce söylemiştim. Onu bu davaya karıştıramam. Doğru dürüst nişanlı olsaydık işler başka türlü olurdu ama sevgilim evli ve kocasından boşanıyor, boşanma kararı da henüz kesinleşmedi. Onunla hiç dışarı çıkmamamın, sevgilimi fazla göremememin sebebi bu işte. Tabii nişanlılığımızdan kimsenin haberi de yok, hem de aynı cadde üzerinde oturmamıza rağmen."

Reeder, "Firling Bulvarı mı?" diye sorunca banka müdürü ümitsizce başıyla onayladı.

"Daha on yedi yaşındayken zorbanın biriyle evlenmiş. Dilimi tutmak zorunda kalmak benim için bayağı gurur kırıcı oldu aslında. Yani nişanımızı herkesten saklamak demek istiyorum. Bir sürü rezil herif ona asılıp duruyordu, bense dişlerimi gıcırdatmakla yetinmek zorundaydım, ağzımı açıp bir şey söyleyemiyordum. Hiç olmayacak insanlar! Bakın hele şu işe, beni tutuklayan o ahmak Burnett sevgilime nasıl tatlı davranır, ona şiirler yazardı. Bir polisin böyle bir şey yapacağı hiç aklınıza gelir miydi?"

Romantik bir polis memurunun uygunsuz, taşkın davranışı dedektifi şoka uğratmışa benzemiyordu.

"Her ruhta şiir vardır Bay Green," dedi adam. "Polis de olsa, insan insandır."

Memurun bu tuhaflığını hiç önemsemeden bir kenara itmiş olsa da Brockley Yolu'ndaki evine dönerken Bay Reeder'ın zihni hep bu konuyla meşgul oldu, bu meşguliyet evine vardıktan sonra uyanık kaldığı saatler boyunca da devam etti.

Saat sabah 07.45'te, dünya nüfusu yalnızca sütçülerden ve ıslık çalan gazete dağıtıcısı çocuklardan ibaretmiş gibi göründüğü sırada Bay Reeder, Firling Bulvarı'na geldi.

Yerel huşunun ve korkunun merkezi olmaktan uzun bir süre önce çıkmış bankanın önünde bir an durdu, sonra geniş bulvarda

yoluna devam etti. İşlek yolun iki tarafında güzel villalar uzanıyordu, birbirlerine çok benzeseler de yine de güzel villalardı hepsi. Her evin önünde küçük bir bahçe bulunuyordu, bu bahçelerin bazıları sade çimenlikler olarak düzenlenmiş, bazıları da çiçeklerle donatılmıştı. Green'in evi sağ taraftan on sekizinciydi. Adam burada ev işlerine bakan, yemeklerini pişiren kâhyasıyla birlikte yaşamıştı. Anlaşılan bahçıvanlık adamın ilgi alanı değildi çünkü bahçeyi gelişigüzel büyümüş otlar bürümüştü.

Bay Reeder yirmi altıncı evin önünde durup her pencereyi kapatan mavi panjurlara hafif bir ilgiyle baktı. Görünüşe bakılırsa Bayan Magda Grayne çiçekleri seviyordu, pencere içlerindeki saksılarla cumbalı pencerenin altındaki dar alan sardunyalarla doluydu. Çimenliğin ortasında, içinde çiçeksiz, yaprakları kararıp sarkmış tek bir gül ağacı olan bir çiçek tarhı vardı.

Bay Reeder gözlerini üst kat penceresine doğru kaldırırken panjur yavaşça açıldı, adam beyaz dantel perdelerin altındaki şekli hayal meyal seçti. Dedektif uygunsuz bir şey yaparken yakalanmışçasına hızlı hızlı yürüyerek uzaklaştı ve yolun diğer ucundaki köşeyi oluşturan büyük fidanlığa gelene kadar da yürüyüşünü sürdürdü.

Fidanlıkta bir süre durdu. Kolunu demir parmaklıklara dayadı, seralardan birine boş gözlerle bakarak orada düşüncelere daldı. Bu işi o kadar uzattı ki doğal olarak bir yabancının bahçelere girecek bir yer aradığını düşünen bahçıvanlardan biri, ekmeğini topraktan çıkaran insanlara mahsus o zahmetli yürüyüşle yaklaşarak Bay Reeder'a görmek istediği biri olup olmadığını sordu.

"Birkaç kişi var," diye içini çekti Bay Reeder. "Birkaç kişi!"

Bunu söyledikten sonra, içerlemiş bahçıvanı bu saçmalığın ne demek olduğunu düşünmeye bırakıp yavaş adımlarla geldiği yoldan geri döndü. 412 numaraya gelince yine durdu, demirden küçük bahçe kapısını açıp ön kapıya giden yolu geçti. Kapıyı açan kız Bay Reeder'ı oturma odasına buyur etti.

Oda pek iyi döşenmemişti, hatta hemen hemen hiç döşenmediği söylenebilirdi. Koridorda yeni sayılabilecek bir muşamba parçası seriliydi, odadaki mobilyalarsa hasır iskemleler, kare

biçimi bir kilimle bir masadan ibaretti. Bay Reeder yukarıdan gelen ayak seslerini, çıplak döşemeler üstünde yürüyen ayakların sesini işitti, sonra kapı açıldı ve içeri bir kız girdi.

Kızın durgun bir güzelliği vardı ama Bay Reeder onun yüzünde hüznün çizdiği çizgileri görebiliyordu. Yüzü solgun ve şişti, gözleri de biraz önce ağlamış gibiydi.

Bay Reeder, kız odaya girerken ayağa kalkarak, "Bayan Magda Grayne?" diye sordu.

Kız başını salladı. "Polis misiniz?" diye sordu çabucak.

Bay Reeder dikkatle konuşarak, "tam öyle sayılmaz," diye düzeltti onu. "Benim, nasıl söyleyeyim, savcının bürosunda bir mevkiim var ki aslında bu kolluk kuvvetlerindeki bir göreve benzese de onunla aynı şey değildir."

Kız kaşlarını çattı, sonra, "beni görmeye gelip gelmeyeceklerini düşünüyordum," dedi. "Sizi Bay Green mi gönderdi?"

"Bay Green yalnızca varlığınızdan bahsetti, beni buraya göndermedi."

İşte o an kızın yüzü Bay Reeder'ın neredeyse irkilmesine yol açan bir ifadeye büründü. Yalnızca çok kısa bir an için. Eğitimsiz bir gözün ne olup bittiğini anlayamayacağı kadar kısa bir sürede ifade doğmuş ve ölmüştü bile.

Kız, "birinin gelmesini bekliyordum," dedi, sonra, "bunu niye yapmış?" diye sordu.

"Onun suçlu olduğunu mu düşünüyorsunuz?"

"Polis buna inanıyor." Kız derin derin içini çekti. "Ah, keşke burayı hiç görmeseydim!"

Bay Reeder cevap vermedi, gözlerini dairenin her köşesinde dolaştırmakla meşguldü. Bambu bir masanın üstündeki vazo, beceriksizce yerleştirilmiş kasımpatılarla doluydu. Çiçekler çok güzel bir türdendi, bir tanesi hariç. Demetin ortasında tek bir yıldızpatı soyluların arasına yanlışlıkla karışmış bir sonradan görmenin yalnız havasını taşıyarak boynunu uzatmıştı.

"Çiçekleri sever misiniz?" diye mırıldandı Bay Reeder.

Kız ilgisiz gözlerle vazoya baktı.

"Evet, severim ya! Bunları vazoya hizmetçi koydu." Sonra, "sizce onu asarlar mı?" diye sordu.

Hiç tereddütsüz ortaya atılan bu sorudaki gaddarlık Bay Reeder'ın canını yaktı.

"Kendisine yönelik çok ciddi bir suçlama söz konusu," dedi adam. Sonra da, "sizde Bay Green'in fotoğrafı var mı?" diye sordu.

Kız kaşlarını çattı.

"Var. İstiyor musunuz?"

Bay Reeder başıyla onayladı.

Kız daha odadan ancak çıkmıştı ki, Bay Reeder kendini bambu masanın yanına atıp vazodaki çiçekleri çıkardı. Vazonun camının ardından gördüğü gibi, demet, bir parça iple kabaca bağlanarak tutturulmuştu. Adam çiçeklerin saplarına baktı ve yine ilk gözleminin doğru olduğunu anladı. Çiçekler kesilerek değil, saplarından çekilip koparılarak toplanmıştı. İpin altında, çiçeklerin etrafına sarılmış bir kâğıt vardı. Bir defterden yırtılmış bir sayfaydı bu, Bay Reeder kırmızı çizgileri görebiliyordu ama kurşun kalemle yazılmış sözcükleri okuması imkânsızdı.

Bay Reeder, kızın ayak seslerini merdivende duyduğu anda çiçekleri yeniden vazoya koydu; kız odaya girdiğinde o da pencereden caddeye bakıyordu.

Fotoğrafı kızdan alarak, "teşekkür ederim," dedi.

Fotoğrafın arkasına sevgi dolu sözcükler karalanmıştı.

"Bay Green'in bana anlattığına göre evliymişsiniz hanımefendi."

"Evet, evliyim ama aslında boşanmış sayılırım," dedi kız kısaca.

"Uzun süredir burada mı yaşıyorsunuz?"

"Hemen hemen üç aydır," diye cevap verdi kız. "Burada yaşamamı o istedi."

Bay Reeder yeniden fotoğrafa baktı.

"Polis memuru Burnett'i tanıyor musunuz?"

Donuk bir kırmızılığın kızın yüzünü bürüyüp çekildiğini gördü.

Kız acımasız bir sesle, "evet, tanıyorum o sakar budalayı!" dedi. Sonra birdenbire şaşkınlığı yüzünden hiç de hanımefendilere yakışmayacak bir ifade kullandığını fark ederek, daha yumuşak bir tonda sürdürdü sözlerini. "Bay Burnett duygusal biri, ben de duygusal insanlardan hoşlanmam, hele de -şey, durumu siz de anlarsınız Bay..."

"Reeder," diye mırıldandı saygıdeğer beyefendi.

"Bay Reeder, takdir edersiniz ki bir kız nişanlı olup da benimki gibi bir konumda bulunduğunda, bu türden yaklaşımlar pek de hoş karşılanmaz."

Reeder ilgili gözlerle onu inceliyordu. Kızın içinde bulunduğu üzüntü ve rahatsızlık muhakkaktı. İnsani duygular ve bunların kişinin çehresini nasıl kasıp kavurduğu konusunda Bay Reeder neredeyse Mantegazza[2] kadar büyük bir otoriteydi.

"Hem de doğum gününüzde," dedi. "Ne kadar üzücü! 17 Ekim'de doğmuşsunuz. İngilizsiniz, değil mi?"

Kız, "evet, İngilizim," diye kestirip attı. "Doğum yerim Walworth. Yani Wallington demek istemiştim. Bir zamanlar Walworth'ta yaşamıştım da."

"Yaşınız?"

"Yirmi üç."

Bay Reeder gözlüğünü çıkarıp kocaman ipek bir mendille camlarını temizledi.

"Bütün bu olanlar gerçekten de ifade edemeyeceğim kadar üzücü," dedi. "Küçük hanım, sizinle konuşma fırsatı bulduğuma sevindim. Durumunuzu çok iyi anlıyor ve sizin için üzülüyorum."

Bu yetersiz sözlerden sonra müsaade istedi.

Kız onun arkasından kapıyı kapattı, sonra Bay Reeder'ın bahçe yolunda durup çiçek tarhlarının birinden bir şey aldığını gördü. Kaşlarını çatarak bu orta yaşlı adamın bir gece önce

2 Paolo Mantegazza (1831-1910). İtalyan nörolog, fizyolog ve antropolog. (ç.n.)

kendisinin pencereden dışarı savurmuş olduğu at nalını neden aldığını düşündü. Paslı demir parçası Bay Reeder'ın cebine yerleştirildi, adam düşünceli bir tavırla fidanlığa doğru yürüdü. Soracak birkaç sorusu vardı.

10. Bölge'nin polisleri göreve çıkmaya hazırlanırken Bay Reeder ürkek bir ifadeyle içeri girerek sorumlu amire belgelerini gösterdi.

"Ah, evet, Bay Reeder," dedi amir candan bir sesle. "Savcının bürosundan bir yazı göndermişlerdi. Hem zaten birkaç yıl önceki şu büyük baskı olayında, yani merkez bankasındaki sahte para meselesinde sizinle birlikte çalışma şansım olmuştu diye hatırlıyorum. Size nasıl yardımcı olabilirim? Burnett mi? Evet, buralarda."

Amir, Burnett'in adını söyledi, polis sıralarının arasından genç ve yakışıklı bir adam ileri çıktı.

"Memur Burnett cinayeti ortaya çıkardı," dedi amir. "Yakında terfi edecek. Burnett, bu beyefendi savcılık bürosundan geliyor. Seninle biraz konuşmak istiyormuş. Buyrun, benim ofisime geçin Bay Reeder, orada daha rahat edersiniz."

Genç polis, amirini selamladıktan sonra, ayaklarını sürüyerek ofisin mahremiyetine doğru ilerleyen şeklin arkasından gitti. Kendine güvenen bir genç adamdı, şimdiden gazetelerde adı geçmiş, fotoğrafı çıkmıştı; terfi alacağı da hemen hemen kesindi. Üstün başarılarla dolu bir hayat onu bekliyordu.

Bay Reeder, "kulağıma gelenlere bakılırsa sizde biraz şairlik varmış memur bey," dedi.

Burnett kızardı.

"Şey, evet efendim. Bir şeyler karalıyorum işte," diye itiraf etti.

Beriki, "aşk şiirleri, değil mi?" diye sordu nazikçe. "İnsan geceleri böyle şeyler, nasıl diyeyim, böyle hayaller için vakit bulabiliyor. Eh, şey, aşk kadar güçlü ilham perisi de yok, öyle değil mi memur bey?"

Burnett'in yüzü kıpkırmızı kesilmişti.

"Geceleri yazı yazdığım olmuştur, efendim," dedi. "Ama görevimi

asla ihmal etmedim."

"Elbette etmediniz," diye mırıldandı Bay Reeder. "Romantik bir zihniniz var. Gecenin bir yarısında çiçek toplamak çok romantik bir fikirmiş."

Burnett aceleyle onun sözünü kesti. "Fidanlıktaki bahçıvan istediğim kadar çiçek toplayabileceğimi söylemişti. Yanlış bir şey yapmadım."

Reeder bunu onaylamak için başını eğdi.

"O kadarı malum. Karanlıkta çiçek topladınız. Bu arada, kasımpatılarınızın arasına bir de yıldızpatı karışmış, haberiniz olsun. Sonra küçük şiirinizi çiçeklerin etrafına sarıp demeti eşiğe bıraktınız. Bir, ee, at nalıyla birlikte. O at nalına ne oldu acaba?"

Pek huzursuz olan genç adam, "çiçekleri yukarı, genç hanımın penceresinin pervazına attım," diye düzeltti Bay Reeder'ın sözlerini. "Aslına bakarsanız evin önünden geçene kadar bu fikir aklıma gelmemişti."

Bay Reeder yüzünü öne doğru uzattı.

"Ben de bunu doğrulamak istiyordum," dedi yumuşak bir sesle. "Çiçek verme fikri hanımın evinin önünden geçene kadar aklınıza gelmemiş miydi? At nalı sayesinde mi düşündünüz bunu? Geri döndünüz, çiçekleri topladınız, zaten yazmış olduğunuz küçük şiirle bağladığınız demeti genç hanımın penceresine attınız. Hanımefendinin ismini dile getirmeye gerek yok elbette."

Memur Burnett'in yüzünün hali görülmeye değerdi.

"Bunu nasıl tahmin edebildiniz bilmiyorum ama söylediklerinizi doğru. Bir hatam olduysa..."

Bay J.G. Reeder ciddiyetle, "âşık olmak asla hata değildir," diye cevap verdi. "Aşk çok güzel bir tecrübedir. Hakkında çok şey okumuşluğum var."

O öğleden sonra, Bayan Magda Grayne dışarı çıkmak üzere giyinmişti. Tam şapkasını takıyordu ki, o sabah çok erken saatte kendisini görmeye gelmiş olan acayip adamın mozaik bezemeli bahçe yolunda yürüdüğünü gördü. Adamın yanında, kızın vakadan sorumlu olduğunu bildiği dedektif vardı. Hizmetçi kız

dışarıdaydı, yani adamlara kapıyı açabilecek kendisinden başka kimse yoktu. Bayan Magda Grayne çabucak pencerenin önündeki tuvalet masasının arkasına geçerek caddeye bir göz attı. Evet, işte bu türden ziyaretlere genellikle eşlik eden taksi de oradaydı. Şoförün yanında da hiç kuşkusuz "aynasız" olan bir başka adam duruyordu.

Kız yatağın üstündeki örtüyü çekip açtı, oradaki yassı banknot destelerini çantasına doldurdu; sonra da parmak uçlarında yürüyerek üst kata çıkıp mobilyasız arka odaya gitti, pencereyi açıp aşağıdaki mutfağın düz çatısına atladı. Bir dakika sonra bahçeye inmiş, arka kapıdan çıkıyordu. Sırt sırta dayalı iki villanın arasında sınır olan dar bir geçit vardı. Bayan Magda Grayne, Bay Reeder'ın kapıyı çalıp durmaktan bıkmasından epey önce High Caddesi'ne varıp bir arabaya binmişti bile. Bay Reeder onu bir daha hiç görmedi.

Savcının ricası üzerine Bay Reeder, akşam yemeğinden sonra şefinin evine giderek şaşırtıcı hikâyesini anlattı.

"Savaş sırasında gösterdiği üstün hizmetlerden ötürü kendisinden kıdemli olanları geçerek bulunduğu mevkiye terfi ettirilmek gibi alışılmadık bir tecrübe yaşayan Green, eski bir sabıkalıydı ve kendisiyle aynı dönemde hapiste bulunmuş birinden mektup aldığını anlattığında yalan söylememişti. Şantajcının, yani merhum şantajcının adı Arthur George Crater'dı. Crater artık Malling adını kullanıyordu!"

Savcı şaşkınlık içinde, "gece bekçisi mi?" diye sordu.

Bay Reeder başıyla onayladı.

"Evet efendim, gece bekçisi Arthur Malling. Malling'in kızı Bayan Magda Crater, kendisinin de son derece doğru bir biçimde dile getirmiş olduğu gibi 17 Ekim 1900 tarihinde Walworth'ta dünyaya gelmişti. Sonradan Wallington diye düzelttiyse de ağzından ilk çıkan Walworth oldu. İnsanların sahte isim kullandıklarında ilk isimlerini genellikle değiştirmedikleri gözleminden yola çıkarak, 'Magda'nın' kimliğini tespit etmek kolaydı.

"Malling'in bu soygunu çok dikkatle planladığı anlaşılıyor. Kızını sahte bir isimle Ealing'e getirmiş ve onu Bay Green'le tanıştırmayı

becermiş. Magda'nın görevi, Green'e sokulup onun güvenini kazanarak sızdırabildiği kadar bilgi sızdırmaktı. Anahtarların bir kopyasını yaptırmak da muhtemelen bu görevlerin arasındaydı. Malling müdürün eski hapishane arkadaşı olduğunu kendisi mi fark etti yoksa bu gerçeği kızından mı öğrendi, işin orasını hiçbir zaman bilemeyeceğiz ama adam bu bilgiyi elde eder etmez hem bankayı soyup hem de şüpheleri müdürün üstüne çekme fırsatını yakaladığını anladı.

"Kız, boşanmak üzere olan bir kadın rolünü oynayacaktı. İtiraf edeyim bu durum kafamı karıştırmıştı; ta ki Malling'in hiçbir koşulda kızının adının banka müdürüyle birlikte anılmasını istemeyeceğini fark edene kadar.

"Soygun için ayın on yedisi seçilmişti. Malling'in müdürden kurtulma planı işe yaramıştı. Bekçi, Green'in odasındaki masanın üzerindeki mektubu gördü ve okudu, anahtarları aldı. Gerçi muhtemelen kendisinde de bir takım anahtar vardı. Uygun bir anda da kasadan taşıyabileceği kadar para alıp aceleyle Firling Bulvarı'ndaki eve götürerek ön bahçenin ortasındaki çiçek tarhına, gül fidanının altına gömdü. O zavallı fidanın beslenmesini engelleyen bir şey olduğunu gülü ilk gördüğüm anda anlamıştım. Tek umudum tamamen kurumamış olması. Başka bir yere dikilip bol bol gübrelenmesi konusunda talimat verdim."

"Evet, evet," dedi savcı. O anda bahçecilik onu zerre kadar ilgilendirmiyordu.

"Malling, gül fidanını aceleyle yerine dikerken ellerini çizdi. Güllerin dikenleri vardır. Ealing'e onun ellerini çizen gülü bulmak için gittim. Bekçi işini bitirdikten sonra hemen bankaya dönerek beklemeye başladı. Memur Burnett'in belirli bir zamanda oraya geleceğini biliyordu. Kloroform dolu tenekeyi hazırlamıştı, kelepçelerle kayışlar da onu bekliyordu. Burnett'in el fenerinin pırıltısını görene kadar caddenin köşesinde dikildi, sonra da koşarak bankaya dönüp kapıyı aralık bırakarak kayışları bağladı, kelepçeleri takıp yere uzandı. Polis memurunun bankaya gelmesini, aralık kapıyı fark ederek fazla bir zarar görmeden kendisini kurtarmasını beklemeye koyuldu.

"Gelin görün ki memur Burnett adamın kızıyla pek hoş birkaç görüşme yapmıştı. Hiç kuşkusuz Malling kızına polise mümkün olduğunca yakınlık göstermesini söylemişti. Burnett romantik bir genç adam, o günün kızın doğum günü olduğunu da biliyordu. Caddede yürüdüğü sırada ayağı eski bir nala takılınca, geri dönüp at nalını fidanlığın bahçıvanının toplaması için izin verdiği çiçeklerden hazırlayacağı bir demete iliştirerek buketi küçük hanımın ayaklarının dibine bırakma fikri geldi aklına. Şairane bir fikir. Kolluk kuvvetlerinin en güzel geleneklerine de gayet iyi uyum sağlıyor. Aklına gelen şeyi yaptı ama bu biraz vakit aldı. Genç adam kız peşinde koşarken, Arthur Crater ölmekle meşguldü!

"Bekçi yere uzandıktan birkaç saniye sonra bayılmış olmalı. Bu arada kloroform damlamaya devam ediyordu. Polis memuru olması gerekenden on dakika geç olarak bankaya vardığında, adam ölmüştü!"

Savcı, kabarık dolgulu sandalyesinde arkaya yaslanarak bu yeni çalışanına baktı.

"Bütün bunları nasıl olup da düşünebildin?" diye sordu hayret dolu bir sesle.

Bay Reeder üzüntüyle başını salladı.

"Bende bir tür sapkınlık var," dedi. "Çok büyük bir talihsizlik ama ne yazık ki doğru. Her şeyde kötülük görüyorum. Kuruyan gül fidanlarında, at nallarında, hatta şiirde bile. Suçlu kafası var bende. İçler acısı bir durum!"

BÖLÜM 2

HAZİNE AVI

Suç çevrelerinde, en alçakgönüllü dedektifin bile servet ve bolluk içinde yüzdüğüne, bu gizli hazinenin de çalıp çırparak, rüşvet alıp şantaj yaparak elde edilmiş olduğuna dair bir inanç vardı. Bu dedikodu elli devlet hapishanesiyle üç tutukevinin tarlalarında, taş ocaklarında, terzi dükkânlarında dolaşır durur, yüksek mevkilerdeki bütün dedektiflerin alçakça yollarla yalnızca zevk için çalışmalarına yetecek kadar dünyevi zenginlik elde ettikleri ve devletten aldıkları maaşın bu dedektiflerin gelirlerinin en küçük kısmını oluşturduğu kulaktan kulağa anlatılır.

Bay J.G. Reeder yirmi yıldan fazladır özellikle yeraltı dünyasının aristokratları ve kapitalistleri olan banka soyguncularıyla, kalpazanlarla uğraştığı için, efsane ona, bir çiftlik eviyle muazzam büyüklükte gizli kaynaklar yakıştırıyordu. Tabii Bay Reeder parasını bankaya yatırmazdı, yok canım. Yetkililerin durumu fark etmesi riskini almayacak kadar zeki olduğu genel olarak kabul edilen bir gerçekti. Hayır, onun hazinesi mutlaka bir yerde saklıydı. Yüzlerce kanun dışı adam, günün birinde bu defineyi bulup ondan sonra sonsuza dek mutlu yaşama hayaliyle oyalanırdı. Bay Reeder'ın inanılmaz servetinin en iyi yanı şuydu ki -bu konuda hepsi aynı fikirdeydi-, adam yaşlıydı, ellisini geçmişti. Eh, kefenin de cebi yoktu; ne de olsa altın belli bir ısıda erirdi, birinci sınıf hisse senedi ve tahvillerin de asbest kâğıda basıldığı görülmüş şey değildi.

Başsavcı, bir cumartesi günü Kraliyet Mahkemesi hâkimlerinden biriyle kulübünde öğle yemeği yiyordu. Ne de olsa cumartesi

günleri bir yargıcın doğru dürüst beslendiği iki günden biridir. Yemek sırasında sohbet konusu, savcının başdedektifi meşhur Bay J.G. Reeder'a kaydı.

Başsavcı, "becerikli," diye kabul etti tereddütle. "Ama o şapkası yok mu? Hani şu meşhur -tanınmış politikacılardan birinin adını söyledi- beyefendinin giydiklerine benziyor. O siyah redingotundan da hiç hoşlanmıyorum, adamı görenler adli tabibin geldiğini zannediyor. Her şeye rağmen çok becerikli. O favorilerinden nefret ediyorum. Üstelik bana öyle geliyor ki, onunla biraz kaba konuşacak olsam gözyaşlarına boğulur. Çok hassas bir ruhu var. Hatta belki benim iş alanım için biraz fazla hassas. Zili çalıp da hademeyi çağırdığı her defasında adamdan özür diliyor!"

İnsanlık konusunda birkaç şey bilen yargıç, buz gibi bir gülümsemeyle cevap verdi.

"Bu anlattıklarına bakıyorum da, bana kalırsa kendisi potansiyel bir katil," dedi alayla.

Saygıdeğer beyefendi bütün kendini beğenmişliğiyle Bay J.G. Reeder'a haksızlık etmişti çünkü Bay Reeder kanunlara aykırı işler yapmayı da bilirdi, ah, hem de nasıl bilirdi. Bundan başka, J.G.'nin bireysel olarak kimseye zararı dokunmamasını baştan aşağı yanlış yorumlamış pek çok insan da vardı. Bunlardan biri de para basma işini başlangıç seviyesinde soygunla birleştiren Lew Kohl isimli adamdı.

Tehdit edilenlerin uzun yaşadığı çok basmakalıp bir söz olsa da basmakalıp şeylerin çoğu gibi doğrudur. Bay J.G. Reeder pek çok davada tanık sandalyesinden indikten sonra, sanık yerindeki adamın keyifsiz gözlerine bakarak yakın veya uzak bir gelecekte başına gelecekler hakkındaki renkli vaatleri hafif bir ilgiyle dinlemişti. Kendisi kalpazanlık konusunda büyük bir otoriteydi ve bir sürü adam onun tanıklığıyla parmaklıklar arkasına girmişti.

Bay Reeder, o zararsız adam, hiddetten ağzı köpüren, bembeyaz veya mosmor kesilmiş mahkûmlar görmüş, adamların uluyarak yağdırdığı lanetleri dinlemiş ve hapisten çıkmalarının ardından onlarla görüştüğünde hepsinin de artık neredeyse unutulmuş öfke patlamalarıyla dehşet vericitehditleri yüzünden yarı

utanan, yarı eğlenen cana yakın insanlar olduklarını görmüştü.

Ne var ki, 1914 yılının ilk aylarında on yıla mahkûm edilen Lew Kohl, ne çığlık çığlığa beddualar okumuş, ne de Bay Reeder'ın kalbini, ciğerlerini ve diğer önemli organlarını sökeceğine yemin ettiğini etrafa duyurmuştu.

Lew gülümsemekle yetinmişti. Gözleri saniyenin binde biri kadar bir süreyle dedektifin gözlerini bulmuştu. Kalpazanın uçuk mavi, düşünceli gözlerinde ne nefret vardı, ne de öfke. Onun yerine bu gözler tek bir şey anlatıyordu.

"Elime geçen ilk fırsatta seni geberteceğim."

Bay Reeder gözlerdeki mesajı okumuş, her türlü gürültü patırtıdan nefret ettiği ve bir kamu görevini yerine getirmiş olmaktan kişisel olarak sorumlu tutulmanın adaletsizliğine de içerleme kabiliyeti çerçevesinde içerlediği için derin derin içini çekmişti.

Aradan yıllar geçmiş, talihinde kayda değer değişiklikler olan Bay Reeder, özel olarak sahte paraları tanıma mesleğinden savcının bürosundaki daha genel bir işe geçmişti ama Lew'in gülümsemesini hiç unutmamıştı.

Whitehall'daki iş çok ağırdı ama aynı zamanda çok da ilginçti. Savcılığa yağmur gibi yağan mektupların çoğu Bay Reeder'ı ilgilendiriyordu. Mektuplar genel olarak kendi kendilerini açıklıyorlardı, yazılmalarının sebebini anlamak için üstün zekâlı olmak gerekmiyordu. Kıskançlık, kötü niyet, düpedüz haylazlık ve zaman zaman da aktarılan bilgilerden maddi kazanç sağlamaya ilişkin paragöz bir istek, çoğu mektubun arkasında yatan dürtüyü kapsasa da bazen başka türlü şeylerle karşılaşıldığı oluyordu.

"Sör James kuzeniyle evlenmeye hazırlanıyor, halbuki zavallı karısı, Clais'e giden buharlı gemiden Manş Denizi'ne düşeli üç ay bile olmadı. Bu işten çok pis kokular yükseliyor. Bayan Margaret onu sevmiyor, Sör James'in yalnızca parasının peşinde olduğunu biliyor. O gece neden Londra'ya gönderildim? Hem karanlıkta araba kullanmaktan da hoşlanmaz. O akşam bardaktan boşanırcasına yağmur yağarken araba kullanmaya kalkışması çok acayip."

Bu mektup, "Bir dost," diye imzalanmıştı. Adaletin böyle çok

dostu vardır.

"Sör James" olarak anılan kişi, savaş sırasında yeni bir kamu biriminin yöneticisi olup verdiği hizmetlerden ötürü baronetlikle onurlandırılan Sör James Tithermite'tı.

Başsavcı bu mektubu okuyunca, "şu işi bir kontrol et," dedi Bay Reeder'a. "Leydi Tithermite'ın geçen yıl denizde boğulduğunu hatırlar gibiyim."

Bay Reeder ciddi bir sesle, "geçen yıl Aralık ayının on dokuzunda," diye cevap verdi. "Sör James'le leydi hazretleri Monte Carlo'ya gidiyorlardı ama önce Paris'te bir mola vereceklerdi. Maidstone yakınlarında bir evi olan Sör James, arabasıyla Dover'a gitti, arabayı orada Lord Wilson Oteli'nin garajına bıraktı. Fırtınalı bir geceydi, sarsıntılı bir geçiş oluyordu. Yolu yarıladıkları sırada Sör James kabin amirinin yanına giderek karısını bulamadığını söyledi. Leydinin valizi kamaradaydı, pasaportu, tren bileti ve şapkası da öyle ama kadın bulunamadı. Aslına bakarsanız onu bir daha gören olmadı."

Başsavcı başını salladı. "Anlaşılan vakayı okumuşsun."

"Hatırlıyorum," dedi Bay Reeder. "Bu vaka benim en sevdiğim zihin jimnastiği araçlarımdan biri. Ne yazık ki her şeyde kötülük görüyorum ben, ne kadar kolay olacağı sık sık aklıma... Ama hayata ne kadar çarpık bir açıdan bakıyorum böyle! Suça yatkın bir zihne sahip olmak korkunç bir şey."

Başsavcı şüpheyle baktı ona. Bay Reeder'ın söylediklerinde ciddi olup olmadığı konusunda bir türlü emin olamazdı. O anda da adamın ağırbaşlılığı her türlü sorgulamanın ötesindeydi.

"Tabii bu mektubu işten çıkartılmış bir şoför yazmış," diye söze başladı başsavcı.

"Thomas Dayford, Barrack Caddesi 179 numara, Maidstone," diye tamamladı Bay Reeder. "Kendisi şu anda Kent Motor ve Otobüs Fabrikası'nın bir çalışanı. İkisi ikiz, üç çocuğu var. Gürbüz, afacan çocuklar."

Başsavcı elinde olmadan güldü.

"Bu konuda sözüne inanacağım! Bir bak bakalım, mektubun

altından neler çıkacak. Sör James, kentin ileri gelenlerinden biridir. Sulh hâkimi olduğu gibi, çok güçlü siyasi bağlantıları da vardır. Bu mektupta bir şey yok elbette. Dikkatli hareket et Reeder, bu büroya inen her darbe şiddeti artmış olarak senin sırtına iner, ona göre."

Bay Reeder'ın dikkatli hareket etme ilkesi kendisine özgü bir şeydi. Adam ertesi sabah Maidstone'a gitti. Elfreda Malikânesi'nin çifte kapılarının önünden geçen bir otobüs bulmuştu, şemsiyesini bacaklarının arasına kıstırarak rahat ve ekonomik bir yolculuk yaptı. Kapıdan girdi, kavak ağaçlarıyla dolu uzun ve dolambaçlı yoldan yukarı doğru ilerledi. Gri taş ev sonunda karşısındaydı.

Bir kız, çimenlikteki bir koltukta dizlerinin üzerinde bir kitapla oturuyordu. Bay Reeder'ı fark etmiş olacaktı çünkü yerinden kalkmış, çimenliği geçerek hevesle adama doğru yürümeye başlamıştı.

"Ben Bayan Margaret Letherby. Siz -ünlü bir avukatlık bürosunun adını söyledi- adına mı geliyorsunuz?" Bay Reeder o kanun adamlarıyla herhangi bir ilişkisi olmadığını üzüntüyle belirtince kızın yüzü asıldı.

Kusursuz cildinin ve yuvarlak, fazla entelektüel görünümlü olmayan yüzünün birleşiminin izin verdiği kadarıyla güzel bir kızdı.

"Ben zannettim ki... Sör James'i görmeye mi geldiniz? Kendisi kütüphanede. Zili çalarsanız, hizmetçilerden biri sizi onun yanına götürür."

Bay Reeder herhangi bir şeye şaşıracak türden bir adam olsaydı, kendi parası olan bir kızın, rızası dışında kendisinden çok yaşlı bir adamla evlenmesine şaşardı. Oysa şimdi meselenin anlaşılmayacak yanı kalmamıştı. Bayan Margaret bu konuda ısrar eden iradesi kuvvetli herhangi bir erkekle evlenirdi.

"Hatta benimle bile," dedi Bay Reeder kendi kendine, içinde hafifçe melankolik bir zevk hissederek.

Zili çalmaya gerek kalmadı. Golf kıyafeti giymiş uzun boylu, geniş omuzlu bir adam eşikte duruyordu. Adamın açık renk uzun

saçları kalın, düz bir tutam halinde alnına dökülmüştü, sarımsı kahverengi kalın bıyığı ağzını kapatarak uzun ve güçlü çenesine doğru uzanıyordu.

"Buyurun?" dedi adam saldırgan bir sesle.

Bay Reeder, "savcılık bürosundan geliyorum," diye mırıldandı. "İmzasız bir mektup aldım da."

Soluk renkli gözleri karşısındakinin yüzünden ayrılmamıştı.

Sör James, "içeri gelin," dedi kaba bir sesle. Kapıyı kapatırken önce kıza, sonra da kavaklı yola çabucak bir göz attı. Kütüphane olduğu anlaşılan bir odanın kapısını açarken de, "ahmak bir avukatın gelmesini bekliyorum da," diye açıkladı.

Sesi istikrarlıydı. Bay Reeder orada bulunmasının sebebini açıkladığında adam en ufak bir endişe belirtisi göstermedi, gözünü bile kırpmadı.

"Ee, neymiş şu imzasız mektup meselesi? Bu türden zırvalara fazla kıymet vermiyorsunuzdur herhalde?"

Bay Reeder şemsiyesini ve düz tepeli şapkasını bir sandalyenin üstüne bıraktıktan sonra mektubu cebinden çıkarıp baronete uzattı. Sör James mektubu okurken kaşlarını çattı. Acaba Bay Reeder'ın güçlü hayal gücü ona bir oyun mu oynuyordu, yoksa yazılanları okuduğu sırada Sör James'in gözlerindeki sert ışık yumuşamış mıydı?

"Kuyruklu bir yalan bu!" dedi Sör James. "Güya biri Paris'te bir yerde karımın mücevherlerinin satıldığını görmüş de falan filan. Baştan aşağı saçmalık. Zavallı eşimin incik boncuklarının hepsinin de yerli yerinde olduğunu biliyorum. O korkunç geceden sonra mücevher kutusunu buraya geri getiren benim. El yazısını tanıyamadım. Bu mektubu yazan yalancı şarlatan kim?"

Bay Reeder'a daha önce hiç "yalancı şarlatan" sıfatı yakıştırılmamıştı ama adam bu deneyimi hayran olunacak bir yumuşak başlılıkla kabullendi.

Başını sallayarak, "ben de doğru olmadığını düşünmüştüm," dedi. "Bu vakanın bütün teferruatlarını dikkatle inceledim. Malikâneden öğleden sonra ayrılmışsınız."

Beriki kaba bir sesle, "gece," dedi. Meseleyi tartışmaya hiç niyeti yoktu aslında ama Bay Reeder'ın yalvaran bakışlarına karşı koymak imkânsızdı. "Dover buradan yalnızca sekiz dakika sürüyor. Rıhtıma gemi bağlantılı trenle aşağı yukarı aynı anda vardık ve hemen gemiye bindik. Kabin amirinden kamaranın anahtarını alarak leydi hazretleriyle valizleri kamaraya yerleştirdim."

"Leydi hazretlerinin denizle arası iyi miydi?"

"Evet, hem de çok. Hele o gece, harikaydı diyebilirim. Onu kamarada şekerleme yaparken bırakıp güverteye dolaşmaya çıktım."

Reeder sanki karşısındakinin söylediğiyle aynı fikirdeymiş gibi bir tonla, "şiddetle yağmur yağar ve deniz kudururken yürüyüşe çıktınız," dedi.

"Evet. Ben de iyi bir denizciyimdir. Neyse, zavallı karımın mücevherleriyle ilgili o hikâye baştan aşağı palavra. Başsavcıya bunu söyleyebilirsiniz. Kendisine selamlarımı da iletin."

Misafirinin çıkması için kapıyı açtı. Bay Reeder mektubu yeniden cebine yerleştirip eşyalarını toplamak için pek de acele etmiyordu.

"Burası çok güzel bir yer, Sör James. Gerçekten hoş bir eviniz var. Araziniz geniş mi?"

"On iki bin dönüm." Sör James artık sabırsızlığını saklamaya lüzum görmedi. "İyi günler."

Bay Reeder yavaş yavaş yoldan aşağı yürürken, olağanüstü hafızası iş başındaydı.

Kolaylıkla yetişebileceği otobüsü kaçırdı, ondan sonra baronetin arazisinin sınırı boyunca uzanan dolambaçlı yolda görünüşe göre amaçsız bir yürüyüş tutturdu. Yaklaşık dört yüz metre yürüdükten sonra, ana yoldan dik açılarla ayrılan bir başka yola geldi. Bay Reeder'ın tahminine göre bu yol güney sınırını belirliyordu. Köşede, tehditkâr bir demir parmaklığın iç tarafında eski, taş bir nöbetçi kulübesi vardı. Kulübe ilgisizlikten ve bakımsızlıktan harap haldeydi. Çatısındaki kiremitler eksik, pencerelerinin kimileri pislikten bakılmaz halde, kimileri de kırıktı. Küçük

bahçesi de kuzukulaklarıyla devedikenlerinin istilası altındaydı. Kapının arkasında uzaklardaki bir tarlaya doğru giden, ayrıkotlarıyla kaplı dar bir yol vardı.

Bir mektup kutusunun kapağının tıngırtısını duyan Bay Reeder, dönüp bakınca bisikletinden inmekte olan postacıyı gördü.

Adamın önünü keserek, "burası neresi?" diye sordu.

"Güney Kapısı. Sör James Tithermite'ın arazisi. Artık hiç kullanılmıyor. Yıllardır böyle. Sebebini bilmiyorum. Halbuki bu tarafa gelenler için kestirme yoldur."

Bay Reeder postacıyla birlikte köye doğru yürüdü. Dedektif kupkuru kuyulardan bile su çıkarmakta ustaydı, üstelik postacı hiç de kuru bir kuyu değildi.

"Ya, zavallı leydi! Öyle narindi ki. Sağlıklı bir adamı canından bezdiren şu hastalıklı kadınlardandı."

Bay Reeder rastgele bir olta salladı ve hiç beklemediği büyüklükte bir balık yakaladı.

"Evet, leydi hazretleri denizden hiç hoşlanmazdı. Ne zaman seyahate çıkacak olsalar deniz tutmasına karşı içilen şu ilaçtan bir şişe ısmarladığı için biliyorum bunu. Eczacı Raikes ilacı bulundurmaya başlayana kadar malikâneye çok şişe taşıdım. 'Yolcu Dostu Pickers.' İlacın adı buydu. Bay Raikes daha geçen gün bana elinde altı şişe ilaç olduğunu, onları kime satacağını bilemediğini anlatıyordu. Climbury'de denize açılan kimse olmaz ki."

Bay Reeder köye kadar gitti ve değerli vaktini hiç akla gelmeyecek yerlerde ziyan etti. Eczanede, demircide, mütevazı inşaat alanında oyalandı. Maidstone'a dönen son otobüsü yakaladı ve büyük bir şans eseri Londra'ya kalkan son trene yetişmeyi başardı.

Ertesi gün başsavcının neler olduğunu sorması üzerine, her zamanki muğlak edasıyla cevap verdi.

"Evet, Sör James'i gördüm. Kendisi çok ilginç bir adam."

Bütün bunlar cuma günü oluyordu. Bay Reeder cumartesi günü boyunca çeşitli şeylerle uğraştı. Pazar günüyse, ona yeni bir meşguliyet getirdi.

O parlak pazar sabahında, çiçekli bir gecelik entarisi giymiş Bay Reeder, ayaklarında siyah kadife terlikleriyle Brockley Yolu'ndaki evinin penceresinde durmuş, o anda ıssız yolu inceliyordu. Mahalle kilisesinin iyice yükseklerdeki çanı sabah ayini için çalmıştı. Sokakta, karşı taraftaki evin önündeki basamakların en tepesine vuran bir parça güneş ışığının altında uyuyan siyah bir kediden başka tek bir canlı görünmüyordu. Saat 07.30'du. Bay Reeder 06.00'dan beri masasının başında oturmuş, mart ayının sonları olduğundan karanlık havada lambasını yakarak çalışmıştı.

Pencerenin cumbasındaki yarım aydan Lewisham Yolu'yla, Tanners Tepesi'nin demiryolu köprüsünü geçip de pırıltılı Deptford'a doğru uzandığı noktaya dek olan kısmının görebildiği kadarına bir göz attı.

Masasına dönen Bay Reeder, en ucuz sigaralardan birinden bir paket açıp bir sigara yaktı ve acemice bir tavırla dumanı havaya üfledi. Sigaradan nefret eden ama bunun yapılması gerektiğini düşündüğü için içen bir kadın gibi çekiyordu nefesleri.

Zayıf bir sesle, "amanın!" dedi.

Tekrar pencereye döndüğünde, Lewisham Yolu'ndan çıkan bir adam gördü. Adam yolun karşısına geçmiş, Zambak Villa'ya doğru yürüyordu. Bay Reeder'ın konutunun kapısında yazan cilveli isim buydu. Uzun boylu, dik duruşlu, güneşten yanmış ciddi yüzlü bir adamdı gelen. Ön kapıya vardı, bahçeye girerek seyreden kişinin görüş alanından çıktı.

Zilin çaldığını duyunca, "amanın!" dedi Bay Reeder tekrar.

Birkaç dakika sonra kâhyası kapıyı tıkırdattı.

"Bay Kohl'u kabul edecek misiniz?" diye sordu kadın.

Bay J.G. Reeder başıyla onayladı.

Lew Kohl odaya girince, burnunun üstüne çarpık bir biçimde kondurulmuş kelebek gözlüğü ve farfaralı geceliğiyle masasının başında oturan orta yaşlı bir adam buldu karşısında.

"Günaydın Kohl."

Lew Kohl, kendisini cehennemde yedi buçuk sene geçirmeye

yollamış adama bakarken dudaklarının köşesi kıvrıldı.

"Günaydın, Bay Reeder." Kohl'un gözleri, Reeder'ın ellerinin hafif bir tutuşla kavuşturulmuş olduğu neredeyse boş çalışma masasının üstünde dolaştı. "Ziyaretimi beklemiyordunuz herhalde?"

"Bu kadar erken saatte beklemiyordum," dedi Bay Reeder her zamanki alçak sesiyle. "Halbuki hapis cezasının insana kazandırdığı iyi alışkanlıklardan birinin de erken kalkmak olduğunu hatırlamam gerekirdi."

Bunu, iyi bir davranışı takdir eden bir insan havasıyla söylemişti.

"Buraya niye geldiğimi üç aşağı beş yukarı tahmin edersiniz herhalde, değil mi? Ben bir şeyi unutmakta çok güçlük çekerim Reeder. Eh, Dartmoor'da da insanın düşünecek bol bol vakti oluyor."

Odadaki adamlardan daha yaşlı olanı kum rengi kaşlarını kaldırdı, burnunun üstündeki çelik çerçeveli gözlük biraz daha aşağı kaydı.

"Bu söylediklerin tanıdık geldi," dedi, sonra suratı asılınca kaşları aşağı indi. "Dur da bir düşüneyim hele. Mutlaka melodramatik bir piyesti, tabii ya! Yalnız, 'Dizgine Vurulmuş Ruhlar' mıydı, yoksa 'Evlilik Yemini' miydi, onu hatırlayamadım."

Bu sorunun çözülmesinde yardıma ihtiyacı olduğu konusunda samimi bir endişe içindeymiş gibi bir hali vardı.

Yüzü asılan Lew dişlerinin arasından, "bu başka tür bir piyes olacak," dedi. "Seni mıhlayacağım Reeder. İstersen koş, patronun savcıya anlat ama seni öyle bir mıhlayacağım ki! Beni asacak hiçbir delil kalmayacak geride. Üstelik o tatlı küçük hazinen de benim olacak Reeder."

Reeder'ın servetine ilişkin efsane Kohl kadar zeki biri tarafından bile kabul ediliyordu anlaşılan.

"Hazinem senin mi olacak! Desene yalınayak başı kabak ortada kalacağım," dedi Bay Reeder işe mizah katmak için hafif bir çaba harcayarak.

"Ne demek istediğimi bal gibi biliyorsun. Bunu bir düşün bakalım. Günün birinde, bir anda devrilip gideceksin, Scotland Yard da bu ölümden beni sorumlu tutamayacak. Her şeyi iyice planladım."

Bay Reeder onu teşvik eder bir tonla, "Dartmoor'da insanın düşünecek vakti oluyor tabii," diye mırıldandı. "Dünyanın önde gelen düşünürlerinden biri oluyorsun, Kohl. Rodin'in şaheserini bilir misin? Adeta damarlarında hayat akan güzel bir heykel."

"Söyleyeceklerim bu kadar." Lew Kohl ayağa kalktı, gülümsemesi hâlâ ağzının köşesinde kanat çırpıyordu. "Bunu şöyle etraflıca bir düşün bakalım, belki bir-iki gün sonra bu kadar neşeli olmazsın."

Reeder'ın yüzü, kapıldığı üzüntü yüzünden acınası bir haldeydi. Karmakarışık kum rengi saçlarının her teli havaya kalkmıştı sanki, yüzüne dik açı yapan kocaman kulakları hareket ediyormuş gibi görünerek insanın gözünü yanıltıyorlardı.

Lew Kohl'un eli kapı tokmağındaydı.

"Bam!"

Küt bir ağırlığın geniş bir yere çarpmasını andıran bir ses duyuldu, kanatlı bir şey Kohl'un yanağının yanından geçti, adamın gözlerinin önünde duvarda derin bir delik açıldı, yüzü uçuşan alçı parçalarıyla kaplandı. Kohl, bir öfke homurtusuyla döndü.

Bay Reeder'ın elinde, namlusuna kovan biçimli bir susturucu takılı uzun namlulu bir Browning vardı ve adam ağzı açık vaziyette silaha bakıyordu.

"Hay Allah, bu da nasıl oldu acaba?" diye sordu Reeder hayretle.

Lew Kohl hiddetten ve korkudan titriyordu, yüzü sapsarı kesilmişti.

"Seni... Seni domuz!" diye burnundan soludu adam. "Beni vurmaya kalktın!"

Bay Reeder gözlüğünün üstünden ona baktı.

"Allah Allah! Gerçekten mi? Hâlâ beni öldürmeyi düşünüyor musun Kohl?"

Kohl konuşmaya çalıştıysa da söyleyecek tek kelime bulamadı,

kapıyı açtığı gibi paldır küldür merdivenlerden inerek kendini ön kapıdan dışarı attı. Daha ayağı ilk basamaktaydı ki, bir şey uğuldayarak yanından geçip ayaklarının dibinde paramparça oldu. Bay Reeder'ın yatak odasının penceresinin pervazını süsleyen kocaman taş vazoydu bu. Taş ve çiçeklerle karışık toprak parçalarının üstünden atlayan Kohl, başını yukarı kaldırınca Bay J.G. Reeder'ın şaşkın bakışlarıyla karşılaştı.

"Seni mıhlayacağım!" diye bağırdı ağzından tükürükler saçarak.

Penceredeki adam, "bir yerine bir şey olmadı ya?" diye sordu endişeli bir tonla. "Böyle şeyler oluyor işte. Günün birinde, aniden..."

Lew Kohl caddeden aşağı doğru uygun adım uzaklaşırken dedektif hâlâ konuşuyordu.

Dostu ve bazen de hapishane yoldaşı olan adam, Fitzroy Caddesi'ne bakan küçük odasına daldığı sırada Bay Stan Bride sabah temizliğiyle meşguldü.

El değmemişlikten alabildiğine uzak, kırmızı yüzlü, kat kat gıdılı, sağlam yapılı, fıçı gibi bir adam olan Stan Bride, kurulanma faslının ortasında durup havlunun üstünden baktı.

"Ne oldu sana?" diye sordu keskin bir sesle. "Aynasızın biri tarafından kovalanmış gibi bir halin var. Bu kadar erken saatte ne halt etmeye dışarı çıktın ki?"

Lew olanları ona anlattı. Meseleyi dinledikçe şen şakrak oda arkadaşının yüzü gitgide daha fazla asılıyordu.

"Seni ahmak keçi!" diye tısladı Bride. "Kalkmış Reeder'ın kapısına dayanmış! Onun seni beklemediğini mi zannediyorsun? Moor'dan çıktığın saniyeyi bile bildiğinin farkında değil misin?"

Beriki, "olsun, onu korkuttum ya," dedi. Bay Bride bir kahkaha attı.

"Üstüme iyilik sağlık! O ihtiyar adamı -adam değil de başka bir kelime kullanmıştı aslında- korkutmak mı? Beti benzi seninki kadar attıysa korkmuş demektir ama öyle bir şey olmamıştır. Tabii ki ıskaladı seni, gerçekten vurmak isteseydi şimdiye kadar

cesedin soğumaya başlamıştı bile. Vurmak istemedi, o kadar. Düşünecekmiş! Al işte, Reeder sana düşünecek güzel şeyler vermiş."

"O silahı nereden çıkardı, hiç bilmi-"

Kapı çalındı. İki adam bakıştılar.

Bride, "kim o?" diye sorunca, tanıdık bir ses cevap verdi.

"Yard'daki şu aynasız," diye fısıldayan Bride, gidip kapıyı açtı.

"Şu aynasız..." Suç Araştırma Birimi'nden iri yapılı, cana yakın bir adam ve gelecek vaat eden bir dedektif olan Komiser Muavini Allford'du.

"Günaydın beyler. Kiliseye gitmedin mi, Stan?"

Stan kibarca sırıttı.

"İşler nasıl, Lew?"

"Kötü değil." Kalpazan şüpheli ve tetikteydi.

"Sizinle bir silah hakkında konuşmaya geldim. Nedense sende bir silah olduğu gibi bir fikre kapıldım, Lew. Otomatik bir Colt R7/94318. Bu ülkede Lew-silahları bulundurulması yasak, biliyorsun."

"Bende silah milah yok," dedi Lew suratını asarak.

Bride birdenbire yaşlanmış gibiydi. Ruhsatsız silah bulundurmaktan da hüküm giymişti ve odada silah bulunması şartlı tahliyesinin yanmasına sebep olurdu, o da yeniden hapsi boylardı.

"Seninle karakola kadar şöyle güzel bir yürüyüş yapalım mı yoksa üstünü aramama müsaade eder misin?"

Lew, "ara bakalım," diyerek kollarını kaskatı bir biçimde iki yana açtı, dedektif de onu iyice bir yokladı.

Allford, "odaya da bir bakayım diyorum," dedi. "Bir bakma" işi çok ayrıntılı bir aramaya dönüştü.

Muavin Allford, "demek bir hata yaptım," dedi, sonra birdenbire, "nehir kenarında yürürken suya attığın neydi, Lew?" diye sordu.

Lew irkildi. O sabah takip edildiği ancak dank etmişti kafasına.

Bride, pencereden bakarak dedektifin Fitzroy Meydanı'ndan

geçtiğini görene kadar bekledi, sonra da öfkeyle arkadaşına döndü.

"Çok zekisin, ha? Bu av köpeği silahın olduğunu biliyordu, hem de seri numarasına kadar. Silahı bulsaydı ensenden tutup götürecekti seni, ben de seninle birlikte okkanın altına gidecektim!"

"Silahı nehre attım," dedi Lew küskün küskün.

"Hah, biraz kafan çalışıyormuş neyse ki!" dedi Bride derin derin nefes alarak. "Bir de gidip Reeder'ın karşısına çıkmışsın. O herifin nasıl bir zehir olduğunu, insanın hayatını nasıl cehenneme çevirdiğini biliyorsun. Bilmiyorsan da dangalağın tekisin demektir! Korkutmuşmuş! Seni hıyar! Adam senin boğazını keser de sonra üstüne türkü yakar be!"

Kohl, "takip edildiğimi bilmiyordum," diye homurdandı. "Ama onu kıstıracağım! Parası da benim olacak."

"Git de başka yerde kıstır onu," diye kestirip attı Bride. "Sahtekârlara aldırmıyorum, ne de olsa ben de sahtekârım. Katillere de aldırmıyorum ama konuşan bir eşek midemi bulandırıyor. Herifin paracıklarını alabiliyorsan al bakalım. Gerçi her iddiasına varım ki bütün malı mülkü ev, arazi falandır. Eh, evleri çalmak da pek kolay olmaz. Alabiliyorsan al ama artık çeneni tut. Seni severim Lew ama her şeyin bir sınırı var. Sen de o sınırı çoktan aşıp gözden kaybolacak kadar ileri gittin. Reeder'dan hoşlanmıyorum. Yılanlardan da hoşlanmıyorum, ben de hayvanat bahçesine gitmiyorum."

Böylece Lew Kohl, Dean Caddesi'nde yaşayan bir İtalyan'ın evinin en üst katında kendine yeni bir yer buldu. Orada dertleri hakkında kafa yorup kederlenecek ve düşmanını çökertmek için taze planlar kuracak vakti de, fırsatı da vardı. Yeni planlar gerekiyordu, çünkü Devonshire'daki bir hücredeyken o kadar sağlam görünen fikirlerin gün ışığı altında bakınca bir sürü çatlağı olduğu anlaşılmıştı.

Lew'in cinai dürtüleri dikkate değer bir dönüşüm geçirmişti. Çok zeki bir psikoloğun deneylerine tabi tutulmuştu. Gerçi Bay

Reeder'ı hiç o açıdan değerlendirmemişti, hatta aslında bu kelimenin anlamına dair fikirleri de pek muğlaktı. Yine de, Reeder'a zarar vermenin başka yolları vardı, Lew'in aklı da sürekli o pis dedektifin saklı hazinesini bulma hayaline kayıp gidiyordu.

Bay Reeder, bundan neredeyse bir hafta sonra başsavcının özel odasına girdi. İşinin ustası başsavcı, Bay Reeder, Sör James Tithermite'la ölmüş karısı hakkındaki olmayacak teorisini anlatırken kulaklarına inanamıyordu. Dedektif sözünü bitirince başsavcı sandalyesini geriye itti.

"Sevgili dostum," dedi biraz huzursuz bir ifadeyle. "Senin şiddetli şüphelerinden yola çıkarak tutuklama belgesi veremem. Arama emri bile veremem. Anlattığın hikâye o kadar gerçeküstü, o kadar inanılmaz ki, savcılık raporundansa heyecanlı bir kitabın sayfalarına daha çok yakışıyor."

"Fırtınalı bir gece olmasına rağmen Leydi Tithermite rahatsızlanmamıştı," diye belirtti dedektif nazikçe. "Bu gerçeği unutmamak gerek, efendim."

Başsavcı başını salladı.

"Yapamam, bu kanıtlarla olmaz. Kendimi Whitehall'da[3] bulmama yol açan bir fırtına çıkarmış olurum. Sen bir şeyler yapamaz mısın? El altından?"

Bay Reeder başını salladı.

"Etrafta dolaştığım fark edildi bir kere," dedi kasvetle. "İzlerimi ortadan kaldırmak, şey, imkânsız olur bence. Yine de yeri tespit ettim, birkaç santim yanılma payıyla size gösterebi..."

Başsavcı yeniden başını salladı.

"Olmaz, Reeder," dedi alçak sesle. "Her şey senin yaptığın çıkarımlardan ibaret. Biliyorum, suça yatkın bir zihnin var, daha önce de söylemiştin bunu. Bu da tutuklama emri vermemem için iyi bir sebep teşkil ediyor. Parlak zekânı kullanarak bu talihsiz adamı yargılıyorsun. Başka bir şey yok ortada!"

Bay Reeder içini çekerek odasına döndü. Aslında pek umutsuzluğa kapılmamıştı çünkü araştırmalarına katkısı olacak yeni

3 Londra'da hükümet binalarının bulunduğu cadde. (ç.n.)

bir unsur ortaya çıkmıştı.

Bay Reeder o hafta birkaç defa gitmişti Maidstone'a, yalnız da değildi. Yeni bir gölgesi olduğunu fark etmemiş gibi görünse de, Lew Kohl'u birkaç defa görmüş, deneyinin başarısız olduğu kuşkusuyla huzursuz anlar geçirmişti.

İkinci gidişinde dedektifin aklına bir fikir gelmişti. Kahkaha atan türden bir adam olsaydı, bir akşam Maidstone istasyonundan dışarı çıkıp bir taksi tuttuğu sırada başka bir taksiye atlayan Lew Kohl'u gördüğünde kahkahayı basardı.

Eski oda arkadaşı paldır küldür içeri daldığında, Bay Bride sıkıcı ama gerekli bir iş olan iskambil destesini her defasında kupa ası en altta kalacak şekilde kesme alıştırması yapıyordu. Lew'in gözlerinde, Bay Bride'ın kalbinin yerinden fırlayıp ayakkabılarının tabanına düşmesine neden olan soğuk bir zafer ifadesi vardı.

"Kıstırdım onu!" dedi Lew.

Bride desteyi bırakarak ayağa kalktı.

"Kimi kıstırdın?" diye sordu soğuk bir sesle. "Cinayet işlediysen soruma cevap vermene gerek yok. Defol git buradan, yeter."

Lew doğruca masanın başına çöktü. Elleri ceplerindeydi, yüzünde de gerçek bir gülümseme vardı.

"Bir haftadır Reeder'ı takip ediyordum. İnan bana, adam fena geziyor."

Lew dramatik bir havayla susunca arkadaşı, "ee?" diye sordu.

"Hazinesini buldum!"

Bride çenesini kaşıdı, yarı yarıya ikna olmuştu bile.

"Hadi canım!"

Lew başını salladı.

"Son zamanlarda ha bire Maidstone'a gidip şehrin yedi kilometre filan dışındaki küçük bir köyü ziyaret ediyor. Orada izini kaybedip duruyordum, sonunda geçen gece son treni yakalamak için istasyona gelince herif bekleme odasına girdi, ben de onu dikizleyebileceğim bir yere sindim. Ne yaptı dersin?"

Bay Bride'ın bu konuda bir fikri yoktu.

Lew etkileyici bir tonla, "çantasını açtı," dedi. "Çantasını açıp bir tomar para çıkardı, deste na bu kadar kalındı. Zulasından para çekiyor! Londra'ya kadar takip ettim onu. İstasyonda bir lokanta var, orada oturup bir fincan kahve içti, ben de görünmeden gözetlemeye devam ettim. Lokantadan çıkarken mendiliyle ağzını sildi. Mendilini cebinden çıkarırken küçük bir defter düşürdüğünü o fark etmedi ama ben ettim. Başkası defteri görecek veya herifçioğlu bir şey düşürdüğünü anlayacak kadar orada oyalanacak diye aklım başımdan gidiyordu neredeyse. Neyse ki Reeder istasyondan çıkıp gitti, ben de göz açıp kapayıncaya kadar defteri kaptım. İşte!"

Rengi atmış kırmızı marokenle kaplı, epey yıpranmış küçük bir defterdi. Bride elini uzattı.

"Dur bakalım," dedi Lew. "Bu işte yarı yarıya ortak olmaya var mısın? Biraz yardım gerekiyor da."

Bride tereddüt etti.

"Yalnızca hırsızlık işiyse, ben de varım," dedi.

Sevinçle, "yalnızca hırsızlık, hem de çok tatlı bir hırsızlık," diyen Lew, defteri masanın üstünden arkadaşına doğru itti.

Gecenin büyük kısmını, baş başa oturup alçak sesle konuşarak, Bay J.G. Reeder'ın defter tutmadaki titizliğini ve durmadan artan namussuzluğunu tarafsız bir havayla tartışarak geçirdiler.

Pazartesi gecesi yağmurluydu. Güneybatıdan esen bir fırtına çıkmış, Lew'le ortağı köye giden yedi kilometrelik yolu yaya olarak aşarken hava uçuşan yapraklarla dolmuştu. Görünürde ikisi de bir şey taşımıyordu ama Lew'in yağmurluğunun altında benzersiz bir dehânın ürünü aletler vardı, Bay Bride'ın cepleri de kocaman bir levyenin parçalarının ağırlığıyla sarkmıştı.

Yürüyüşleri sırasında kimseyle karşılaşmadılar. Lew, güney kapısının parmaklıklarını yakalayıp kendini yukarı çeker ve yumuşak bir inişle diğer tarafa atlarken, kilisenin çanları melodik bir biçimde çalıyordu. Cüssesine rağmen çevik bir adam olan Bay Bride da onu takip etti. Harap durumdaki kulübe karanlığın

içinde seçiliyordu, ikisi birlikte gıcırdayan kapıdan geçtiler. Lew yanında getirdiği aletlerle işe koyulmadan önce fenerini tutarak kilidi inceledi.

On dakika sonra kapı açılmıştı. İki adam birkaç saniye içinde kendilerini alçak tavanlı küçük bir odada buldular. Odanın en dikkat çekici tarafı, derin, ızgarasız şömineydi. Lew fenerini yakmadan önce yağmurluğunu çıkarıp pencereye gerdi, sonra da dizlerinin üstüne çöküp şöminedeki kül ve kalıntıları süpürdü. Kocaman taşın bağlantı yerlerini dikkatle inceliyordu.

"Burası yıkılıp sonra da beceriksizce tamir edilmiş," dedi. "Hemen anlaşılıyor."

Levyesinin ucunu çatlaklardan birine sokarak taşı kaldırdı, taş yavaşça kaydı. Lew, yalnızca keski ve çekiçle taşta daha derin bir oyuk açmak için duraklayarak levyesini daha da ileri itti. Şömine taşının kenarı yerden havalandı, Bride da keskisini taşın altına soktu.

"Birlikte," diye homurdandı Lew.

Parmaklarını şömine taşının altına sokup tek bir itişle taşı yan yatırdılar. Lew fenerini aldı, diz çökerek karanlık oyuğa ışık tuttu.

"Ah, aman Allah!" diye haykırdı.

Bir saniye sonra dehşet içindeki iki adam kulübeden yola fırlamışlardı. O arada bir mucize gerçekleşmişti herhalde, çünkü kapılar açıktı ve karanlık bir figür kararlı bir tavırla önlerinde duruyordu.

"Eller yukarı, Kohl!" diyen bir ses duyuldu. Kohl bu sesten o kadar nefret ediyor olmasına rağmen o anda kendini Bay Reeder'ın boynuna atabilirdi.

O gece saat 00.00 civarında, Sör James Tithermite, müstakbel eşiyle çeşitli konularda sohbet ediyordu. Kızın servetini güvence altına almak isteyen avukatının ahmaklığı ve karısı olacak hanımefendinin tam anlamıyla özgür olabilmesini garantileme konusundaki öngürüsüyle kendisinin ne kadar akıllıca davranmış olduğu gibi konulardı bunlar.

"Bu reziller kendi alacakları ücretten başka bir şey düşünmezler," diye ağzını açmıştı ki, uşağı birdenbire içeri daldı. Uşağın arkasında ilçe emniyet müdürüyle, daha önce de gördüğünü hatırladığı bir adam vardı.

Emniyet müdürü, Sör James'i gayet iyi tanımasına rağmen son derece gereksiz bir şekilde, "Sör James Tithermite siz misiniz?" diye sordu.

"Evet müdür bey. Neler oluyor?" diye sordu baronet. Yüzü seğiriyordu.

"Sizi eşiniz Eleanor Mary Tithermite'ı bilerek ve isteyerek öldürmek suçuyla gözaltına alıyorum."

J.G. Reeder başsavcıya, "bütün mesele Leydi Tithermite'ın denizle arasının iyi olup olmadığına dayanıyordu," diye açıkladı. "Kadının denizle arası yoksa, kamarotu çağırmadan o gemide beş dakika bile seyahat etmesi pek mümkün olmazdı. Kamarot leydi hazretlerini görmemişti, aslında gemide onu gören kimse yoktu. Bunun sebebi çok basit, hanımefendi gemiye hiç binmemişti ki! Malikâne arazisinde öldürülmüş ve eski nöbetçi kulübesinin şömine taşının altına gömülmüştü. Sör James arabasıyla Dover'a gitti, valizlerini bir hamala verip adama kendisi arabayı otelin garajına bırakıp dönene kadar hepsini kamaraya götürmesini tembih etti. Rıhtıma varışının zamanını gemi bağlantılı trenden inen kalabalık bir yolcu grubuyla aynı ana denk getirdi. Böylece kimse onun yalnız olup olmadığını fark etmedi. Gerçi kimsenin buna aldırdığı da yoktu ya! Kabin amiri Sör James'e kamarasının anahtarını verdi, o da karısının şapkası da dahil olmak üzere bütün eşyaları kamaraya yerleştirdi ve ücretini ödediği hamalı başından savdı. Resmi açıdan, Leydi Tithermite gemideydi çünkü Sör James karısının biletini biletçiye verip gemiye binme evrakını almıştı. Sonra kadının kaybolduğu ortaya çıktı. Gemi arandı ama talihsiz leydi hazretleri bulunamadı tabii. Daha önce de belirttiğim gibi..."

Başsavcı keyifli bir sesle, "sende suça yatkın bir zihin var," dedi. "Devam et, Reeder."

"Bu acayip ve münasebetsiz özelliğe sahip olduğum için, leydi

hazretlerinin gemiye binmiş gibi gösterilmesinin ne kadar basit bir iş olduğunu anladım ve kadın öldürüldüyse, bunun evin birkaç kilometre yakınlarında gerçekleşmiş olması gerektiğine karar verdim. Sonra oradaki inşaatçı bana Sör James'e harç karma sanatı konusunda biraz ders vermiş olduğunu anlattı. Köyün demircisi de parmaklıkların hasar gördüğünü söyledi. Ben bu hasarın Sör James'in arabasıyla verildiğini düşünüyorum, kırık demirleri görmüştüm. Tek bilmek istediğim, tamiratın ne zaman yapıldığıydı. Leydinin kulübedeki şöminenin altında olduğunu biliyordum. Arama emri olmadan bu teorimin doğruluğunu veya yanlışlığını ispat etme olanağı yoktu."

Reeder, "özel bir araştırma yürütmem de imkânsızdı," diye sürdürdü sözlerini. Sonra, "öyle bir şey yaptığım takdirde büromuzun adına leke sürülebilirdi; büromuz diye bahsetmemde bir sakınca yoktur umarım?" diye sordu özür diler gibi.

Başsavcı düşünceliydi. "Tabii, sen de oraya para gömmüş gibi yaparak şu Kohl denen adamın şömineyi kazmasını sağladın. Herhalde bu para saklama meselesini defterine yazmıştın. İyi ama bu adam hangi akla hizmet senin gizli bir hazinen olduğunu düşünmüş ki?"

Bay Reeder hüzünle gülümsedi.

"Suçlu zihni çok tuhaf bir şeydir," dedi içini çekerek. "İçinde hayaller ve peri masalları kol gezer. Neyse ki ben bu zihni anlayabiliyorum. Sık sık belirttiğim gibi."

BÖLÜM 3

GEZİCİ KUMPANYA

Bay J.G. Reeder'ın zevkleri ve eğilimleriyle tamamen ahenk içindeki savcının ofisine sessizlik ve sakinlik hâkimdi. Kendisi, saatin tik taklarının duyulabildiği ve çevrilen sayfaların hoş bir hışırtı yarattığı bir ofiste çalışmaktan hoşlanan bir beyefendiydi.

Bir sabah, saygın emlak komisyoncuları Willoby beyefendilerin daktiloyla yazılmış kataloğunu önüne almış, düşünceli bir ifadeyle sayfaları çeviriyordu. Katalog daha yeni gelmişti, bir kurye dosyayı Bay Reeder'ın masasının üstüne bırakalı ancak birkaç dakika olmuştu.

Bay Reeder bir sayfayı eliyle düzeltip önemsiz sayılabilecek bir mülkü öven tanıtım yazısını tekrar okudu. Gerçi bu titizliği kesinlikle zamanını boşa harcaması demekti çünkü sayfanın kenarına kırmızı harflerle "Kiralandı" diye çiziktirilmişti, yani "Nehir Kameriyesi" kiralanmaya müsait değildi. Mürekkep hafifçe dağılmıştı, demek ki "Kiralandı" sözcüğü daha o sabah yazılmıştı.

"Hıh!" dedi Bay Reeder.

İlgilenmesinin pek çok sebebi vardı. Temmuz sıcağında nehir kenarındaki evler en civcivli sezonlarını geçirirler, kasım başlarındaysa piyasa durgunlaşır. Denizaşırı ülkelerden gelen ziyaretçiler de esas olarak sis, yağmur ve genel konforsuzluğuyla bilinen bir ayda nehir kenarında kulübeler kiralamaya pek hevesli olmazlar.

İki giriş. İki yatak odası. Banyo, geniş ve kuru kilerler, nehre

kadar uzanan bir çimenlik, küçük bir sandal. Gaz ve elektrik. Haftalık üç altın[4]. Altı aylığına kiralanacak olursa aylık iki altın.

Bay Reeder telefonu kendisine doğru çekerek santrale emlak bürosunun numarasını verdi.

"Kiralandı demek, hay Allah! Amerikalı bir beyefendiye mi? Peki, ne zaman müsait olacak?"

Yeni kiracı evi bir aylığına tutmuştu. Bay Reeder bunu duyunca daha da meraklandı ama onun "Amerikalı beyefendi" hakkındaki merakı, Amerikalı beyefendinin Bay Reeder'a gösterdiği ilginin yanında sönük kalıyordu.

Art Lomer isimli beyefendi bir iş gezisi dolayısıyla Kanada'dan Londra'ya geldiğinde, kendisinin bir dostu ve hayranı bir gün onu şehrin en görülmeye değer manzarasını görmeye götürmüştü.

İsmi Sparrow, yani "Serçe" olduğu için herkesin Cikcik dediği arkadaş, "genellikle öğle yemeği vaktinde dışarı çıkar," dedi.

Bay Lomer başını kaldırıp küçük gören bakışlarla Whitehall'a göz gezdirdi. Dünyanın o kadar çok şehrini gezmişti ki, artık hiçbir yer ona diğerlerinden daha güzel gelmiyordu.

Cikcik, esrarengiz davranmasına gerek olmadığı halde fısıldayarak, "işte orada!" dedi.

Kocaman, gri renkli bir binanın dar kapılarının birinden orta yaşlı bir adam dışarı çıkmıştı. Adamın başında yüksek, düz tepelikli bir şapka vardı, gövdesi de siyah bir redingotun içine sıkıştırılmıştı. Sarıya kaçan beyaz favorili, gözlüğü burnunun iyice aşağılarına kadar kaymış, zayıf bir adamdı bu.

"Şu mu?" dedi şaşkınlık içindeki Art.

"Şu," dedi beriki, cevabı gramer açısından doğru olmasa da tutkuyla söylenmişti.

"Ödünü patlatan adam bu mu yani? Çıldırmışsın sen! Bu adam bırak birini tutmayı, pantolonunu tutamaz yahu. Halbuki benim şehrim Toronto'da..."

Art, kendi şehriyle gurur duyardı ve insanın kendisine ait

4 Guinea. Yirmi bir şilin değerindeki eski İngiliz altını. (ç.n.)

şeyin en nahoş özelliklerini bile en cazibeli renklere boyayan o taşkınlık ruhu içinde, Kanada Kraliyet Atlı Polisi için bile söyleyecek bir-iki güzel şeyi vardı. Oysa kendi mekânında, sıradan bir günde bu polislere karşı şiddetli bir nefret beslerdi.

Art, Buffalo'ya ve Amerika Birleşik Devletleri sınırına yakın olması sayesinde kendisine belirli avantajlar sağlayan Toronto'da yürütüyordu "işlerini". Yaptığı şey için asla bayağıca bir kelime kullanmazdı. Bir zamanlar "işlerini" Kanada'nın içinde yapıyordu ama o aralar iş alanı genellikle saldırının eşlik ettiği soygunlar yapmak olduğu için sonunda kendisini Kanadalı bir sulh hâkiminin önünde bulmuştu. Kanada'da sulh hâkimlerinin olağanüstü yetkileri vardır. Art, beş seneliğine hapsi boylamış; ayrıca bu dehşetin üstüne tüy dikecek bir biçimde de her kuyruğu insanın canını ayrı yakan dokuz kuyruklu bir kırbaçla yirmi beş kırbaç darbesi yemeye mahkûm edilmişti. Bundan sonra şiddeti bir tarafa bırakmış, kendini kumpanyasını kurmaya adamıştı. Art Lomer'in kumpanyasının şöhreti Atlantik'ten Büyük Okyanus'a kadar yayılıyordu artık.

Londra'daki bir kenar mahalleden ve suç dolu bir hayattan çekilip alınarak orada yaşı küçük suçlu kıtlığı çekildiğini düşünen hayırsever yetkililerce Kanada'ya gönderildiğinde, yalnızca Arthur, Lomer'di. Üstün maharetleri, becerikli sahne yönetimi ve kolay para kazanmaya doğal yeteneğiyle Arthur adalarda bir bungalov, Church Caddesi'nde bir daire, altı silindirli bir araba ve New England haricinde hemen her yerde yutturulabilecek bir New England aksanı edinmeyi başarmıştı.

"Sizin biraz gözünüzü açmanız lazım ahbap. Reeder bu muymuş yani? Eh, Kanada'yla Amerika bu herif gibi öküzlerle dolu olsaydı Hollywood'un Chaplin'e on senede ödediği parayı ben bir ayda cebe atardım. Hem de öyle bir atardım ki, gözlerin yuvalarından fırlardı. Bana bak, herif saat giyer mi?"

Art'ın rehberi şaşaladı.

"Saat takar mı diye mi soruyorsun? Takar ya!"

Bay Art Lomer başını salladı.

"Bekle. Beş dakika içinde saati getiririm. Bak da bi'şeyler öğren be!"

Hayatı boyunca yaptığı en büyük çılgınlıktı bu. Londra'ya iş için gelmişti, oysa şimdi kalkmış fikirlerine metelik vermediği bir adamın ucuz takdirini kazanmak için milyon doları tehlikeye atıyordu.

Bay Reeder gergin bir şekilde kaldırımın kenarında durmuş "araç trafiği" olarak nitelendirdiği şeyin geçmesini bekliyordu ki, adamın biri gelip ona çarptı.

"Affedersiniz efendim," dedi yabancı.

"Rica ederim," diye mırıldandı Bay Reeder. "Benim saatim beş dakika ileri. Big Ben'e bakarsanız daha iyi olur sizin için."

Bay Lomer bir elin cebine girdiğini hissetti ve hipnotize olmuş gibi gözlerle saatin Bay J.G. Reeder'ın cebine geri dönmesini seyretti.

"Burada uzun süre mi kalacaksınız?"

"Şey... Evet."

"Güzel bir mevsimdeyiz." Bay Reeder gözlüğünü çıkarıp camlarını hafifçe koluna sildi, sonra çerçeveyi çarpık bir şekilde yeniden burnuna oturttu. "Gerçi burası sonbahar mevsimindeki Kanada kadar güzel değildir. Leoni nasıl, iyi mi?"

Art Lomer bayılmadı. Yalnızca olduğu yerde hafifçe sallandı ve uyanmaya çalışıyormuş gibi gözlerini kırpıştırdı. Leoni, Art'la dostlarının son derece kârlı işlerinin merkez üssü olan Buffalo'daki küçük lokantanın sahibiydi.

"Leoni mi? Lütfen, beyefendi..."

"Ya kumpanya? İngiltere'de faaliyet gösteriyorlar mı, yoksa - ee, nasıl derler, tatile mi çıktılar? Evet, böyle derler herhalde."

Art, ağzı bir karış açık halde karşısındaki adama bakıyordu. Bay Reeder'ın yüzünde endişeli, meraklı bir ifade vardı. Sanki kumpanyanın iyiliği onun zihnini fena halde kurcalayan, önemli bir meseleymiş gibi bir tavır takınmıştı.

"Bakın, bir dakika," diye başladı Art boğuk bir sesle.

O daha kafasını toplayamadan, Reeder şemsiyesini sımsıkı kavramış bir vaziyette ürkek ürkek soluna sağına bakarak yolun karşısına geçmişti bile.

"Herhalde delirdim ben," diye mırıldanan Bay Lomer, endişeyle bekleyen rehberinin yanına ağır ağır yürüyerek döndü.

"Olmadı, ben daha dokunamadan adam uzaklaştı," dedi kısaca. Ne de olsa onun da bir gururu vardı canım! "Gel, bir şeyler yiyelim. Saat neredeyse 12.00 ol-"

Elini cebine attı, bir de baktı ki saati gitmiş. Hem de pahalı platin kösteğiyle beraber. Bay Reeder bazen gerçekten de pek şakacı olabiliyordu.

Başsavcı, "Art Lomer; ona karşı elimizde bir şey var mı?" diye sordu. Bay J.G. Reeder başsavcıya bağlı çalışıyordu.

"Hayır efendim, burada bir şikâyet olmadı. Elime, şey, ona ait bir saat geçti. Özel dosyalarımdan bakınca saatin 1921'de Cleveland'da çalınmış olduğunu gördüm. Hırsızlık o tarihli polis raporlarında yer alıyor. Tek mesele, ee, bu beyefendinin turist mevsimi sona erdikten sonra Londra'da bulunmasının dikkat çekici bir şey olması."

Başsavcı kuşkuyla dudak büktü.

"Hımm. Yard'dakilere söyle bunu, bakalım. Adam bize ait değil. Uzmanlığı neymiş?"

"Kumpanya lideri. Galiba böyle deniyor. Bay Lomer bir zamanlar bir tiyatro kumpanyasıyla birlikte çalışırmış, ee, alabildiğine mütevazı bir ölçüde yani."

Başsavcının kafası karışmıştı. "Adam aktör mü yani?"

"E-evet. Aktör değil de yapımcı demek daha doğru olur. Kumpanyasından bahsedildiğini duymuştum ama onları sahnede seyretme zevkine erişemedim. Yetenekli bir grupmuş."

Başsavcı derin derin içini çekerek başını salladı. "Bu kumpanya konusunu pek anlamadım ben. Bu saat nasıl eline geçti Reeder?"

Bay Reeder başını onaylar gibi sallayıp sesini alçaltarak, "o iş benim ufak bir marifetim sayesinde oldu," dedi. "Ufacık bir marifet."

Başsavcı, Bay Reeder'ı meselenin ardını bırakacak kadar iyi tanıyordu.

Lomer, Bloomsbury'deki Calfort Otel'de kalıyordu. Lüks

odalardan birindeydi çünkü büyük balığın peşinde bir insan olarak kullandığı yemin pahalılığından şikâyet etmeye hakkı yoktu. Büyük balık, Art Lomer'in ummaya cesaret edebildiğinden çok önce oltaya gelmişti. Balığın adı Bertie Claude Staffen'di ve doğrusu balık benzetmesi kendisine pek uygun düşüyordu; donuk gözleri, sürekli aralık duran ağzıyla bu genç adamda kesinlikle balığı andırır bir hava vardı. Bertie'nin babası, tiyatrocuların hayallerinin bile çok ötesinde bir servete sahipti. Çanak çömlek üreticisi adam, yan iş olarak da pamuk fabrikaları satın alıyordu ve o kadar çok para kazanmış, o kadar çok para kazanmıştı ki, otobüsle gidebileceği yere asla taksiyle gitmez, yürüyerek gidebileceği bir yer için de asla otobüse binmezdi. Bu sayede, -sık sık bahsettiği- karaciğerini koruyor ama kalbinin yaşlanmasını da hızlandırıyordu!

Bertie Claude, babasının bütün acımasızlığının yanı sıra parasının sadık hizmetkârlara, yetimhanelere ve hayırsever kurumlara bırakılmamış kısmını miras olarak almıştı, bu da paranın neredeyse her kuruşunu almış olması demekti. Genç adamın zayıf bir çenesi, arkasında gelişmemiş bir zekâyı barındıran açılmaya başlamış bir alnı vardı ama Bertie bir şilinde on iki peni, bir dolarda da yüz sent olduğunu biliyordu ki, bu kadarı milyonerlerin tek oğullarının genellikle edindiği bilgilerden fazlaydı doğrusu.

Başkalarının onda bulunduğuna ihtimal vermeyeceği tek bir niteliği vardı. Romantik hayaller kurardı. Bay Staffen, genel giderleri kısmakla veya üretimi hızlandırmakla uğraşmadığı zamanlarda rahat bir köşeye çekilir, dudaklarının arasında bir sigara, gözleri yarı kapalı, kahramanlık maceralarına atıldığını düşlerdi. İçlerinde hazinelerle tıka basa dolu tozlu sandıklar bulunan mağaraların şans eseri karşısına çıktığını hayal eder veya kendisini, önünde müthiş zengin Yunanlılardan, Ermenilerden, daha doğrusu müthiş zengin herhangi birinden kazanılmış deste deste parayla Deauville Kumarhanesi'nde görürdü. Hayalleri çoğunlukla, soyguncu vergi memurlarının hiç acımadan, adaletsizce ondan aldığı babasının mülküne ait ölümcül vergileri

yerine koyabilecek miktarda para kazanmakla ilgiliydi. Bertie Staffen çok zengin bir adamdı ama daha da zengin olması gerekiyordu. Düşünüp taşınıp vardığı karar buydu.

Bertie Claude, Otel Calfort'a gelip de Art'ın özel oturma odasına götürüldüğünde, baş döndürecek kadar romantik bir dünyaya adım atmış oldu çünkü odanın ortasındaki büyük masa akla hayale gelebilecek her çeşit kuvars örneğiyle doluydu. Bunlar Art'ın hayali erkek kardeşinin daha yeni keşfettiği bir madenden çıkarılmışlardı, madenin yerini de dünyada yalnızca iki kişi biliyordu. Biri Art Lomer, öbürü de Bertie Claude Staffen.

Bay Staffen ince rüzgârlığını çıkarıp masaya yaklaşarak cevher parçalarını ciddi bir ilgiyle inceledi.

"Değer ölçümünü yaptırdım," dedi. "Yapan herif arkadaşımdır, bir kuruş bile almadı benden. Raporu umut verici, hem de çok."

Art, "şirket" diye söze başlayacak olduysa da Bay Staffen parmağını onu uyarır gibi kaldırdı.

"Bu madene tek bir dolar bile yatırmaya niyetim yok. Bunu sen de bildiğine göre tekrar hatırlatmaya lüzum görmüyorum. Benden para çıkmaz. Tanıtım faaliyetlerinde etkinliğimi kullanmayı kabul ediyorum yalnızca, o da bedeli mukabilinde. Bunun ne demek olduğunu biliyor musun?"

"Hiçbir şeye karşılık verilen bir şey!" dedi Art, içinde bulunduğu durum açısından pek de yanlış bir tahmin sayılmazdı bu.

"Eh, hayır. Şirketten hisse. Belki sonra, para işleri hallolup her şey yoluna girdiğinde bir yöneticilik filan üstlenirim. İsmimi - ee, bilinmeyen bir miktara ödünç veremem."

Art buna katıldığını belirtti.

"Parayı arkadaşım koydu," dedi rahat bir tavırla. "O adamın bir yüz doları daha olsaydı dünyada başka para kalmayacak, hepsi onun olacaktı. O kadar zengin yani. Bay Staffen, buraya gelip aslında hiç tanımadığım bir beyefendiden para almaya çalışmam elbette. Kanada'da tanışmıştık, tabii tanıştık ama benim hakkımda ne biliyorsunuz ki? Belki de sahtekârın biriyim. Dolandırıcı olabilirim örneğin."

Böyle bir şey Bertie Claude'un da aklına gelmişti ama arkadaşının bu içten tavrı şüphelerinin bir kısmını dağıttı.

Art purosunun dumanını düşünceli düşünceli savurarak, "o zamandan beri merak eder dururum," diye devam etti sözlerine. "Kim bilir benim için neler düşündünüz diye. Öyle ya, serseri dolu bir masada oyun oynuyordum. Gerçi herhalde kendi kendinize, 'Görmüş geçirmiş bir adam bu, her türden insanla kaynaşması gerekir,' demişsinizdir. Doğru. Kanada madenlerinde insan epey çetin cevizlerle muhatap oluyor, hem de nasıl. Biraz fazla vahşiler."

Bertie Claude, "durumu anlıyorum," dedi, oysa bir şey anladığı yoktu. "İnsanları iyi tanıdığımı söylerim hep. *İnsan Toplamı* kitabımda bunu belirtemediysem, beceriksizlik etmişim demektir."

Bay Lomer tembel tembel, "tabii," dedi, sonra ilkinin etkisini pekiştirmek için bir, "tabii!" daha ekledi. "Güzel bir kitap. King Edard Otel'de bana kitabı verdiğinizde, matematik kitabı filan zannetmiştim. Halbuki ne güzel bir şiir kitabıymış. Her satır büyük harfle başlıyor ve bir önceki satırın son harflerine benzeyen harflerle bitiyor. Sekreterime, 'Bu Bay Staffen çok kafalı adam herhalde,' dedim. O fikirleri de nasıl buldunuz bilmem ki. Midyeden çıkan prenses hakkındaki."

Bertie hemen açıklamaya girişti. "İstiridye. Prenses inciyi simgeliyordu. 'Beyaz Bakire' şiirini söylüyorsunuz, değil mi?"

Lomer tembelce başını salladı.

"Harika bir şiirdi. O kitabı okuyana kadar hiç şiir okumamıştım. Koca bebek gibi hüngür hüngür ağlamak istedim okuyunca. Sizin yetenekleriniz bende olsaydı, maden arayarak Ontario'da sürtüp durmazdım. Hayır efendim."

Bay Staffen biraz düşündükten sonra, "Tanrı vergisi," dedi. "Şimdi şirket için parayı buldum diyorsun, ha?"

"Son kuruşuna kadar. Kimseye hisse önerecek durumda değilim, o başka. Gerçi sizin bu konuda kafa yormanıza gerek yok, birazını saklamıştım çünkü. Hayır efendim, sizden tek bir kuruş bile isteyecek değilim."

Purosunun külünü silkerek kaşlarını çattı.

Ağır ağır konuşarak, "bana çok kibar davrandınız Bay Staffen," dedi. "Öyle herkese işlerimin ayrıntılarını anlatma âdetim yoktur ama o kadar sağlam bir adamsınız ki, size güvenebileceğimi hissediyorum. Bu madenden bir şey olmaz."

Bertie Claude'un tek kaşı havaya kalktı. "Anlayamadım?"

Art'ın gülümsemesi hafif, biraz da hüzünlüydü.

"O maden için gerekli sermayem olduğuna göre Avrupa'ya yolculuk etmiş olmamı biraz aptalca bulmuyor musunuz?"

Bertie bunu kesinlikle düşünmüştü.

"O madeni satmak altın külçesi satmak gibi bir şeydi. Parmağımı bile kıpırdatmama gerek kalmadı. Amaganni Ormanı'nda yaşasaydım bile satardım orayı. Hayır efendim. Burada öyle bir iş için bulunuyorum ki, bilseniz bütün tüyleriniz diken diken olurdu."

Art ayağa fırlayıp odada hızlı, sinirli adımlarla dolaşmaya başladı, düşünceli düşünceli kaşlarını çatmıştı.

Birdenbire, "siz çok büyük bir şairsiniz," dedi. "Hayal gücünüz çoğu insanınkinden daha kuvvetlidir bence. Madenin benim için anlamı ne? Birkaç yüz bin dolar kâr." Omuzlarını silkti. "Çarşamba günü ne yapıyorsunuz?"

Bu ani sorunun nezaketsizliği Bertie Claude'u şaşırtmıştı. "Çarşamba günü mü? Eh, bildiğim kadarıyla bir şey yapmıyorum."

Bay Lomer düşünceli bir ifadeyle dudağını ısırıyordu. "Nehir kenarında küçük bir kulübem var. Gelin bir gece misafirim olun, ben de size gazetelerin öğrenmek için milyonlarca dolar ödeyeceği bir sır vereyim. Söyleyeceğim şeyleri kitapta okusanız inanmazdınız. Belki günün birinde siz yazarsınız. Her şeyi kaleme almak için sizin kadar kuvvetli hayal gücüne sahip biri gerekir. Ya da durun. Şimdi anlatacağım size."

Bay Lomer bunları söyledikten sonra, biraz tereddüt ederek hikâyesini anlatmaya başladı.

"Ben politika işlerinden anlamam. Bildiğim kadarıyla Rusya'da

bir devrim oldu ve orada acayip işler dönüyor. Bunu da bilmeyecek kadar mankafa değilim yani. Siz Saskatchewan'daki Piketown kasabasıyla ne kadar ilgilenirseniz, ben de Rusya'yla o kadar ilgileniyordum. Derken altı ay kadar önce bazı Ruslarla tanıştım. Adamlar peşlerinde şerif ve ordusuyla tozu dumana katarak Amerika'dan kaçmışlar. Ben de o sırada sınırın yakınındaki bir çiftlikteydim tesadüfen. Bu adamlar ne yapıyormuş dersiniz?"

Bay Staffen başını sallayarak bilmediğini belirtti.

"Zümrüt işportacılığı," dedi beriki ciddi bir ifadeyle.

"Zümrüt işportacılığı mı? Nasıl yani? Zümrüt satmaya mı çalışıyorlardı?"

Art başıyla onayladı.

"Evet beyefendi. Birinin elinde bir kesekâğıdı vardı, içi irili ufaklı zümrütlerle doluydu. Hepsini on iki bin dolara aldım, sonra da götürüp Toronto'da değer biçtirdim, bir milyon dolardan biraz az ediyorlarmış."

Bertie Claude ağzı açık dinliyordu.

"Bu adamlar Moskova'dan gelmişler. Dört yıldır bu zümrüt işportacılığı işini yapıyorlarmış. Fakir düşmüş bir prens sağlıyormuş malları. Çok ayrıntılı sorular sormadım çünkü doğam gereği insanların işine burnunu sokan biri değilimdir."

Öne doğru eğilerek, sözlerini iyice vurgulamak için karşısındakinin dizine dokundu.

"Benim aldıklarım ellerindeki malın yirmide biri bile değilmiş. Hazinenin geri kalanını getirmeleri için adamları Rusya'ya gönderdim. Haftaya burada olacaklar."

"Yirmi milyon dolar!" Bertie Claude'un nefesi kesilmişti. "Sana kaça patlayacak?"

"Bir milyon dolar, iki yüz bin sterlin. Marlow'daki evime gelirseniz, size hayatınızda göreceğiniz en büyük zümrütleri gösteririm. Yani elimde kalanları. Çoğunu Pittsburg'da yaşayan bir milyonere sattım, karşılığında kaç para aldığımı size söylemeyeceğim çünkü söylersem adamı soyup soğana çevirdiğimi

düşünürsünüz. Beğendiğiniz bir taş olursa - şey, aslında artık satmak istemiyorum ama beğendiğiniz taş olursa onu size satarım. Tabii kâr filan alacak değilim. Dostumsunuz siz."

Ev sahibi hazinelerini rahatça ve kolaylıkla değer biçerek sayıp dökerken Bertie Claude büyülenmiş halde dinledi. Bay Staffen, arkadaşının odasından çıktığında başı dönüyordu. Sık sık hayalini kurduğu durumlara benzeyen büyülü bir deneyim geçirmişti.

Otelin koridorunda yürürken, düz tepeli bir şapka giymiş orta yaşlı bir adam gördü ama adamın kravatının hazır alınma, ayakkabılarının küt burunlu olduğunu, kendisinin de biraz icra memurunu andırdığını fark etmesi dışında Bertie geçip gidecekti. Ne var ki modası geçmiş giyimli beyefendi Bay Claude'un yolunu kesti.

"Affedersiniz beyefendi. Bay Claude siz misiniz?"

"Evet," dedi Bertie kısaca.

"Birkaç dakika konuşabilir miyiz acaba, ee, önemli bir konu hakkında?"

Bertie sabırsızca elini sallayarak, "kimseyle görüşecek vaktim yok," dedi kaba bir sesle. "Randevu istiyorsanız en iyisi mektupla başvurun."

Bunu söyledikten sonra da üzgün görünüşlü adamı düşünceli düşünceli arkasından bakar halde bırakıp dışarı çıktı.

Bay Lomer'in küçük evi, Marlow'la Quarry ormanı arasında ıssız bir kulübeydi. Doğrusu adam didik didik arasaydı bile amacı için bundan daha uygun bir yer bulamazdı. Nehri parlayan güneşle ve keten kıyafetlerin rahatlığıyla özdeşleştiren Bertie Claude, istasyondan çıkıp gri gökyüzüne endişeyle bakarken titredi. Aralıksız yağmur yağıyordu, istasyon taksisinin her yerinden sular damlıyordu.

Bertie, "nehir kıyısında bungalov tutmak için pek de güzel bir mevsim değil," diye homurdandı.

Nehir kıyısında bungalov tutmak için en uygun mevsimin hangisi olduğu konusunda pek de fikri olmayan Bay Lomer, onu

onayladı ama yine de, "bana uyuyor bu kulübe," dedi. "Harika bir ıssızlığı var. İnsanların beni gözetlemesinden hiç hoşlanmam."

İstasyondan eve giden yol, nehir kıyısını takip ediyordu. Sular akan pencerelerin birinden dışarı bakan Bay Staffen, çelik grisi nehirle, aralarında yolun uzandığı çayırların ıslak otlarından başka bir şey göremedi. Çeyrek saatlik araba yolculuğunun sonunda, zengin bir bahçenin ortasındaki güzel, küçük bir kulübeye geldiler. Salondaki şöminede parlak bir ateş yanıyordu ve evde Bertie'nin neşesini canlandıran genel bir sıcaklıkla rahatlık havası vardı. Birkaç dakika sonra yarı yarıya ahşap kaplı yemek odasında oturmuş, çaylarını yudumluyorlardı.

Ortam, çoğu insan için fark edilmeyen bir çekicilik unsurudur. Bertie de evin samimiyetinden ve beklenmedik derecede iyi hizmetten etkilenmişti. Ufak tefek, güzel bir hizmetçi kız, sakin, orta yaşlı bir kâhyayla, uşak kıyafeti giymiş, ciddi yüzlü genç bir adam bakıyordu işlere. Uşak, Bertie'nin ıslak yağmurluğunu hemen almış, yemek odasına girmeden önce botlarını da silip kurulamıştı.

"Hayır, ev benim değil. İngiltere'ye geldiğim zaman hep burayı kiralarım," diye anlattı Bay Lomer. Asla küçük ve gereksiz yalanlar söylemezdi çünkü küçük ve gereksiz yalanlar kolaylıkla anlaşılabilirdi. "Kâhya Jenkins'le uşak benim adamlarım, diğerleri evle birlikte tuttuğum hizmetkârlar."

Bay Lomer çaydan sonra Bertie'yi odasına götürdü, çalışma masasının bir çekmecesini açıp üstünde iki kilit olan küçük, çelik bir kutu aldı. Kilitleri açtıktan sonra, üstü pamukla örtülü, fazla derin olmayan metal bir tepsi çıkardı.

"Bunlardan herhangi birini alabilirsiniz. Hangisi gözünüze hoş görünürse," dedi. "Bir teklif yapın, ben de size değerini söyleyeyim."

Pamuğu açıp ortaya altı muhteşem taş çıkardı.

"Bu?" diye sordu en büyük zümrütü işaret ve başparmaklarıyla alarak. "Hımm, bunun değeri altı bin dolar. Yaklaşık bin iki yüz sterlin. Ama bana taş için bu parayı ödemeyi teklif edecek olsaydınız, budalanın biri olduğunuzu düşünürdüm çünkü

zümrüt almanın tek güvenli yolu yüzde elli iskontoyla almaktır. Bu taş bana herhalde -kafasından bir hesap yaptı- doksan sterline mal oldu."

Bertie'nin gözleri parlıyordu. Zümrütler konusunda uzman sayılırdı ve bu zümrütlerin gerçek olduğunu anlamıştı.

Önemsemez bir havayla, "doksan sterline satar mısın?" diye sordu.

Art Lomer başını salladı.

"Olmaz efendim. Dostlarımdan bile küçük de olsa bir şey kazanmam gerekir. Yüz sterline veririm."

Bertie elini cebine attı.

"Hayır, şimdi ödeme istemem. Zümrütler hakkında ne biliyorsunuz ki? Usta işi sahte taşlar olabilir bunlar. Taşı alın, şehre götürüp bir uzmana gösterin."

"Sana bir çek yazacağım."

"Ne zaman yazsanız olur."

Art, dikkatle sardığı taşı küçük bir kutuya koyarak arkadaşına verdi.

"Yalnızca o taşı satacağım size," diye açıkladı yemek odasına dönerlerken.

Bertie hemen küçük masaya gidip çeki yazdı, koçandan koparıp Bay Lomer'e uzattı. Art kâğıda bakıp kaşlarını çattı.

"İyi de, ben bu çeki ne yapayım?" diye sordu. "Burada banka hesabım yok ki. Bütün param Associated Express'te."

Bertie uysalca, "hamiline yazarım," dedi.

Bay Lomer hâlâ kuşkuluydu. "Siz en iyisi çekin yanına koymak için müdüre veya yönetici her kimse ona bir-iki satır yazıp bana ödeme yapmalarını söyleyin. Bankalardan nefret ederim zaten."

Uysal Bertie gerekli notu karaladı. Bu iş de yapılıp bitince, Bertie sadede geldi, ne de olsa kendisi bir işadamıydı. "Bu mücevher işine dahil olabilir miyim?"

Art Lomer tereddüt ederek başını salladı. "Özür dilerim Bay Staffen ama bu imkânsız gibi bir şey. Sizinle dürüstçe konuşacağım çünkü iş yaparken açık olunması gerektiğine inanırım. Bu

işe dahil olmak isteyerek, benden para istemiş oluyorsunuz!"

Bertie itiraz ettiğini gösteren alçak bir ses çıkardı.

"Tamam, biraz kabaca bir ifade oldu belki ama aynı kapıya çıkıyor sonuçta. Bütün riskleri üstlendim, her şeyi ayarladım. O adamı Rusya'dan çıkarmak pahalıya patladı. Uçaklar, özel trenler, daha neler neler. Sizi reddetmekten gerçekten nefret ediyorum çünkü hoş bir genç adamsınız Bay Staffen. Beğendiğiniz küçük bir parça olursa, onu makul bir fiyata size bırakabilirim belki."

Bertie biraz düşündü, kafasını çalıştırdı.

"Bu iş sana şimdiye kadar ne kadara mal oldu?" diye sordu.

Bay Lomer yine başını salladı. "Önemli olan yaptığım masraf değil. Harcadığım paranın dört katını teklif etseydiniz bile -üstelik bu epey tutardı, emin olun- sizi bu işe dahil edemezdim. Belki size küçük bir pay verecek kadar ileri gidebilirim ama onun için para almam."

Umudunu asla yitirmeyen Bertie, "eh, bunu sonra konuşuruz," dedi.

Yağmur dinmişti. Batan güneş nehri soluk altın rengine boyuyordu. Bertie ev sahibiyle bahçede dolaşıyordu ki, yukarılarda bir yerlerden bir uçağın motorunun boğuk uğultusu duyuldu. Uçağın bir daire çizip Quarry Ormanı'nın koyu renk çatısının ardında gözden kaybolmasını seyreden Bertie, yanındaki adamın nidası üzerine dönünce, Art'ın huzursuzluk ve şüpheyle yüzünü buruşturduğunu gördü.

"Ne oldu?" diye sordu.

"Düşündüm de," dedi Art yavaşça. "Gelecek hafta demişlerdi... Yok yok, aptallık ettim, o kadar."

Hava kararmıştı. Kâhya ışıkları yakmış, panjurları indirmişti. İkisi tekrar içeri girdiler ama Bertie bir şeyin ev sahibini son derece huzursuz ettiğini fark etmekte zorluk çekmedi. Art suskundu ve bundan sonraki yarım saat boyunca hemen hemen hiç konuşmadan, oynaşan alevleri seyrederek ateşin önünde oturdu. En ufak bir seste yerinden sıçrıyordu.

Sade akşam yemeğini erkenden yediler, hizmetkârlar sofrayı toplarken, iki adam da küçük çalışma odasına gitti.

"Ne oldu, Lomer? Sıkıntın ne?"

Beriki irkilerek, "hiç, hiç," dedi. "Yalnızca..."

Tam o anda zilin sesi duyuldu. Art kulak kesilmişti. Giriş holünden konuşma sesleri geldi, sonra uşak çalışma odasına girdi.

"İki beyefendiyle bir hanımefendi sizi görmek istiyorlar efendim."

Bertie, Art'ın dudağını ısırdığını gördü.

"Gelsinler," dedi Art kısaca; bir saniye sonra da deri bir ceket giymiş, kafasında pilot başlığı olan uzun boylu bir adam içeri girdi.

"Marsham! Ne halt etmeye!"

Adamın peşinden gelen kız, Bertie Claude'un anında dikkatini çekti. Esmer, ince bir kızdı. Yanaklarının solgun rengine ve gözlerindeki yorgun ifadeye rağmen çok güzel bir yüzü vardı. Erkek misafirlerin ikincisi, hiç de o kadar çarpıcı değildi doğrusu. Sakalı kısacık kırpılmış, bodur, yabancı görünümlü bir adamdı bu; boğazına kadar çektiği eski bir kürke sarınmıştı, karmakarışık saçlı başı açıktı.

Art, odanın kapısını kapattı.

"Ee, harika fikriniz nedir?"

Uzun boylu adam somurtkan bir ifadeyle, "sorun çıktı," dedi. "Prensin başka bir teklifi var. Bazı parçalar gönderdi ama vaat ettiğin paranın yarısını hemen ödemezsen ne incileri, ne de elmasları vermeye yanaşıyor. Prensin kızı, Prenses Pauline Dimitroff da bizimle geldi."

Art kıza öfkeli bir bakış attı.

"Demek siz de geldiniz küçük hanım. Herhalde İngilizce biliyorsunuzdur!"

Kız başıyla onayladı.

"Biz bu ülkede böyle iş yapmayız. Babanız söz vermişti."

Kız, "babam çok düşüncesizce davrandı," dedi. Bertie'nin kulağına müzik gibi gelen çok hafif bir yabancı aksanı vardı. "Çok

risk aldı. Aslında bu meselede gerçekten dürüst davranıp davranmadığını da bilemiyorum. Bu gece sizden para alırsa..."

"Bu gece mi?" diye gürledi Art. "Bu gece nasıl alacak parayı?"

Kız, "babam Hollanda'da," dedi. "Uçak bizi bekliyor."

Kanadalı, "iyi de, ben parayı nereden bulayım ki gece vakti?" dedi öfkeyle. "Ceket cebimde yüz bin sterlin taşıyorum filan mı zannediyorsunuz, nedir?"

Kız omuzlarını silkti, sonra ufak tefek, hırpani adama dönerek Bay Staffen'in anlamadığı bir dille bir şeyler söyledi. Adam boğuk bir sesle cevap verdi, kız başını salladı.

"Pieter babamın çekinizi kabul edeceğini söylüyor. Tek istediği güvence, emin olmak istiyor." Kız, gerekli İngilizce sözcükleri bulamayarak sustu.

Art hiddetle, "ben hiç babanıza kazık atmaya çalıştım mı?" diye sordu. "Size para da veremem, çek de. Anlaşma iptal oldu. Ben bu işte yokum!"

Bütün bunlar konuşulurken, pilot, kolunun altında taşıdığı paketi açıp masaya yerleştirmişti. Gözlerinin önüne serilen bu ışıltılı görüntü, Bertie Claude'un nefesini kesmişti. Masanın üstünde yontulmuş ve yontulmamış elmaslar, köklü ailelerin yadigârları olduğu anlaşılan değişik şekilli, antika mücevherler vardı ama taşların tarihi değeri o anda Bertie'nin aklının ucundan bile geçmiyordu. Art'ı bir köşeye çekti.

"Bunları bu gece burada tutabilirsen," dedi alçak sesle, "sadece şu masadakiler için bile istediğin parayı ödemeyi üstleniyorum."

Art başını salladı.

"İşe yaramaz, Bay Staffen. Bu adamı tanıyorum. Bu gece parayı gönderemezsem, geri kalanları koklatmaz."

Birdenbire ellerini çırptı.

"Vay!" dedi nefes nefese. "Aklıma bir şey geldi. Çek defteriniz yanınızda."

Bertie Claude'un gözlerini soğuk bir şüphe bürüdü.

"Evet, çek defterim yanımda," dedi. "Ama -"

"Yemek odasına gelin." Art, Bertie'nin önünde neredeyse koşarak ilerliyordu. Yemek odasına vardıklarında kapıyı kapattı. "Çekler iki, üç günden önce ibraz edilemez. Hele bir gün sonra, yani yarın kesinlikle edilemez," dedi çabuk çabuk konuşarak. "O zamana kadar biz mücevherleri şehre, sizin bankacılarınıza götürmüş oluruz, ben ödemenizi yapana kadar sizde kalırlar. Dahası, taşların o kadar etmediği anlaşılırsa, çekin ödenmesini durdurabilirsiniz."

Bertie birkaç saniyede durumu on ayrı açıdan değerlendirerek, "peki, iyice garanti olsun diye ileri tarihli bir çek yazsam?" diye sordu.

"İleri tarihli mi?" Bay Lomer'in kafası karışmıştı. "O ne demek?" Bertie açıklayınca, adamın yüzü aydınlandı. "Tabii, tabii!" dedi. "Çifte koruma olur. Öbür günün tarihini atın."

Bertie daha fazla tereddüt etmedi. Masanın başına oturdu, çek defteriyle bir dolmakalem çıkardı, tarihi kontrol etti.

Kalem duraksayınca Art, "hamiline diye yazın," dedi. "Öbür çek gibi."

Bertie başıyla onaylayıp çeki imzalayarak ayırt edici alt çizgiyi çekti.

"Bir saniye."

Art odadan çıktı, bir dakika sonra geri dönmüştü.

"Kabul ettiler!" dedi zaferle. Durumdan son derece memnun genç adamın omzuna dostça bir şaplak atarak, "evlat!" diye devam etti sözlerine. "Artık bu işe dahilsin. Bir de senin girmeni istememiştim. Açgözlülük edecek değilim, yarı yarıya kırışırız. Haydi gel, gel de sana dünyada kimseye göstermeye niyetim olmayan bir şey göstereyim."

Koridora çıkıp oradaki küçük kapıyı açarak kilere inen birkaç taş basamağı ortaya çıkardı. Işığı yakıp merdivenden indi, kilerdeki ağır bir kapının kilidini açtı. Kanadı sonuna kadar savurarak, "bak şuraya," dedi. "Hiç böyle bir şey görmüş müydün?"

Bertie Claude karanlık odaya bir göz attı.

"Bir şey görmüyo..." diye söze başlamıştı ki, sendelemesine

sebep olacak kadar büyük bir şiddetle karanlığa doğru itildi.

Bir saniye sonra kapı üstüne kapanmıştı. Kilidin tıkırtısını duyan Bertie, "bana bak, bu da ne demek oluyor?" diye haykırdı.

Bay Lomer'in alaylı sesi, "sen bana bak. Herhalde bir-iki güne bulunursun," diye cevap verdi.

Art merdivenleri koşarak çıkıp ikinci kapıyı kapatarak, çalışma odasında bekleyen kâhya, uşak ve hizmetçiyle üç misafirin yanına gitti.

"Ona bir şey olmaz. Çek tahsil edilir duruma gelene kadar orada kalacak. İçeride bir haftalık yiyecekle su var."

"Hakladın onu ha?" dedi sakallı Rus.

"Haklamak mı? Çocuk oyuncağıydı," dedi Art azarlar gibi. "Hadi bakalım hanımlar beyler, iş başına, çabuk! Adam banka müdürüne mektup yazdı." Mektubu cebinden çıkarıp okudu. "Ekteki çeki arkadaşım Bay Arthur Lomer'e ödemenizi rica ederim."

Kumpanyadan bir onay mırıltısı yükseldi.

"Uçak gitti herhalde?"

Deri ceketli adam başını salladı. "Gitti. Yalnızca bu öğleden sonra için kiralamıştım."

"Eh, sen de gidebilirsin. Ray, Al, siz Paris'e gidip Havre'den tekneyi alın. Slicky, sen o favorilerden kurtul ve dürüst bir şekilde Liverpool'dan çıkış yap. Pauline'le Aggie Cenova'ya gidecek. Önümüzdeki ayın on dördünde Leoni'nin yerinde buluşup paraları bölüşeceğiz."

Bay Arthur Lomer iki gün sonra Kuzey Ticaret Bankası'nın saygın ofisine girerek müdürle görüşmek istedi. Müdür bey mektubu okuyup çeki inceledi, sonra da bir zile bastı.

Bay Lomer neredeyse huşu dolu bir sesle, "epey yüklü bir miktar," dedi.

Müdür gülümsedi. "Burada böyle büyük miktardaki çekleri sık sık bozuyoruz," dedikten sonra, zil sesine gelen veznedara dönerek, "Bay Lomer çekin karşılığını mümkün olduğunca Amerikan doları olarak alacak," diye açıkladı. "Bay Staffen nasıldı?"

Lomer, "eh, Bertie'yle benim yeni şirketime bakmak için Paris'e gitmiştik," dedi. "Size bir şey söyleyeyim mi Bay Soames, bu ülkede Kanada şirketlerinin finanse edilmesi çok zor bir iş ama doğrusu Paris'te çok güzel bir anlaşma imzaladık."

Veznedar dönüp masanın üstüne bir banknot yığını bırakana kadar mutlu mutlu ticari konular hakkında sohbet eden Bay Lomer, paralar gelince bir portföy çıkarıp hepsini güzelce içine yerleştirdi, müdürle el sıkışarak adamın odasından genel alana çıktı. Çıkar çıkmaz da duruverdi, çünkü Bay J.G. Reeder karşısındaydı.

"Kumpanya için ödeme günü ha, Bay Lomer? Yoksa hazine mi diyorsunuz? Tiyatro konusundaki kelime dağarcığım biraz pas tutmuş da."

Art, "Bay Reeder, bakın şu işe," diye kekeledi. "Sizi gördüğüme sevindim ama şu anda işim var."

Reeder endişeyle, "sevgili dostumuz Bay Bertie Claude Staffen'e ne oldu dersiniz?" diye sordu.

"Kendisi Paris'te."

"Ne çabuk!" diye mırıldandı Reeder. "Halbuki polis onu sizin banliyödeki evinizin kilerinden çıkaralı daha ancak bir saat oldu. Bu modern ulaşım sistemleri harika azizim, harika. İnsan bir an Marlow'dayken, bir bakıyorsun Paris'te, bir bakıyorsun, mesela Moskova'da."

Art daha fazla oyalanmaya lüzum görmedi. Dedektifi kenara iterek kapıya koştu. O kadar sinirlenmişti ki, kapıda kendisini bekleyen iki kişi kelepçeleri Bay Lomer'in bileklerine takarken çok zorluk çektiler.

"Evet efendim," dedi Bay Reeder amirine. "Art her zaman kumpanyasıyla seyahat eder. Kumpanyanın ortalarda görünmemesi içimde çok ciddi şüpheler uyandırdı. Bay Staffen kaybolduğundan beri kulübeyi gözlüyordum tabii. Biliyorum, bu benim işim değil," diye ekledi özür diler gibi. "Hiç burnumu sokmamalıydım. Mesele şu ki, sık sık belirttiğim gibi, şu benim aklımın acayip işleyişi yok mu!"

BÖLÜM 4

MERMER HIRSIZI

Margaret Belman'a ilişkin Bay Reeder'ın bildiği tek şey, kadının Brockley Yolu'nda, kendi evinden birkaç kapı ötede oturduğuydu. Kanunlara uyan vatandaşlar konusunda hiçbir merakı olmadığı için kadının adını bilmiyordu ama onun güzelliğinin, cildinin dergi kapakları dışında pek görülmeyen pembe-beyazlığının farkındaydı. Komşusu iyi giyinen bir kadındı ve Bay Reeder'ın onun hakkında başkalarından daha fazla fark ettiği bir şey varsa, o da Bayan Belman'ın estetik zevkleri gelişmiş bir adam için özellikle hoş bir görüntü teşkil edecek bir zarafetle yürüyüp hareket ettiğiydi.

Bay Reeder zaman zaman yolda kadının önünde veya arkasında yürüyor, bazen de Westminster Köprüsü'ne giden tramvaya onunla aynı anda biniyordu. Bayan Belman tramvaydan her zaman nehir kıyısındaki durakta iniyor, şaşmaz bir şekilde kendisini karşılayan yakışıklı genç adamla uzaklaşıyordu. Bu genç adamın varlığı Bay Reeder için özel bir sebebi olmayan bir keyif kaynağıydı. Belki de bu keyfinin sebebi düzenli bir zihni olması ve gül fidanlarının fonunda eğreltiotları bulunmasını tercih edip tabaksız çay fincanlarından rahatsızlık duymasıydı.

Kendisinin de Bayan Belman için bir ilgi ve merak unsuru oluşturduğundan habersizdi.

"Şu adam Bay Reeder'dı. Galiba polisle birlikte çalışıyor," dedi kadın.

"Bay J.G. Reeder mı?"

Roy Master geri dönerek, acayip şapkası başının arkasına kaymış, şemsiyesini sipahi kılıcı gibi omzuna dayamış halde, korku içinde sıçraya sıçraya karşıdan karşıya geçmeye çalışan orta yaşlı adama ilgiyle baktı.

"Vay canına! Onu hiç de böyle hayal etmemiştim."

"Kim o?" diye sordu Bayan Belman, kafası kendi sorunundan uzaklaşmıştı.

"Reeder mı? Savcının bürosunda çalışıyor. Bir çeşit dedektif. Geçen haftalarda bir davada tanıklık etti. Eskiden Merkez Bankası'yla..."

Bayan Belman birdenbire olduğu yerde durdu, adam şaşırarak ona baktı. "Ne oldu?"

"Daha ileriye gelmeni istemiyorum, Roy," dedi kadın. "Bay Telfer dün seni yanımda görmüş, hiç hoşlanmadı bundan."

"Telfer mı?" diye sordu genç adam. "Pis solucan! Ne dedi?"

Bayan Belman, "çok bir şey söylemedi," diye cevap verdiyse de, Bay Master onun ses tonundan bu "az bir şeylerin" biraz rahatsız edici olduğunu anlamıştı.

Kadın hiç beklenmedik bir şekilde, "Telfer'dan ayrılacağım," dedi. "İyi bir iş, bir daha asla öyle bir iş bulamam. Yani bu kadar yüksek maaşlısını bulamam demek istiyorum."

Roy Master sevincini saklamaya çalışmadı. "Çok memnun oldum," dedi ateşli ateşli. "O küçücük odada bu kadar uzun süre nasıl dayandın bilmiyorum zaten. Adam ne dedi, peki?" Tekrar sorduğu bu sorudan sonra Bayan Belman'ın cevabını beklemeden, "neyse, Telfers sallantıdaymış. Şehirde onlarla ilgili bir sürü acayip söylenti dolaşıyor," diye ekledi.

Bayan Belman hayretle, "ama ben onun çok zengin bir şirket olduğunu zannediyordum," dedi.

Adam başını salladı. "Öyleydi ama çok çılgınca işlere kalkıştılar. Sidney Telfer gibi yarım akıllı bir beceriksiz işlerin başında olunca, başka ne beklenir ki? Geçen yıl hiçbir borsa şirketinin yanından bile geçmeyeceği üç anlaşma yaptılar ve sonunda hisseleri almak zorunda kaldılar. Bir tanesi üç yüz yıl önce batmış

bir İspanyol kalyonunun peşinde olan bir kayıp hazine şirketiydi! Onu bırak da, dün sabah neler oldu, anlat bakayım."

Kadın, "bu gece anlatırım," diyerek aceleyle veda etti.

Bayan Belman, lüks eşyaları, yumuşacık halısı ve süslü püslü dekorasyonuna rağmen Roy Master'ın tanımlamalarına uymadığı pek de söylenemeyecek odaya girdiğinde, Bay Sidney Telfer zaten gelmişti.

Telfer Şirketleri'nin başkanı, Threadneedle Caddesi'ndeki merkez ofisi nadiren ziyaret ederdi. Oranın atmosferinin onu boğduğunu, ofisin korkunç, pis, kaba bir yer olduğunu söylerdi. Şirketin kurucusu olan büyükbabası, Sidney doğmadan on yıl önce ölmüş, işleri oğluna bırakmıştı. Kronik hastalıklı oğul, yani Sidney'in babası da Sidney doğduktan birkaç hafta sonra ölüvermişti. Şirket, Sidney'in nev-i şahsına münhasır annesinin aralıksız müdahalelerine rağmen mütevelli heyetinin ellerinde büyüyüp güçlenmişti. Kadının acayiplikleri, Sidney'i on altı yaşındaki bir çocuğa son derece akıllıca bir biçimde getirilmiş bütün kısıtlamalardan kurtaran bir vasiyetnameyle doruk noktasına ulaşmıştı.

Ofis mozaik camlı pencereleriyle, lüks mobilyalarıyla, zarif ve süslü bir adam olan Bay Telfer'a kusursuz bir biçimde uyuyordu. Bay Telfer uzun boyluydu ve o kadar zayıftı ki, kafasının anormal küçüklüğü ilk bakışta fark edilmiyordu. Kız içeri girdiğinde Bay Telfer da ince keten kumaştan bir mendili nazik nazik kokluyordu. Bayan Belman onun her zamankinden daha solgun göründüğünü düşündü. Üstelik her zamankinden daha da iticiydi.

Adam Bayan Belman'ın hareketlerini donuk bakışlarla seyretti, o daha ağzını açmadan kadın mektuplarını masasına bırakmıştı bile.

"Bakın Bayan Belman. Dün akşam söylediklerim hakkında bir şey demeyecek misiniz?"

"Bay Telfer," dedi Bayan Belman alçak sesle, "böyle bir konuyu konuşmam hiç uygun olmaz."

"Seninle evlenirdim, evlenirdim, yalnızca... Annemin vasiyet-

namesindeki o madde," dedi adam onu duymamış gibi. "O mesele zamanla çözülebilir."

Bayan Belman ellerini yanında durduğu masaya dayadı. "Bay Telfer, annenizin vasiyetnamesindeki madde olmasaydı da sizinle evlenmezdim, hele sizinle Amerika'ya kaçmamı teklif etmeniz..."

Adam, "Güney Amerika," diye düzeltti onu kasvetle. "Amerika Birleşik Devletleri değil. Hayır, Amerika Birleşik Devletleri'nden hiç bahsedilmedi."

Kadın gülümseyecek gibi oldu, bu boş kafalı genç adamın teklifi onu kızması gerektiği kadar kızdırmamıştı.

Adam endişeyle, "mesele şu," diye devam etti sözlerine. "Bunu sır olarak saklar mısın? Bütün gece fena halde kaygılandım. Teklifim konusundaki cevabını bana bir mektupla bildirmeni söylemiştim, sakın öyle bir şey yapma!"

Kadın bu defa gerçekten gülümsedi ama adam onun cevap vermesine fırsat bırakmadan devam etti. Zaman zaman tiz bir ciyaklamaya dönüşen yüksek bir tonla, hızlı hızlı konuşuyordu. "Sen çok güzel bir kızsın, sana deli oluyorum ama... Hayatımda bir trajedi söz konusu... Gerçek bir trajedi. Her şey arapsaçına döndü. Biraz aklım olsaydı işleri idare etmesi için birini tutardım. Bunun gerekli olduğunu şimdi anlıyorum."

Her zaman son derece sıkı ağızlı olup genç kadını fark etmeye bile tenezzül etmeyen bu genç adam, yirmi dört saat içinde ikinci kere olmak üzere içini döküyordu, üstelik bunların birinde Bayan Belman'ı hayretlere düşüren bir teklifi, hem de delice bir ısrarla sunmuştu. Bay Telfer sözünü aniden bitirdi, zayıf gözlerini silerek normal sesiyle, "Billingham'ı ara, onunla konuşmak istiyorum," dedi.

Bayan Belman, işlek parmakları daktilosunun harflerinin üzerinde uçarken, Bay Telfer'ın huzursuzluğuyla çılgın konuşmalarının Telfers Şirketlerinin "sallantıda" olduğu söylentileriyle ne kadar bağlantılı olduğunu düşündü.

Bay Billingham geldi. Ufak tefek, ağırbaşlı, çok az konuşan kel

bir adamdı. İşvereninin odasına her zamanki ketum havasıyla girdi. Halinden tavrından, büyük bir suç işlemiş olduğu hiç sezilmiyordu. Bodur denecek kadar kısa boyluydu ve yılların çizgilendirmediği yuvarlak yüzü, alışkanlık edindiği kaş çatışından başka bir iyilikseverlik ifadesi taşırdı.

Telfer Şirketleri'nin genel müdürü Bay Stephen Billingham, o öğleden sonra Londra ve Orta Bölge Bankası'nın ofisine girerek hamiline yazılmış yüz elli bin sterlin tutarındaki bir çeki bankaya sundu. Çekin onaylanmasının ardından da Lilloise Kredi Şirketi'ne gitti. Geleceğini telefonla haber verdiği için her birinin içinde bir milyon frank bulunan on yedi paketle, yüz kırk altı adet bin sterlin bulunan daha küçük bir paket bekliyordu. Frank 74.55'ten bozduruluyordu, böylece on sekiz paket Bay Billingham'a Lilloise Kredi Şirketi'ne yazılmış seksen bin sterlinlik bir çekle bankadan çektiği yüz elli adet bin sterlinlik banknot karşılığında teslim edildi.

Bay Billingham'ın bundan sonra ne yaptığı pek bilinmiyordu. Bir tanıdığı onu taksiyle Cheapside'dan geçerken görmüştü. Taksinin izi Charing Cross istasyonuna kadar sürülebilmişti, Bay Billingham oradan itibaren sırra kadem basmıştı. Ne uçaklarda bulunabilmişti, ne de gemilerde. Polisin teorisi, adamın Havre'den geçerek Paris'e turist götüren akşam trenlerinden birine binip şehirden ayrıldığı yönündeydi.

Başsavcı yardımcısı, "senelerdir karşımıza çıkan en büyük hırsızlık bu," dedi. "Bay Reeder, araştırmaya sessizce dahil olursanız memnun kalırım. Polisin ayağına basmamaya çalışın. Cinayet söz konusu oldu mu hepsi de çok hoş insanlardır ama para meselelerinde biraz alıngan oluyorlar. Siz gidip Sidney Telfer'ı görün en iyisi."

Neyse ki, perişan durumdaki Bay Telfer'ın şehir merkezinin hemen dışındaki bürosunda bulunması mümkün oldu. Bay Reeder, dış taraftaki ofise girince tanıdık bir simayla karşılaştı.

"Affedersiniz küçük hanım, galiba sizi tanıyorum," dedi, kadın da Bay Reeder'ın geçmesi için küçük bir kapıyı ona açmış gibi gülümsedi.

"Siz Bay Reeder'sınız. Aynı sokakta oturuyoruz," diyen Bayan Belman, "Bay Billingham meselesi için mi geldiniz?" diye sordu çabucak.

"Evet." Bay Reeder sanki ölmüş bir dostundan bahsediyormuş gibi alçak sesle konuşuyordu. "Bay Telfer'ı görmek istemiştim ama siz de bana biraz bilgi verebilirsiniz belki."

Bayan Belman'ın sahip olduğu tek bilgi, Bay Telfer'ın sabah 07.00'den beri ofiste olduğu ve şu anda korkunç bir yıkılmışlık içinde bulunduğuydu. O kadar ki, genç kadın doktor çağırmıştı. "Sizinle görüşebilecek durumda olduğunu zannetmiyorum," dedi kadın Bay Reeder'a.

Bay Reeder yatıştırıcı bir ifadeyle, "bütün sorumluluğu ben alıyorum," dedi. "Bay Telfer sizin -ee- arkadaşınız mı Bayan..."

"İsmim Belman." Bay Reeder, genç kadının yanaklarını bürüyüp kaybolan kızıllığı fark etmişti. Bunun iki anlamı olabilirdi. "Hayır, ben yalnızca burada çalışıyorum, o kadar," dedi Bayan Belman.

Ses tonu, ofis içi arkadaşlıklar konusunda bir çeşit uzman sayılabilecek olan Bay Reeder'a bilmek istediği her şeyi anlatmıştı.

"Sizi biraz rahatsız etti demek?" diye mırıldandı. Bayan Belman ona şüpheli bir bakış attı. Bay Reeder neler biliyordu ve Bay Telfer'ın çılgın teklifinin şu andaki felaketle ne gibi bir ilgisi vardı? Genç kadının işlerin gerçek durumuyla ilgili hiç bilgisi yoktu. Margaret Belman biraz içtenlik göstermenin zamanının geldiğine karar verdi.

"Kaçmanızı mı istedi? Üstüme iyilik sağlık!" Bay Reeder şok geçiriyordu. "Evli mi?"

"Hayır hayır, evli değil," dedi kız kısaca. "Zavallı adam, artık ona acıyorum. Kaybı çok ağır. Bay Billingham'ın böyle bir şey yapacağı kimin aklına gelirdi ki?"

Mahzun Bay Reeder, "ya! Kimin aklına gelirdi gerçekten," diye içini çekerek gözlüğünü çıkarıp camlarını silmeye koyuldu. Bayan Belman neredeyse adamın gözyaşı döktüğünden şüphelenecekti. "Ben içeri gireyim," dedi Bay Reeder. "Kapısı şu herhalde?"

Sidney başını kaldırıp davetsiz misafirine baktı. Hemen hemen bir saattir başını kollarına gömmüş olarak oturuyordu.

"Ne... Ne istiyorsunuz?" dedi güçsüz bir sesle. "Ne... Kimseyi göremiyorum... Savcılık mı?" Bu soruyu çığlık atar gibi sormuştu. "Parayı geri alamadıktan sonra adamı mahkemeye vermenin kime ne faydası var?"

Bay Reeder, her biri birbirinden akıllıca sorularını sormaya başlamak için genç adamın biraz sakinleşmesini bekledi.

"Pek bir şey bilmiyorum," dedi yeis içindeki Bay Telfer. "Benim şirket yöneticiliğim biraz semboliktir. Billingham çekleri getirdi, ben de imzaladım. Ona hiç talimat vermezdim, Billingham ne yapacağını bilirdi. Pek bir şey bilmiyorum. Bana dedi ki, işler kötüye gidiyormuş. Gerçekten söyledi bunu. Haftaya yarım milyon mu ne gerekecekmiş... Ah Tanrım! Bütün paramızı alıp gitti."

Sidney Telfer, kederinden çocuk gibi yüzüne kapattığı koluna ağlamaya başlamıştı. Bay Reeder biraz bekledi, sonra mümkün olan en nazik biçimde bir soru daha sordu.

"Hayır, burada değildim," diye cevap verdi Telfer. "Hafta sonu için Brighton'a gitmiştim. Sonra polis sabahın 04.00'ünde gelip beni yatağımdan kaldırdı. İflas ettik. Arabamı satmam, kulüp üyeliğinden ayrılmam lazım. İnsan iflas edince kulüpten ayrılmak zorundadır."

Yıkılmış adamdan öğrenecek daha fazla bir şey yoktu. Bay Reeder, eldeki bilgilere hiçbir katkısı olmayan bir raporla döndü amirine. Hırsızlığın üstünden bir hafta kadar geçtikten sonra Bay Billingham çoğu gazetede manşetlerden düşmüştü bile. Adam kusursuz bir kaçış gerçekleştirmişti.

Bay J.G. Reeder'ın parlak zihninin sözlüğünde tatil kelimesi bulunmuyordu. Savcılık bürosunun bile tembellik zamanları olurdu, müdürler, çalışanlar, hatta büroyu açık tutup astlarından birini yerine bakması için bırakan başsavcı bile tatile çıkardı. Oysa Bay J.G. Reeder, zamanın boşa harcanması fikrine katlanamıyordu. İşleri durgunsa, hayatını renklendirmek için bir mahkeme salonunda oturur, mahkeme kâtibini bile sıkıntıdan patlatan davaları büyük bir ilgiyle dinlerdi.

John Smith, sarhoşluk ve polis memuru Thomas Brown'a hakaret suçu. Mary Jane Haggit, görev başındaki polis memuruna engel olma suçu. Henry Robinson, üstünde hırsızlık aletleri olarak değerlendirilen kalem keski ve tornavida taşıdığı için şüpheli kişi sıfatıyla gözaltına alınmış. Arthur Moses, kamu güvenliğini tehlikeye atacak biçimde araba kullanma suçu. Düz tepeli şapkasını yanındaki iskemleye bırakmış, şemsiyesini dizlerinin arasında kıstırmış; hüzünlü yüzünde şaşkın bir hayranlık ifadesiyle parmaklıkların arkasında oturan zayıf adam için bütün bunlar büyüleyici bir romantikliğe, efsanevi bir özelliğe sahipti.

Soğuk ve sisli bir sabahta kendi kendine izin veren Bay Reeder, eğlenmek için Marylebone Sulh Mahkemesi'ni seçmişti. İki sarhoş, bir mağaza hırsızlığı ve zimmete para geçirme davalarını büyük bir ilgiyle seyretti. Sonra Bayan Jackson sanık bölmesine getirildi ve al yanaklı bir polis memuru tanık sandalyesine çıkarak gerçeği, yalnızca gerçeği söyleyeceğine Tanrı'nın huzurunda yemin edip acayip hikâyesini anlattı.

Polis, "9717 L. Birimi, polis memuru Ferryman," diye uygun bir biçimde kendini tanıttıktan sonra, "bu sabahın çok erken saatlerinde, saat 02.30 civarında Edgeware Yolu üzerinde devriye görevindeydim," diye açıkladı. "O sırada zanlıyı, elinde büyük bir valizle yürürken gördüm. Kendisi beni görünce dönerek hızla aksi istikamette ilerlemeye başladı. Hareketleri şüpheli olduğundan zanlıyı takip ederek durdurdum ve ne taşıdığını sordum. Valizin kendisine ait olduğunu ve trene yetişeceğini söyledi. Çantada giyecekleri varmış. Elindeki timsah derisi, değerli bir valizdi, ben de zanlıdan bana valizin içindekileri göstermesini istedim. Reddetti. Ayrıca adını ve adresini söylemeyi de kabul etmeyince, kendisine karakola kadar bana eşlik etmesini söyledim."

Polis memurunun ardından bir komiser muavini çıktı tanık sandalyesine.

"Zanlıyı karakolda gördüm ve onun nezaretinde valizi açtım. Valiz dikkat çekecek miktarda çakıltaşıyla doluydu."

Kulaklarına inanamayan sulh yargıcı, "çakıltaşı mı?" diye araya girdi. "Küçük taş parçaları yani. Nasıl taş?"

"Mermer, sayın hâkim. Kadın bahçesine küçük bir taş patika yapmak istediğini, taşları Euston Yolu'ndaki mezar taşı ustasının yerinden aldığını söyledi. İtiraf ettiğine göre, bahçe kapısının kilidini kırıp açarak ustanın bilgisi haricinde taşları çantasına doldurmuş."

Hâkim koltuğunda geriye doğru yaslanarak çatık kaşlarla iddianameyi inceledi.

"Bir adres verdi ama inceleyince uydurma olduğunu anladık sayın hâkim. Başka bilgi vermeyi reddediyor."

Bay Reeder oturduğu yerde dönmüş, ağzı açık vaziyette zanlıya bakıyordu. Uzun boylu, geniş omuzlu, sağlam yapılı bir kadındı. Önündeki tahta parmaklığı tutan elleri, Bay Reeder'ın o güne kadar görmüş olduğu kadın ellerinin iki katı büyüklüğündeydi. Yüzü genişti ama neredeyse itici görünümüne karşın kadının iri yarılığında bir güzellik vardı. İçeri gömük kahverengi gözleri, büyük ve buyurgan burnu, biçimli ağzı ve çifte çenesi, kadın güzelliği konusunda katı görüşleri olanlar için çekici değildi ama adil bir adam olan Bay J.G. Reeder, onun hoş görünümlü bir kadın olduğuna karar verdi. Kadın, bir erkeğinkini andıran, derin, güçlü, etkili bir sesle konuştu.

"Aptalca bir iş yaptığımı kabul ediyorum. Tam yatağa gidecekken bu fikir birdenbire aklıma geldi, ben de düşünmeden hareket ettim. Taşları satın alabilecek maddi gücüm var. Gözaltına alındığımda cüzdanımda tutarı elli sterlinden fazla olan banknotlar bulunuyordu."

"Bu doğru mu?" diye soran sulh hâkimi, polis memurundan doğrulamayı aldıktan sonra şüpheli gözlerini tekrar kadına çevirdi. "İsminizi ve adresinizi söylemeyerek bize büyük bir sıkıntı yaratıyorsunuz. Arkadaşlarınızın bu aptalca hırsızlığınızı öğrenmelerini istememenizi anlıyorum ama gerekli bilgileri bana vermediğiniz takdirde bir hafta tutuklu kalmanıza hükmetmekten başka çarem yok."

Kadın sade ama iyi giyimliydi. İri parmağında, Bay Reeder'ın iki yüz sterlin civarında ettiğini düşündüğü bir elmas ışıldıyordu. "Bayan Jackson", Bay Reeder ona bakarken başını salladı.

"Adresimi size söyleyemem."

Hâkim başıyla kısaca onaylayarak, "bir hafta hapis," dedi. Kadın sanık yerinden uzaklaşırken de, "hapishane doktorundan akli denge raporu istiyorum," diye seslendi.

Bay Reeder hemen oturduğu yerden kalkarak hücrelere giden küçük kapıdan geçen kadınla vakadan sorumlu polisin peşinden gitti. O koridora çıktığında, "Bayan Jackson" görünürlerde yoktu ama komiser muavini mahkemede gösterdiği ve o anda da yerde duran büyük, şık valizin üzerine eğilmişti.

Dışarıda çalışan polislerin çoğu Bay Reeder'ı tanırdı. Muavin Mills de neşeli bir gülümsemeyle selamladı adamı.

"Ne diyorsunuz bu işe, Bay Reeder? Hiç böyle bir şey görmemiştim doğrusu! Bir mezar taşı sanatçısının soyulduğunu ilk defa duyuyorum."

Valizi açtı, Bay Reeder mermer parçalarının üstünde elini gezdirdi.

"Bavul taşlarla birlikte elli kilodan ağır geliyor. Bunu taşıyabilmek için ırgat gibi kuvvetli olmak gerekir. Çantayı karakola getiren zavallı polis kan ter içinde kalmıştı."

Bay J.G., valizi inceliyordu. Menteşeleri ve kilitleri oksitlenmiş gümüşten, şık bir parçaydı. İçinde imalatçısının adı görünmüyordu, parlak kapağına sahibinin baş harfleri de yazılmamıştı. Bir zamanlar ipek olan iç kaplaması yırtık pırtıktı, mermer tozuyla bembeyazdı.

"Evet," dedi Bay Reeder. "Çok ilginç, hem de çok ilginç. Kadının üstü arandığında, ee, bir belge bulunup bulunmadığını sormam mümkün mü?" Muavin başını salladı. Bay Reeder, "peki, alışılmadık bir eşya filan?" diye sordu.

"Bunlardan başka hiçbir şey yoktu."

Çantanın yanında büyük bir çift eldiven duruyordu. Onlar da kirlenmişti, üzerlerinde belki yüz ayrı kesik vardı.

Bay J.G., "belli ki bu eldivenler birkaç defa bu iş için kullanılmış," diye mırıldandı. "Kadın, şey, mermer parçaları koleksiyonu yapıyormuş demek. Cüzdanından bir şey çıkmadı mı?"

"Yalnızca banknotlar. Arkalarında Londra ve Orta Bölge damgası var. İzlerini kolayca sürebiliriz."

Bay Reeder ofisine döndü, kapıyı kilitledikten sonra bir çekmeceden bir deste yıpranmış iskambil kâğıdı çıkararak fal açmaya başladı. Derin düşüncelere dalmak için kullandığı yöntemdi bu. Öğleden sonranın ilerlemiş bir saatinde telefonu çaldı. Bay Reeder, Muavin Mills'in sesini tanıdı.

"Yanınıza gelebilir miyim? Evet, banknotlarla ilgili."

Muavin on dakika sonra göründü. Hiçbir girişe lüzum görmeden, "banknotlar üç ay önce Bay Telfer adına hazırlanmış," dedi. "Bay Telfer da onları kâhyası Bayan Welford'a vermiş."

"Ya, gerçekten mi?" dedi Bay Reeder yumuşak bir sesle, sonra biraz düşünüp, "üstüme iyilik sağlık!" diye ekledi. Düşünceli düşünceli dudağını çekiştiriyordu. "Yani 'Bayan Jackson' Bay Telfer'ın kâhyası mıymış?"

"Evet. Telfer, zavallı adamcağız, kadının tutuklandığını söylediğimde neredeyse aklını oynatıyordu. Hemen bir taksiye atlayıp kâhyayı teşhis etmek için Holloway'a gitti. Sulh hâkimi kefalet hakkı tanıdı, kadın yarın serbest kalacak. Telfer çocuk gibi mızıldanıyordu. Kadının deli olduğunu söyledi. Şu işe bakın! O adam kâhyasından fena halde korkuyor. Holloway Hapishanesi'nin bekleme odasına götürdüm onu, kadın Telfer'a bir bakış attı, adam anında mahvoldu. Bu arada, Billingham hakkında ilginizi çekebilecek bir bilgi edindik. Onun Telfer'ın sekreteriyle pek sıkı fıkı olduğundan haberiniz var mıydı?"

Bay Reeder gerçekten çok ilgilenmişti. "Gerçekten mi? Pek sıkı fıkı ha? Aman aman."

"Yard, Bayan Belman'ı genel bir gözlem altına aldı. Bunun altında hiçbir şey olmayabilir ama Billingham'ınki gibi vakalarda genellikle bir *cherchez la femme*[5] durumu vardır."

Bay Reeder dudağını rahat bırakmıştı, şimdi hafif hafif burnunu ovuşturuyordu. "Üstüme iyilik sağlık!" dedi. "Fransızca bir

5 Fr. "Kadını arayın" olarak çevrilebilecek, beklenmedik olaylar söz konusuysa, hiç olmayacak işlere kalkışan adamlar varsa işin arkasında muhakkak bir kadın vardır anlamına gelen kalıp. (ç.n.)

deyim bu, değil mi?"

Mermer hırsızı hâkim tarafından sertçe ikaz edilerek serbest bırakıldığı sırada Bay Reeder mahkemede değildi. Onun bütün ilgilendiği, kadının çıktıktan sonra taş ustasına parasını ödediği ve mermer parçalarını Regent's Park'ın dışındaki küçük, güzel, sakin evine zaferle taşıdığı bilgisiydi. Bay Reeder sabahını Somerset House'ta[6] vasiyetname ve benzeri belgeleri inceleyerek geçirmişti, öğleden sonrasını da Bayan Rebecca Alamby Mary Welford'u takip etmeye ayırdı.

Kadın Edinburgh Üniversitesi Profesörü John Welford'la iki yıllık evliliğinin ardından dul kalmış, ondan sonra Sidney'in annesi Bayan Telfer'ın hizmetine girmiş ve dört yaşından itibaren Sidney'in bütün bakımını üstlenmişti. Bayan Telfer ölürken Welford'u genç oğlunun tek vasisi ilan etmişti. Yani Rebecca Welford sırayla önce dadı, sonra da vasi olmuştu, şimdi de genç adamın mülkünün kontrolünü elinde tutuyordu.

Ev, Bay Reeder'ın bayağı dikkatini çekmişti. Kırmızı tuğladan inşa edilmiş, cephesi parka ve yan yollardan birine bakan, modern bir yapıydı. Arkasında ve yan tarafında bu mevsimde çiçeklerden yoksun geniş bir bahçe uzanıyordu. Bahçenin arkasındaki uzun seraya bakılırsa, çiçekler kışı geçirmek üzere daha korunaklı bir yere alınmışlardı.

Bay Reeder ahşap çitin üstünden eğiliyor, ikinci bir çit oluşturan çalıların arasından hüzünlü gözlerle bakarak araziyi inceliyordu ki evde bir kapının açıldığını ve iri yarı bir kadının dışarı çıktığını gördü. Kadının kolları çıplaktı, önünde de bir önlük bağlıydı. Bir elinde bir çöp kovası, diğerinde de uzun bir süpürge vardı. Kadın kovayı götürüp gözlerden uzak kalacak biçimde yerleştirilmiş çöp kutusuna boşalttı.

Bay Reeder hemen göz önünden çekildi, kapının çarpıldığını duyunca da bahçeye yeniden göz attı. Bahçede mermer taş bir patikadan eser yoktu, bütün yollar yuvarlak çakıl taşlarıyla döşeliydi.

---

6 Londra'da içinde doğum, ölüm, evlilik vb. nüfus kayıtlarının da bulunduğu devlet dairesi. (ç.n.)

Bay Reeder yakındaki bir telefon kulübesine gidip bürosuna telefon ederek, "bütün gün gelemeyebilirim," diye bilgi verdi.

Etrafta Bay Sidney Telfer'a ilişkin bir iz görülmese de, Bay Reeder onun evde olduğunu biliyordu.

Telfer Şirketleri tasfiye memurlarına devredilmiş, alacaklılarla ilk toplantı yapılmıştı. Söylentilere bakılırsa Sidney yatağından çıkmıyordu. Güvenli sığınağından sekreterine bir not göndermiş, "özel işleriyle ilgili bütün belgelerin yakılmasını" istemişti. Notun kenarına da, "gitmeden önce işlerle ilgili olarak seni görebilir miyim?" diye karalamıştı. Sonra "gitmeden" sözcüğünün üstünü çizmiş, yerine "emekliye ayrılmadan" yazmıştı. Bay Reeder o mektubu görmüştü, aslına bakılırsa tasfiye memurlarıyla yapılan anlaşma sayesinde Sidney'in ofisiyle yaptığı bütün yazışmalar Bay Reeder'a ulaştırılıyordu. Bay J.G. Reeder'ın Regent's Park 904 numarayla bu kadar ilgilenmesinin sebeplerinden biri de buydu.

Alacakaranlık çökerken, evin önüne büyük bir araba yanaştı. Sürücü arabadan inmeye fırsat bulamadan 904 numaranın kapısı açıldı, Sidney Telfer adeta koşarak dışarı fırladı. İki elinde birer bavul taşıyordu. Bay Reeder, kendisine yakın taraftaki valizin, kâhyanın mermerleri taşımak için kullandığı valiz olduğunu gördü.

Şoför uzanarak arabanın kapısını açtı, Sidney çantaları içeri savurduktan sonra kendini arabaya attı. Kapı kapandı, araba parkın çevresinden dolanarak gözden kayboldu.

Bay Reeder yolun karşı tarafına geçerek ön kapıya çok yakın bir yere sinip beklemeye başladı.

Alacakaranlık, Regent's Park'ı saran bir sis peçesiyle birlikte geldi. Ev karanlıktı, salonda yanan ateşin solgun pırıltısı haricinde içeride tek bir ışık yoktu. En ufak bir ses bile duyulmuyordu. Kadın hâlâ evdeydi. Bay Sidney Telfer'ın karısı, dadısı, yoldaşı ve vasisi. Telfers Şirketi'nin gizli yöneticisi. Kendisinden yirmi yaş küçük, zayıf bir gençle evlenmekle yetinmemiş, üstün yetenekli ama hastalıklı zihnini anlamadığı, dolayısıyla da mahvetmeye mahkûm olduğu bir işin üzerinde hâkimiyet kurmak için

kullanmıştı. Bay Reeder nüfus kayıtları dairesinde geçirdiği zamanı çok iyi değerlendirmişti. Evlilik cüzdanının bir örneği, vasiyetnameden alınan bir örnek kadar güvenliydi.

Adam endişeyle etrafına bakındı. Sis aralanıyordu, bu da mümkün olduğunca kalın bir koruyucu örtünün altında yapılması gereken işleri olan Bay Reeder'ın hiç istemediği bir şeydi.

Derken şaşırtıcı bir şey oldu. Yoldan yukarı yavaşça bir taksi gelerek kapının önünde durdu.

Taksi şoförü, "burası küçük hanım," dedi ve genç bir kadın taksiden kaldırıma ayak bastı.

Bayan Margaret Belman'dı bu.

Reeder, genç kadın taksi ücretini ödeyip de araba uzaklaşana kadar bekledi, sonra gölgelerin arasından sıyrıldı.

"Ah! Bay Reeder, ödümü kopardınız!" dedi Bayan Belman, nefesi kesilmişti. "Bay Telfer'ı görmeye geldim. Kendisi çok ağır hastaymış. Hayır, o değil de kâhyası bir not gönderdi bana, 19.00'da buraya gelmemi istedi."

"Demek öyle! Eh, izin verin de zili çalayım."

Kadın buna gerek olmadığını açıkladı. Notla birlikte bir de anahtar gönderilmişti.

"Kâhya evde Bay Telfer'la yalnız, Bay Telfer da kendisine bakması için bir hemşire tutulmasını kabul etmiyor," dedi Margaret. "Hem..."

Bay Reeder etkileyici bir fısıltıyla, "lütfen sesinizi alçaltır mısınız küçük hanım?" diye tavsiye etti. "Küstahlığımı bağışlayın ama madem dostumuz hasta..."

Genç kadın onun telaşı yüzünden irkildi. "Beni duyamaz ki," dediyse de, sesini alçaltmıştı.

"Belli olmaz. Hastalar insan sesine karşı çok hassas olurlar. Bu mektubun elinize nasıl ulaştığını sorabilir miyim?"

"Bay Telfer'ın mektubu mu? Bir saat önce özel kurye getirdi."

Eve kimse gelmemiş, evden ayrılan da olmamıştı. Sidney hariç. Ve Sidney kör edici korkusu içinde karısının kendisine verdiği bütün talimatları yerine getirirdi.

"Peki, mektupta..." Bay Reeder bir an düşündü. "Gelirken mektubu da yanınızda getirmeniz yazıyor muydu?"

Kız şaşırarak, "hayır," dedi. "Yazmıyordu ama mektup gelmeden hemen önce Bayan Welford telefon ederek kuryeyi beklememi söyledi ve Bay Telfer'ın özel yazışmalarının etrafta bırakılmasını istemediği için de mektubu yanımda getirmemi rica etti. İyi de bunu niye soruyorsunuz Bay Reeder? Sorun ne?"

Bay Reeder hemen cevap vermedi. Bahçe kapısını açarak, bahçe yolunun yanında uzanan çimenlikte hiç ses çıkarmadan ilerledi. "Kapıyı açın, ben de sizinle geleceğim," diye fısıldadı. Margaret tereddüt edince de, "lütfen size söylediğimi yapın!" diye ısrar etti.

Anahtarı kilide sokan el titriyordu ama anahtar sonunda döndü, kapı açıldı. Ahşap kaplamalı geniş holdeki masada küçük bir ışık yanıyordu. Reeder sol tarafta, yalnızca ilk birkaç basamağı görülebilen merdivenlerin başlangıcına yakın bir yerde, aralık duran dar bir kapı gördü, ileri doğru bir adım atınca bunun küçük bir telefon bölmesi olduğunu anladı.

Derken üst kattan bir ses duyuldu, Bay Reeder'ın tanıdığı derin, gür bir sesti bu.

"Bayan Belman, siz misiniz?"

Kalbi hızla çarpan Margaret merdivenlerin dibine giderek yukarı baktı.

"Evet, Bayan Welford, benim."

"Mektubu getirdiniz mi?"

"Getirdim."

Bay Reeder, kıza dokunabileceği bir mesafeye gelene kadar duvar boyunca sürünerek ilerledi.

"İyi," dedi derin ses. "Doktoru arar mısınız? Regent's 743. Ona Bay Telfer'ın durumunun kötüleştiğini söyleyin. Telefon bölmesi koridorda. Kapıyı arkanızdan kapatın, zil sesi Bay Telfer'ı endişelendiriyor."

Margaret dedektife baktı, adam başıyla onay verdi.

Üst kattaki kadın zaman kazanmaya çalışıyordu. Neden ama?

Kız Reeder'ın yanından geçti, adam dolgulu kapının kapanma sesini duydu, sonra dedektifin hemen arkasına dönmesine yol açan bir tıkırtı geldi. Bay Reeder, bölmenin kapısında kulp olmadığını ilk bakışta fark etti, sonra anahtar deliğinin çelik bir yayla kapatılmış olduğunu gördü. Parmaklarıyla yokladı, yayın üzeri kumaş kaplıydı. Kız duyulamayan bir sesle bir şeyler söylüyordu. Reeder kulağını anahtar deliğine dayadı.

"Telefon çalışmıyor! Kapıyı açamıyorum."

Bay Reeder bir an bile tereddüt etmeden elinde şemsiyesiyle koşarak merdivenlerden çıktı, üst kata vardığı sırada bir kapının gümbürtüyle kapatıldığını duydu. Sesin nereden geldiğini hemen buldu. Koridorun hemen başında, sol tarafta bulunan kapıdan gelmişti. Kapı kilitliydi.

Bay Reeder, "şu kapıyı açın!" diye emrettiyse de, derinden gelen bir kahkahadan başka cevap alamadı.

Bay Reeder, şemsiyesinin kısa sapını yakaladı, çevirdi, bir çelik pırıltısı belirdi. Adamın elinde on beş santimlik bir bıçak vardı şimdi.

İndirilen ilk darbe, ince ahşabı kâğıtmışçasına yırttı, ikinci darbe de kapının üzerinde çentik çentik bir delik açtı, otomatik bir silahın siyah namlusu deliğe sokuldu. "O sürahiyi bırak yoksa yüzün öyle bir darmadağın olur ki sen de şaşarsın," dedi Bay Reeder ukala bir sesle.

Oda pırıl pırıl aydınlıktı, dedektif her şeyi açık seçik görüyordu. Bayan Welford, huni biçimi, dar ucu yere gömülü büyük, taş bir bacanın yanında duruyordu. Kadının elinde devasa büyüklükte, üstü kabartmalı demir bir sürahi vardı, yaklaşık altı tane sürahi de etrafına dizilmişti. Odanın bir köşesinde geniş, yuvarlak bir su teknesi, onun arkasında da teknenin yarısına kadar gelen büyük bir bakır boru vardı.

Bay Reeder'a bakan kadının yüzü bomboş, ifadesizdi.

Kadın sakince, "onunla kaçmaya kalkıştı," dedi. "Hem de onun için bütün yaptıklarımdan sonra."

"Kapıyı açın!"

Bayan Welford sürahiyi yere bırakıp kocaman eliyle alnını sildi. "Sidney benim canımın içi," dedi. "Ona dadılık ettim, öğretmenlik ettim. O gemide... O gemide bir milyon vardı, hem de hepsi altın. Ama bebeğimi soydular."

Telfers Şirketleri'nin batan yatırımlarından birinden bahsediyordu. Batık hazine gemisini çıkartma işi uğruna şirketin parası su gibi harcanmıştı. Ve evet, kadın deliydi. Reeder bu despot kadının akli zayıflığını baştan beri tahmin etmişti.

"Kapıyı aç da bu meseleyi konuşalım. O hazine gemisi planı çok akıllıca bir şeydi, bundan kesinlikle eminim."

Kadın hevesle, "gerçekten mi?" diye sordu. Bir an sonra kapı açılmıştı bile. Bay Reeder ölüm odasına girdi.

"Önce şu telefon bölmesinin anahtarını ver. O genç hanım hakkında yanılıyorsun. Kendisi benim eşim olur."

Kadın Reeder'a bakakaldı.

"Eşin demek?" Bir gülümseme Bayan Welford'un yüzünü ağır ağır değiştirdi. "Hay Allah. Ne aptallık etmişim. İşte anahtar."

Bay Reeder kadını kendisiyle aşağı inmeye ikna etti. Fena halde korkmuş kızcağız serbest bırakılınca, dedektif onun kulağına birkaç kelime fısıldadı, Bayan Belman koşa koşa kendini evden dışarı attı.

"Oturma odasına gidelim mi?" diye sordu Bay Reeder, Bayan Welford yolu gösterdi.

"Ee, sürahileri nereden bildiğinizi anlatmayacak mısınız?" diye sordu kadın kibarca. Bir kanepenin kıyısına ilişmiş, dizlerini elleriyle kavrayarak derine gömülü gözlerini halıya dikmişti. Sonra kendisi konuşmaya başladı.

"John öğretmişti bana, yani ilk kocam. Kimya ve doğa bilimleri profesörüydü, elektrikli ocaklar konusunda da uzmandı. Güç üretebildiğiniz zaman her şey o kadar kolay oluyor ki! Bu evde ısıtma dahil her işi elektrikle hallediyoruz. Sonra zavallı bebeğimin mahvolmakta olduğunu gördüm, bankada ne kadar para olduğunu öğrendim, Billingham'a Sidney'e duyurmadan parayı çekip bana getirmesini söyledim. Halledip o akşam buraya geldi.

Sidney'i evden gönderdim, galiba Brighton'a. Her şeyi ayarladım, telefon bölmesine yeni bir kilit taktım, huniyi tavandan bölmeye uzanacak şekilde yerleştirdim. Bütün kapılar açık olduğu ve elektrikli bir pervane yerde çalıştığı için her şeyi dağıtmak kolay oldu."

Polis bölge doktoruyla birlikte geldiği sırada Bay Reeder'a seraya kurduğu derme çatma ocağı anlatmakla meşgul olan Bayan Welford, Sidney'in kravatlarını ütüleyip giyeceği gömlekleri hazırlayacak kimse olmayacağı için ağlayarak gitti polislerle.

Bay Reeder müfettişi üst kattaki küçük odaya götürerek ona odadakileri gösterdi. "Bu baca telefon bölmesine uzanıyor," diye söze başladı.

Müfettiş, "iyi de sürahiler boş," diye onun sözünü kesti.

Bay Reeder bir kibrit çakarak iyice yanmasını bekledi, sonra alevli çöpü sürahiye soktu. "Karbonmonoksit," dedi. "Hidroklorik asit içine mermer parçalarının atılmasıyla elde edilir. Karışımı teknede bulacaksınız. Renksiz ve kokusuz bir gazdır, çok da ağırdır. Sürahiden su gibi boşaltılması mümkündür. Bayan Welford mermer satın alabilirdi ama şüphe çekmekten korkuyordu. Billingham'ı bu şekilde öldürdü. Kadın onun telefon kulübesine girmesini sağladı, büyük ihtimalle üstüne kapıyı da kendisi kapattı, sonra da adamı zahmetsizce öldürdü."

Müfettiş dehşet içindeydi. "Peki, cesedi ne yaptı?"

"Seraya gidelim," dedi Bay Reeder. "Korkunç sahneler görmeyi beklemeyin lütfen, elektrikli bir ocak elması bile elementlerine ayrıştırabilir."

Bay Reeder o gece evine dönerken içinde büyük bir huzursuzluk vardı. Adam Brockley Yolu'ndaki evinin çalışma odasında bir saat boyunca volta attı.

Aklında tek bir hayati soru dolanıp duruyordu. Acaba onu karısı olarak tanıttığı için Margaret Belman'a bir özür borçlu muydu?

BÖLÜM 5

HALİS BİR MELODRAM

Tommy Fenalow'un sahte para dükkânına yapılan baskını planlayan ve baskın ekibindekilerin nerede duracağı haricinde bütün ayrıntıları düzenleyen kişi Bay Reeder'dı. Tommy'nin Golders Green'de bir deposu vardı. Güvenilir aracılar oraya gidiyor, yüzlük desteleri yedi sterlin on pens, binlik desteleri de yetmiş sterlin ödeyerek satın alıyorlardı. Tommy'nin bastığı paralarla kraliyet hazinesi tarafından yetkili olarak basılan paralar arasındaki farkı ancak uzmanlar anlayabilirdi. Kahverenginin ve yeşilin tonları doğruydu, seri numaraları basılmış serilerden alınmıştı, kâğıt uygundu. Paralar Almanya'da binlik deste için üç sterlin karşılığında basılıyor, Tommy çok büyük kâr elde ediyordu.

Bay Reeder, Tommy'nin deposunu boş zamanlarında keşfetmiş, amiri başsavcıya durumu bildirmişti. Whitehall'la Scotland Yard'ın arası yürüyerek iki dakikadır. Savcılıktan Yard'a bu bilginin iletilmesi de tam iki dakika sürmüştü.

Bay Reeder'a, "Müfettiş Grayash'i de yanına al ve baskını yönet," talimatı verildi.

Dedektif, bütün ayarlamaları yapmayı müfettişe bıraktı. Planlanan baskını öğrenenler arasında, hükümetten aldığı maaştan fazlasını şüpheli faaliyetler aracılığıyla kazanan bir polis memuru da vardı. Bu memur Tommy'e haber uçurdu, böylece Bay Reeder'la cesur ekibi Golders Green'e vardıklarında Tommy ile üç arkadaşını sakin sakin briç oynarken buldular. Olay

mahallindeki tek paralar, gerçekliği kanıtlanabilir olanlardı.

Tekrar sokağa çıktıklarında J.G., "çok yazık," diye içini çekti. "Gerçekten çok yazık. Dedektif Wilshore'un ekibimizde olduğundan hiç haberim yoktu. Kendisi, şey, pek sadık değildir."

Müfettiş donakaldı. "Wilshore mu? Wilshore baskını Tommy'e haber verdi mi diyorsunuz?"

Bay Reeder burnunu kaşıyıp nazik bir tonla fikrinin o yönde olduğunu açıkladı.

"Memur beyin çeşitli kaynaklardan gelen epey yüklü bir geliri var. Bu arada, Midland ve Derbyshire bankalarıyla çalışıyor, hesap da karısının evlenmeden önceki soyadıyla açılmış. Bunları, ee, belki faydası olur diye anlatıyorum."

Bu bilgi sadakatsiz Wilshore'un çarçabuk görevden alınması için yeteri kadar kullanışlı olsa da, veda sözleri, "kafan çalışıyor Reeder ama beni yakalamak için bol bol şansa ihtiyacın var," olan Tommy'i yakalamak için yetmezdi.

Tommy, Bay Reeder'la arasında geçen bu küçük sohbeti her önüne gelene anlatma alışkanlığı edinmişti. Haklı olarak gurur duyduğu bir şeydi bu, ne de olsa sahtekârlık ve düzenbazlık mesleğini icra edenler arasında Bay Reeder'la karşılaşıp paçasını kurtarabilenlerin sayısı bir elin parmaklarını geçmezdi.

"Benim için bunun kıymeti bin sterlin, hatta on bin sterlin! J.G.'nin öyle bozulması için o parayı ödemeye hazırdım zaten. Pis av köpeği! Bundan sonra Yard, beni köşeye sıkıştırmaya kalkmadan önce iki kere düşünecek, baskının en önemli sonucu da bu. Yard'ın merkezinde J.G.'nin adı uğursuza çıktı, o isme biraz daha çamur bulaştırabilirsem ne mutlu bana!"

Bay Fenalow bu hikâyeyi, Ras Lal Punjabi isimli kıymetli -ve para ödeyen- bir misafirine anlattı, bu da ortaya ilginç sonuçlar çıkardı.

İyi bir şarabın tadının en güzel olduğu yer vatanıdır. İnsan Jerez de la Frontera'da[7] şişe şişe şeriyi devirir de ayakta kalır, gelin görün ki, Fleet Caddesi'nde bir şişecik bile şeri içse yerlerde

7 İspanya'nın Endülüs bölgesinde bir şehir. (ç.n.)

sürünür. Aynı şekilde Mısır'ın en güzel sigarası da en şahane aromasını Kahire'deki bir otelin lobisinde içildiği ana saklar.

Suç da yer değişikliğine dayanamayan şeylerden biridir. Amerikalı bir üçkâğıtçı sıkı çalışma alışkanlığı edindiği ve Avrupa kıtası yöntemlerine sadık kaldığı takdirde Fransa'da da başarı elde edebilir. Avrupalı bir hırsızın Doğu ülkelerinde ekmeğini kazanması belki mümkündür ama dünyada Doğulu bir aklın Avrupa'nın dolandırıcılık işlerinin karmaşasına ayak uydurmaya çalışmasına tanık olmak kadar acıklı bir manzara olamaz.

Ras Lal Punjabi, Hindistan kolluk kuvvetleri arasında Hindistan'ın o güne kadar yetiştirdiği en zeki yerli suçlu olarak bir şöhret edinmişti. Poona Hapishanesi'nde geçirdiği kısa sürenin dışında Ras Lal, hapishane yüzü görmemişti. Yerel çevrelerde o kadar ünlüydü ki, kısa süreli mahkûmiyeti sırasında çeşitli tapınaklarda onun bir an evvel kurtulması için dualar edilmişti. Genel kanı, komiser *sahip*'e epey ağır küfürler savurmasaydı Ras Lal'ın mahkûm edilmeyeceği yönündeydi ama zaten ne de olsa bütün *sahip*ler aynı kafadaydı, Ras Lal'ı hapse gönderen de Avrupalı bir hâkimdi.

Ras Lal, mücevher hırsızlığı alanında ihtisas yapmaya eğilim gösteren genel bir suç hayatı sürüyordu. Ortadan ayrılmış, her bir kaşının üstünde mürekkep karası bir bukle halinde kıvrılan parlak siyah saçlarıyla kusursuz, hatta asil kandan geliyormuş gibi görünüyordu. İngilizce, Hintçe ve Tamilceyi gerçekten çok iyi konuşabiliyordu, kanunlar hakkında kabataslak da olsa bilgi sahibiydi -kartvizitlerinde "Tamamlanmamış Hukuk Eğitimi" yazıyordu- ve değerli taşlarla çok yakından tanışıyordu.

Bay Ras Lal Punjabi'nin Poona'daki kısa misafirliği sırasında, hiç de romantik olmayan Smith gibi bir isim taşıyan komiser *sahip*, pek güzel değilse de dünya kadar parası olan bir kızla evlendi. Smith *Sahip* güzelliğin gelip geçtiğini ve eşinin çok iyi yürekli bir kız olduğunu biliyordu, bu da doğrusu süslü püslü bir görüntüye tercih edilmesi gerektiği herkes tarafından bilinen bir şeydi. Onlarınki gerçekten de aşk evliliğiydi. Babası Kalkütta'da

jüt fabrikaları sahibi olan genç kızın, genel valinin baloları gibi davetlerde üstünde yüz binlerce rupi taşıdığı oluyordu ama yine de unutmamak gerekir ki, zenginler bile yalnız kendileri için sevilirler.

Ras Lal hapse düşmesini söz konusu hanıma ait iki sıra inciye karşı düzenlediği başarısızlıkla sonuçlanan bir girişime borçluydu. Serbest kaldıktan sonra Smith *Sahip*'in o ışıltılı kızla evlenip İngiltere'ye gittiğini öğrenince doğal olarak adamın nefretinin ve sertliğinin tamamiyle kişisel sebeplerden kaynaklandığına karar vererek intikam yemini etti.

Hindistan'da bir adamın meselesi, aynı zamanda hizmetkârlarının da meselesidir. Hindistan'da birkaç anna[8] karşılığında halledilecek ön araştırmalar uğruna İngiliz veya Amerikalı bir mücevher hırsızının küçük bir servet harcaması gerekirdi. Ras Lal bu çok önemli gerçeği gözden kaçırmış olduğunu İngiltere'ye gelince anladı.

Ras Lal "şüpheli kişi olma" beylik suçlamasıyla gözaltına alındığı sırada, Smith *Sahip* ve eşi *memsahip* şehir dışındaydılar. Hatta aslında okyanusa açılmış, New York'a doğru yol alıyorlardı. Ras, Smith ailesinin kâhyasını takibe almış, adamı birlikte bir içki içmeye ikna ederek ona *memsahip*'in mücevherlerinin durduğu yeri, çekmeceyi, kasayı, kutuyu veya sandığı ifşa etmesi için muazzam miktarlarda para önermişti. Bunu öğrenmeye çalışmasının bahanesi olarak öne sürdüğü, *memsahip*'in mücevherlerinin kadının yatağının altında saklandığına dair kardeşiyle bahse girmiş olduğu iddiası doğrusu yaratıcılıktan epey uzaktı. Dürüst bir adam olan kâhya, Ras Lal'ın ısmarladığı birayı içmiş olmasına karşın durumu polise bildirdi. Ras Lal'la arkadaşı ve yardımcısı Ram gözaltına alınıp bir sulh yargıcının karşısına çıkarıldılar. Aslında normal şartlar altında serbest bırakılırlardı ama dava kaydını gören Bay J.G. Reeder, şahsi dosyalarından bu esmer delikanlının geçmişine ilişkin çok önemli bilgiler sundu. Böylece Bay Ras Lal altı ay ağır hapse mahkûm edildi. Onun için

8 Hindistan'da eskiden kullanılan, bir rupinin on altıda biri değerindeki para birimi. (ç.n.)

bundan daha da çıldırtıcı olan şey, bu küçük düşürücü başarısızlığının bütün Hindistan'a yayıldığı yönündeki tahminiydi.

Wormwood Scrubbs'daki hücresinde tek başına otururken kafasını kurcalayan mesele buydu işte. Hindistan'dakiler onun hakkında neler düşüneceklerdi? Pazar yerlerinde alay konusu olacak, kendi deyimiyle ifade etmek gerekirse "üçüncü sınıftan bayağıların maskarası" olacaktı. Böylece Ras Lal, Smith *Sahip*'e olan nefretini farkına bile varmadan Bay J.G. Reeder'a yöneltti. Üstelik bu nefret gerçek, öncekinden daha gerçekti çünkü söz konusu Reeder *Sahip* o kadar silik, o kadar önemsiz bir kişiydi ki, Ras Lal ona yaşlı öküz, sinsi sırtlan ve çevrilmesi pek mümkün olmayan başka sıfatlar yakıştırıyordu. Altı aylık mahkûmiyeti süresince umutsuz ve samimi intikam planları kurup durdu.

Hapishaneden çıktıktan sonra, Hindistan'a dönme vaktinin henüz gelmemiş olduğuna karar verdi. Bay J.G. Reeder'ı ve adamın alışkanlıklarını yakından incelemek istiyordu. Epey zengin bir adam olduğu için bu kadar zaman harcayacak parası vardı, hem işle keyfi de aynı anda yürütebilirdi.

Bay Tommy Fenalow, doğudan gelen beyefendiyle temas kurma fırsatını Wormwood Scrubb'dayken bulmuştu. Ras Lal'ı Scrubbs'ın kapılarında karşılayan havalı limuzini kiralayan ve kullanan da Tommy'di. Uyanık bir işadamı olan Tommy, Alman basımcısından yeni bir seriye girişerek yüzlük rupi basma teklifi almıştı, bu iş kolaylıkla son derece kârlı bir yan dala dönüştürülebilirdi.

Çok kısa boylu, çok şişman olan, gözleri de pug cinsi köpekler gibi yuvalarından fırlamış görünen sempatik Tommy, "benim yerimde istediğin gibi yayılabilirsin ahbap," dedi. "İhtiyar Reeder sana çok kötü davranmış. Bunu ona nasıl ödeteceğini öğreteceğim sana. Risk sıfır, üstelik yüzde doksan kâr var. Dinle, bir arkadaşım var."

Tommy sahte paraların satıcılığını asla kendisi yapmazdı. Bu işi yapan daima gizemli bir "arkadaşı" olurdu.

Böylece Ras, gerçekten çok zengin bir adam olan Bay Fenalow'un sahibi olduğu binada bulunan bir daireye yerleştirildi. Bundan

birkaç hafta sonra da Tommy, St. James Caddesi'ni geçerek eski düşmanının karşısına çıktı.

"Günaydın Bay Reeder."

Bay Reeder durarak arkasına döndü.

"Günaydın Bay Fenalow," dedi redingotuna ve küt burunlu ayakkabılarına çok iyi uyum sağlayan o iyi niyetli endişe ifadesiyle. "Yeniden dışarıda olmanıza çok sevindim. Bundan sonra üstün yeteneklerinizi değerlendirmek için, ee, daha yasal yollar bulacağınıza hiç kuşkum yok."

Tommy öfkesinden kıpkırmızı kesildi.

"Bana bak, ben 'delikte' değildim, sen de bunu gayet iyi biliyorsun, Reeder! Gerçi beni içeri atmaya çalışmadın değil ya! Ama beni yakalamak için zeki olman yetmez, şanslı olman da gerekir. Tabii yakalanacak bir şey yapmıyorum, o da başka. Senin de bildiğin gibi ben hayatımda tek bir sahtekârlık bile yapmamışımdır."

O kadar kızmıştı ki, kafasında kurmuş olduğu hafif ve alaycı sözleri unutmuştu.

Tommy'nin Ras Lal'la randevusu vardı. Görüşme kesinlikle çok iyi geçti. Bay Ras Lal o gece pek de uygun bir yerde olmayan randevuya gelmenin bir yolunu bulmuş ve yeni arkadaşıyla buluşmuştu.

Tommy coşkuyla, "ihtiyar Reeder burayı aramayı hayatta akıl edemez," dedi. "Etse bile bir şey bulamaz zaten. O, binaya giremeden her şey ortadan kaldırılır."

Ras Lal, "gerçekten de son derece uygun bir mekân," diye cevap verdi.

Tommy azametle, "senindir ahbap," dedi. "Burayı yalnızca değiş tokuş işleri için kullanıyorum. Mal burada bir saat bile kalmıyor, onun dışında dükkân hep boş. Diyorum ya, ihtiyar köpek Reeder'ın zeki olması yetmez, şanslı olması da gerekir!"

Ayrılırlarken Tommy müşterisine bir anahtar verdi ve bu gerekli aletin yanında birkaç tavsiyeyle uyarı da sundu.

"Buraya asla erken saattegelme. Devriye arabası saat 10.00'da,

13.00'te ve 16.00'da yolun ucundan geçer. Hindistan'a ne zaman dönüyorsun?"

Ras, "yirmi üçünde," dedi. "O zamana kadar o lağım faresi Reeder konusunda birkaç şey yapmış olmam şart."

Cebinde, Ras'ın pek de gerçek olmayan yüklü miktarda para karşılığında ödediği gayet gerçek iki yüz sterlin bulunan Tommy, biraz dalkavukluk yapmakta bir sakınca görmedi. "Onun yerinde olmadığıma şükrediyorum."

Bundan birkaç gece sonra, tam da Bay Reeder'ın güzel bir kadına kavalyelik ederek Orpheum Tiyatrosu'nda bulunduğu gece, Ras Lal'ın da aynı eğlence yerine gitmesi tesadüf eseri değildi.

Bay J.G. Reeder tiyatroya gittiği zaman -bu gidişler kendisine bilet hediye edilip edilmemesine bağlıydı-, daima bir melodram, tercihen de bir Drury Lane[9] melodramı seçerdi. O oyunlarda oyuncuların konuşmalarının yarattığı heyecana enkaza dönmüş tren vagonlarının, tüyleri diken diken eden gemi kazalarının ve favori atın burun farkıyla kazandığı muhteşem at yarışlarının yarattığı şahane heyecan da ekleniyordu. Böyle şeylerin tiyatro eleştirmenlerini derinden etkilemesi ihtimali hemen hiç olmasa da, Bay Reeder, seyrettiklerinde daima bir gerçeklik bulurdu.

Bir defasında gümbür gümbür kahkahalarla dolu bir fars seyretmeye ikna edilmişti. Salonda gülmeyen tek kişi oydu. Hatta varlığı o kadar moral bozucu bir etki yaratmıştı ki, piyesin başkadın oyuncusu tiyatro yönetimine çok acil bir rica iletmiş, "en ön sıranın ortasında oturan bedbaht görünümlü yaşlı adamın" parası iade edilerek tiyatroyu terk etmeye davet edilmesini istemişti. Eh, Bay Reeder biletine ücret ödememiş olduğu için tiyatro yöneticisi gerçekten çok zor bir durumda kalmıştı doğrusu.

Tiyatroya daima tek başına giderdi çünkü hiç arkadaşı yoktu. Elli iki yıllık yaşamı, Bay Reeder'a aşk da, iç eritici hayallerin yumuşaklığını da getirmeden geçip gitmişti. Sonra Bay Reeder çeşitli olaylar sonucunda daha önce karşılaştıklarına hiç benzemeyen bir genç kadınla tanışmıştı. Genç kadının adı Margaret

9 1663 yılında inşa edilmiş olan, Londra'nın en eski -ve en hayaletli- tiyatro binası. (ç.n.)

Belman'dı. Bay Reeder onun hayatını kurtarmıştı ama adam bu gerçeği kızın hayatını kurtarmadan önce onu tehlikeye attığını hatırladığı kadar sık hatırlamazdı. Üstelik peşini bırakmayan suçluluk duygusunun bir sebebi daha vardı.

Dedektif bir gün Margaret Belman'ı düşünüyordu. Adam, hayatını insanlar hakkında düşünerek geçirirdi, bunların çoğu da Margaret'tan çok daha az saygın insanlardı. Reeder genç kadının, tramvaydan indiği Nehir Kıyısı Durağı'nda her sabah onu karşılayan ve her akşam da onunla birlikte Lewisham Yolu'na dönen yakışıklı genç adamla evleneceğini düşünüyordu. Çok güzel bir düğün olacaktı, arabalar kiralanacak, töreni bizzat bölge papazı idare edecekti. Bölgedeki yemek şirketinin hazırladığı güzel bir düğün kahvaltısı düzenlenecek, kahvaltıdan sonra gelinle damat pek çekici olmasalar da şen şakraklıklarıyla göz dolduran akrabalarıyla çevrilmiş halde çimenlikte fotoğraf çektireceklerdi. Bundan sonra da özel olarak kiralanmış bir araba onları lüks bir balayı geçirecekleri Eastbourne'a götürecekti. Hayatın bütün bu gürültülü patırtılı gereklilikleri yerine getirildikten sonra genç çift, kendi küçük banliyö evlerine, küçük arabalarına ve cumartesi öğleden sonraları verilen tenis partilerine yerleşecekti.

Bay Reeder derin derin içini çekti. Bütün sorunlar ilk perdede başlayıp son perdede çözülünce sahne sanatları ne kadar keyif verici oluyordu. O sabah eline geçmiş iki yeşil kâğıt parçasını hafifçe okşadı. A sırası, 17 ve 18 numaralı koltuklar. Aşırı duygusal melodramların anayurdu Orpheum Tiyatrosu'ndaki *İntikam Ateşleri* oyunu. Keyifli bir akşam olacağa benziyordu.

Bay Reeder raftan bir zarf alıp üstüne büronun adresini yazarak fazla bileti iade etmek üzere bir mektup karalamaya koyulmuştu ki, aklına bir fikir geldi. Bayan Margaret Belman'a bir şeyler borçluydu ve bu borç vicdanına yük oluyordu. Bir defasında şartlar gereği Bayan Belman'ı karısı olarak tanıtması gerekmişti. Bu akla hayale sığmaz iddia, deli bir kadını yola getirmek için öne sürülmüştü ama sürülmüştü işte. Bayan Belman şimdi iyi bir işte çalışıyordu, devlet dairelerinden birinde sekreterdi. Bu şansı için Bay J.G. Reeder'a teşekkür ederdi, tabii fırsatı

sağlayanın o olduğunu bilseydi.

Bay Reeder telefonu alıp Bayan Belman'ın numarasını çevirdi, bağlantının sağlanması için her zamanki bekleme süresi geçtikten sonra da genç kadının sesini duydu.

"Ee, Bayan Belman," diye öksürdü dedektif, "ee, şey, bu gece tiyatroya iki biletim var. Acaba benimle gelmek ister miydiniz?"

Kızın şaşkınlığı neredeyse duyulabilir bir seviyedeydi. "Çok naziksiniz Bay Reeder. Size memnuniyetle eşlik ederim."

Bay Reeder'ın rengi soldu. "Yani, demek istemiştim ki, şey... Düşündüm de, ee... Belki de, şey... Yani siz başka biriyle gitmek istersiniz belki demiştim."

Hattın diğer ucundan nazik bir kahkaha duyuldu. "Yani beni tiyatroya götürmek istemediğinizi söylemeye çalışıyorsunuz."

Bay Reeder bu sözleri duyunca onun kadar tecrübeli bir adam için fena halde saçmalamaya başladı. Kızı gücendirmiş olma ihtimali karşısında dehşete kapılarak, "sizinle birlikte gitmekten şeref duyardım," dedi. "İşin aslı ben düşünmüştüm ki..."

"Sizinle tiyatroda buluşurum. Nereye gidiyoruz? Orpheum mu? Ne güzel! Saat 20.00'de görüşmek üzere."

Bay Reeder telefonu kapattı. Kendini güçsüz hissediyordu, ter içinde kalmıştı. İşin gerçeği, hayatı boyunca hiçbir hanımefendiyi herhangi bir sosyal etkinliğe götürmemiş olduğuydu. Bu maceranın muazzamlığının farkına varmaya başladıkça nefesi kesiliyor, kendisini boğulacak gibi hissediyordu. Neşeli rüyalar görürken uyanıp da kendisini cehenneme benzeyen hücresinde bulan bir katil bile, hayatın düzenli ama kalleş akıntısından koparılarak olağandışılığın korkunç boşluğuna doğru sürüklenmekte olan Bay Reeder'ın keskin duyguları kadar şiddetli duygularla acı çekmemiştir.

Dedektif, kendi özel kriz durumları için sakladığı kesinlikle çok mahrem ifadesine başvurarak, "Tanrım sen beni koru," dedi.

Bay Reeder özel ofisinde evrakların dosyalanması konusunda titiz bir dikkat gösteren ve erkekleri tanrılara dönüştürüp takip eden günlerde Perseus'un ordularını Truva surlarına doğru

yürüyüşe kaldıran çekiciliklerden tamamiyle yoksun bir genç kadına iş vermişti. Genç kadına daima, "küçük hanım," diye hitap ederdi. Sekreterinin adının "Oliver" olduğunu zannediyordu. "Küçük hanım" aslında evli ve iki çocuk annesiydi ama düğün kutlamaları Bay Reeder'ın bilgisi haricinde gerçekleşmişti.

Bay Reeder, talimat ve rehberlik almak için Regent Caddesi'ndeki bir binanın en üst katına sığındı.

"Ee, şey, nasıl diyeyim, ee, tiyatroya giderken hanımefendilere kavalyelik etme konusunda pek bilgim yok. Ne yapmam gerektiğini bilmiyorum, hele de söz konusu genç hanım, şey, pek yakından tanımadığım biri olduğu için..."

Buz gibi ifadeli sekreteri için için dudak büküyordu. Bay Reeder'ın yaşında bu türden doğal duygular hâlâ ölmediyse, en azından bastırılmalıydılar!

Bay Reeder sekreterinin tavsiyelerini not aldı.

"Çikolata demek? İnsan nereden? Hah, tamam, çikolata satan görevliler olduğunu görmüştüm, şimdi hatırladım. Çok teşekkür ederim küçük hanım."

Bay Reeder kapıyı arkasından dikkatle kapatarak odadan çıkınca, bu defa açıktan açığa dudak büken sekreter küçük gören bir tavırla, "yetmişine gelince hepsinin ayarı bozuluyor," dedi.

Margaret, Orpheum'un gösterişli fuayesine girdiği sırada neyle karşılaşacağını hiç kestiremiyordu. Bay Reeder'ın iş saatleri içinde giymekten hoşlandığı düz tepeli melon şapkayla, sımsıkı iliklenmiş tarih öncesinden kalma redingotunun akşam kıyafeti olarak karşılığı neydi acaba? Uygun ceketleri ve kusursuz bağlanmış papyon kravatlarıyla seçkin giyimli bir beyefendiler grubunun yanından geçecekti ki Bay Reeder ona seslendi.

Bayan Belman, "Bay Reeder!" dedi nefesi kesilmiş bir halde.

Karşısındaki gerçekten de Bay Reeder'dı. Adam gömleğinin son düğmesine varıncaya kadar uygun, son moda bir kılık giymişti, sivri burunlu ayakkabıları ayna gibi parlıyordu. Mesele şuydu ki, Bay Reeder da bütün diğer erkekler gibi iş saatleri içinde kendi zevkine göre giyinir ancak şık kıyafetler söz konusu

olduğunda terzisinin talimatlarını gözü kapalı yerine getirirdi. Ne giydiğini asla fark etmezdi, şık mıydı, yoksa kötü mü giyinmişti bilmezdi. Yalnız şu anda acayip sorumluluğunun fena halde bilincindeydi.

Margaret'ın pelerinini aldı. Programlarla büyük bir kutu çikolatayı önceden satın almıştı zaten, saten kurdelesinden tuttuğu kutu elindeydi. Perde açılmadan önce on beş dakika beklemeleri gerekiyordu. Margaret bir açıklama yapma zorunluluğu hissetti. "Bugün konuşurken 'başka' birinden söz etmiştiniz," dedi. "Bazen beni Westminster'da karşılayan Roy'u mu kastediyordunuz?"

Evet, Bay Reeder o genç adamı kastetmişti. "Onunla iyi arkadaştık," dedi genç kadın. "Artık değiliz. Artık onunla iyi arkadaş değiliz."

Bunun sebebini açıklamadı. Roy'un annesinin, tek oğlunun fiziksel ve zihinsel nitelikleri konusunda fazlasıyla abartılı görüşlere sahip olduğunu, Roy'un da annesinin yargılarını içtenlikle desteklediğini söyleyerek tek bir cümleyle açıklayabilirdi ama sessiz kaldı.

"Ah!" dedi Bay Reeder üzüntüyle. Bundan kısa bir süre sonra da orkestra daha fazla sohbet etme imkânını boğdu, çünkü en ön sırada, en gürültücü zilin çok yakınında oturuyorlardı, nefesli çalgıların en tizlerinden de fazla uzak değillerdi. Oyunun ilk perdesinin sürükleyiciliğine rağmen Bayan Belman zaman zaman kavalyesine kaçamak bir bakış atıyordu. Adamın, var olduğunu bildiği gerçeklerle sahnede sergilenen abartılı olaylar arasındaki saçmalık derecesindeki tezatlık karşısında hafifçe alaycı veya biraz sıkılmış bir tavır takınmasını bekliyordu. Oysa ne zaman baksa, Bay Reeder'ın oyunun heyecanına kendisini kaptırmış olduğunu görüyordu; kahraman bir kütüğe bağlanıp köpüklerle kabaran dağ nehrine atıldığında dedektifin titrediğini hisseder gibi oldu, oyuncu kurtarılıp perde inerken de onun titrek bir rahatlama nefesi koyverdiğini duyarak serseme döndü.

Salonun ışıkları yanınca Bayan Belman, "iyi de Bay Reeder, siz bundan sıkılmıyor musunuz?" dedi dedektife.

"Bu derken? Oyunu mu kastediyorsunuz? Sıkılmak mı? Aman Allahım, elbette hayır! Bence çok güzel, gerçekten güzel."

"Ama gerçek hayattan çok farklı değil mi? Hikâye olacak şey değil, yaşanan olaylar da... Yok yok, merak etmeyin, çok beğendim. Sadece sizin, yani kriminoloji filan bildiğiniz için, sizin bunlarla ancak alay edeceğinizi düşünmüştüm de..."

Bay Reeder ona büyük bir endişeyle bakıyordu. "Korkarım sizin seveceğiniz türden."

"Hayır, tam da benim seveceğim türden bir oyun bu. Melodrama bayılırım. Ama size biraz abartılı gelmiyor mu? Mesela o adamın kütüğe bağlanması, kadının oğlunun ölümünü onaylaması?"

Bay Reeder düşünceli düşünceli burnunu ovuşturdu. "Bermondsey çetesi Harry Salter'ı bir kalasa bağladı, kalası ters çevirip adamı nehre attı. Billingsgate Balık Pazarı'nın hemen karşısında olmuştu bu olay. Tod Rowe'un idamında bulunmuştum, adam darağacında itiraf etmişti. Teddington'da 'Lee' Pearson'u yeniden evlenebilmek için oğlunun sigorta parasını almak isteyen öz annesi zehirlemişti. Mahkemede ben de vardım, kadın, hakkında verilen hükmü gülerek karşıladı. Hımm, oyunda başka ne vardı? Hah, hatırladım. Babasını hapse göndermekle tehdit ederek genç kızı kendisiyle evlenmeye zorlayan kereste fabrikası sahibi. Bu da çok daha kötü biçimlerde olmak üzere yüzlerce defa yapılmıştır. Bir melodramın fazla abartılı bir yönü olduğu söylenemez, tabii bilet fiyatları haricinde. Eh, ben de biletlerimi genellikle ücretsiz alıyorum."

Bayan Belman başlarda şaşkına dönerek, sonlara doğru da neşeyle kıkırdayarak dinlemişti dedektifi. "Ne kadar acayip. Yine de, şey, doğrusunu söylemek gerekirse hayatımda yalnızca bir defa melodramatik bir durumla karşılaştım ve şimdi bile olanlara inanmakta güçlük çekiyorum. Bir sonraki perdede neler olacakmış?"

Bay Reeder elindeki programa bir göz attı. "Beyaz giysili genç hanımın kaçırılarak Doğulu bir hükümdarın haremine götürüleceğine dair kesin bir beklentim var," dedi ciddi bir biçimde.

Bayan Belman bu sefer gerçek bir kahkaha atarak zaferle, "peki, bunun bir örneği var mı gerçek hayatta?" diye sordu.

Bay Reeder olmadığını kabul etmek zorunda kaldıysa da, programına bakarak, "çok dikkat çekici bir tesadüf," dedi. "Gerçekten de çok dikkat çekici bir tesadüf."

Bayan Belman o kadar dikkat çekici herhangi bir şeyi gözden kaçırıp kaçırmadığını düşünerek kendi programına bir göz attı.

"Tam şu anda, birinci balkonun en ön sırasından -rica ederim dönüp bakmayın- beni gözetleyen biri var. Kendisi bir hükümdar olmasa da, kesinlikle bir Doğulu. Aslında iki tane esmer beyefendi var ama aralarından yalnızca biri önemli bir kişi olarak tanımlanabilir."

Genç kadın şaşkınlıkla, "iyi de sizi neden gözetliyorlar?" diye sordu.

Bay Reeder resmi bir ifadeyle, "büyük ihtimalle, akşam kıyafetimle çok dikkat çekici olduğum içindir," diye cevap verdi.

Tam o sırada, esmer beyefendilerden biri arkadaşına bakmak üzere dönmüştü. "Her gün aynı yolu beraber gittiği kadın bu. Adamla aynı caddede oturuyor. Bana kalırsa bu kadın onun için dünyadaki herkesten daha önemli, Ram. Bak kadın nasıl da gülüyor, ihtiyar da ona nasıl bakıyor! Erkekler bu kadar yaşlanınca kadınlar konusunda iyice maskara oluyorlar. Bu işi bu gece halledebiliriz."

Ras Lal'ın şoförü, suç ortağı ve hapishane kuşluğu konusundaki yoldaşı Ram'ın kumaşında daha az kahramanlık vardı. Üstelik Bay Reeder'a kişisel bir kin de gütmüyordu, bu yüzden adam bu meselenin bir kere daha düşünülmesi gerektiğini söyledi hemen.

Ras Lal İngilizce olarak, "bütün teorileri mantık çerçevesinde getirecekleri sonuçlara varana dek enine boyuna düşündüm," dedi.

"İyi de Efendi," dedi yoldaşı telaşla, "bu ülkeden ayrılıp şişko küçük adamın bize satacağı yeni paralarla bir servet kazanmak daha akıllıca olmaz mı?"

"İntikam benimdir," dedi Ras Lal İngilizce.

Doğulu beyefendi, Bay Reeder'ın söylemiş olduğu gibi masum bir kızın bir Türk paşasının nefret edilesi pençelerine düşmesini anlatan bir sonraki perdeyi seyretti ve konunun ilerleyişini takip ederken kendi planında bazı değişiklikler yaptı. Ras Lal, üçüncü ve dördüncü perdeleri seyretmedi çünkü yapılması gereken hazırlıklar söz konusuydu.

Kalabalık giriş salonunda yavaş yavaş ilerledikleri sırada Margaret, "tamam hikâye çok heyecanlıydı ama bütün bunların fena halde olasılık dışı olduğu konusundaki fikrim değişmedi," dedi. "Gerçek hayatta, yani medeni ülkelerde, birdenbire maskeli adamlar ortaya çıkıp, 'Eller yukarı!' diye bağırmazlar. Bağırmazlar, değil mi Bay Reeder?" Dedektifi ikna etmek ister gibi bir hali vardı.

Bay Reeder tereddütlü bir onay mırıltısı çıkardı.

Genç kadın hevesle, "ama oyundan çok büyük keyif aldım!" dedi. Bay Reeder onun pembe yüzüne bakarken tam anlamıyla zevk değilse de acı da denemeyecek acayip bir hisse kapıldı.

"Çok sevindim," dedi Bayan Belman'a.

Hem balkondaki, hem de salondaki izleyiciler fuayedeydi, Bay Reeder da tiyatroya geldiği sırada görmüş olduğu bir yüzü arıyordu. Ne var ki Ras Lal da, talihsiz yoldaşı da ortalıklarda görünmüyorlardı. Kasvetli bir yağmur yağıyordu, Bay Reeder'ın bir taksi bulması biraz vakit aldı.

Dedektif arabada onun yanındaki yerini alınca Margaret, "çok lüks bir akşam geçiriyorum doğrusu," dedi. "İsterseniz sigara içebilirsiniz."

Bay Reeder cebinden bir paket sigara çıkarıp uzun, gevşek silindirlerden birini seçerek yaktı.

Penceredeki açıklıktan kibriti dikkatle dışarı atarken, "sevgili küçük hanımcığım, oyunlar elbette hayata benzemez," dedi. "Melodramlar, taşıdıkları idealizm nedeniyle bana hitap ediyor."

Kadın dönerek ona baktı. "İdealizm mi?" dedi duyduklarına inanamayan bir tonla.

Bay Reeder başını salladı.

"Bir melodramda aşağılık hiçbir unsur olmadığı hiç dikkatinizi çekti mi? Bir defasında klasik bir piyes seyretmiştim. *Oedipus.* Hiç hoşlanmamıştım. Melodramda kötüler bile kahramanca davranırlar, kaçınılmaz ve asla değişmeyen ahlaki sonuç da 'Gerçek yerin dibine gömülmüş bile olsa yeniden ortaya çıkacaktır,' şeklinde ifade edilebilir. Bu idealizm değil mi sizce? Üstelik melodramlar faziletli olur. Cinsiyet sorunları yoktur, nahoş şeyler asla çekici bir ışık altında gösterilmez. Tiyatrodan kuş gibi hafiflemiş olarak çıkarsınız."

"Yeteri kadar gençseniz," diyerek gülümsedi Bayan Belman.

Bay Reeder ciddi bir ifadeyle, "insan daima erdemin zaferini neşeyle kutlayacak kadar genç olmalıdır," dedi.

Westminster Köprüsü'nü geçtiler ve New Kent Yolu'na doğru sola döndüler. Bay J.G. Reeder, yağmur damlalarıyla bulanıklaşmış pencereden kentin tanıdık simgelerini seçiyor, tıpkı bir rehber gibi gördüklerini Bayan Belman'a anlatıyordu. Margaret, Güney Londra'da bir tarih yattığını daha önce hiç fark etmemişti.

"Burada eskiden bir darağacı kuruluymuş. Şu çirkin yük istasyonu, demiryolları ilk kurulmaya başladığı sıralarda Londra'nın merkez istasyonu olarak kullanılırmış. Kraliçe Alexandra, Danimarka prensesiyken Kral VII. Edward'la evlenmek üzere İngiltere'ye bu istasyondan ayak bastı. Kanal köprüsünü geçtikten sonra sağ tarafımızda kalan yola; "Çalıdaki Kuş Yolu" diyorlar, ne acayip."

Daha büyük bir araba taksiyle aynı hizada ilerlemeye başlamıştı, arabanın sürücüsü bağırarak taksi şoförüne bir şeyler söylüyordu. Kuşkucu Bay Reeder bile bunun sıradan bir saldırganlık gösterisinden öte bir şey olduğundan şüphelenmedi. Taksi birdenbire tam da dedektifin bahsettiği yola döndü; geride kalmış diğer araba yeniden onlara yetişti.

J.G., "herhalde anayolda köprü kapalı," derken, taksi yavaşladı, sonra da durdu.

Bay Reeder kapının koluna uzanıyordu ki, kapı şiddetle savrularak açıldı, dedektif belirsiz ışığın altında geniş omuzlu bir adamın yolda durduğunu seçebildi.

"Hemen aşağı!"

Adamın elinde uzun, siyah bir Colt tabanca vardı, yüzü de alnından çenesine kadar bir maskeyle örtülüydü.

"Çabuk! Ellerini yukarıda tut!"

Bay Reeder yağmurun altına bir adım atıp kapıyı kapatmak için uzandı.

"Kadın da çıkacak. Hadi, bayan!"

"Hey! Bu da ne demek oluyor? New Cross Yolu'nun kapalı olduğunu söylemiştiniz."

Konuşan taksi şoförüydü.

"Al sana bir beşlik. Çeneni tut."

Maskeli adam şoföre bir banknot attı.

"Paranızı istemiyorum, ben..."

Ras Lal alayla, "peki, karnına bir kurşun gömmemi istiyor musun, sevgili dostum?" diye sordu.

Bu arada Margaret da kavalyesinin peşinden taksiden inmişti. Diğer araba tam taksinin arkasında duruyordu, Bay Reeder tabancanın namlusu sırtına dayanmış olarak oraya doğru ilerleyip kapıyı açarak bindi. Kız da onu takip etti. Maskeli adam da onların ardından içeri atlayarak kapıyı kapattı. Arabanın içi bir anda ışıl ışıl aydınlandı.

"Parlak zekâlı bir polis dedektifi için epey büyük bir sürpriz oldu, ha?"

Onları esir alan kişi, silahını dizlerine koymuş olarak karşı koltukta oturuyordu. Siyah maskesindeki deliklerde iki kahverengi göz kötücül bir ışıkla parlıyordu. Bay Reeder'ın bütün ilgisi ise Bayan Belman'ın üzerindeydi. Geçirdiği şok yüzünden kızın yanaklarının bütün rengi çekilmişti ama Bay Reeder ona hâkim olan esas duygunun korku olmadığını memnuniyetle anladı. Bayan Belman şaşkınlıktan donakalmıştı ve genç kadının nutku bu yüzden tutulmuştu.

Bu arada araba geri dönmüştü, artık geldikleri istikamette ilerliyorlardı. Bay Reeder kanal köprüsünün yükseltisini hissetti, sonra araç birdenbire sağa dönerek dik bir tepeyi tırmanmaya başladı. Rotherhithe'a doğru gidiyorlardı. Bay Reeder'ın Londra topoğrafyası konusunda olağanüstü bir bilgisi vardı.

Yolculukları kısa sürdü. Bozuk bir yolda yüz metre kadar rahatsız bir biçimde hoplayıp sıçradılar, sonra araba fren sesleri çıkartarak birdenbire durdu.

Dar, çamurlu bir patikadaydılar. Bir taraflarında bir demiryolu köprüsü, diğer taraflarında da yüksek bir çitle korunan açık arazi uzanıyordu. Anlaşılan sürücü gidecekleri yere varmadan durmuştu, çünkü çitteki dar bir kapıyı bulana kadar yolu kaplayan kalın çamurun üstünde kayarak ve ayaklarıyla şapırtılı sesler çıkararak elli metre daha yürümeleri gerekti. Kapıdan geçip Bay Reeder'ın bir tür küçük imalathane olduğunu düşündüğü kare biçimi bir binaya doğru uzanan cüruf kaplı yola çıktılar. Yol göstercileri kapıya bir lamba tutunca, dedektif harfleri zamanla aşınmış yazıyı okudu.

"Storn-Filton Dericilik Şirketi."

"Şimdi!" dedi adam ışığı açmak için bir düğmeyi çevirerek, "şimdi, sevgili yalan yere yemin eden, rüşvetçi polisim, seninle görülecek ufak bir *bütçemiz* var."

Üç tarafı mukavva duvarlarla çevrili tozlu bir holdeydiler.

Bay Reeder, "bütçe değil hesap diyeceksin, Ras Lal," diye mırıldandı.

Adam bir an şaşaladı, sonra yüzündeki maskeyi çekip çıkardı. "Ras Lal ya! Yaptıklarına pişman edeceksin! Senin için de, genç hanımın için de bu gece endişeli, acımasız bir gece olacak!"

Bay Reeder bu acayip İngilizceye gülmedi. Adamın elindeki silah bütün lisanları kusursuz bir biçimde konuşuyordu ve nükte yaptığının farkına bile varmayan bir mizahçının elinde de en katı dilbilimcinin elinde olduğu kadar ölümcül olabilirdi.

Üstelik dedektif, Bayan Belman konusunda da endişeleniyordu. Kız, kaçırılmalarından beri tek kelime bile etmemişti. Gerçi

yanaklarının rengi geri gelmişti, bu iyi bir işaretti. Gözlerinde de Reeder'ın korkuyla ilişkilendiremediği bir ışık vardı.

Ahşap paravandaki bir çivinin üstünden sarkan uzun kordonu yakalayan Ras Lal, tereddüt içindeydi. "Gerek yok," dedi omuzlarını abartılı bir tavırla silkerek. "Oda yeterince araştırdık. Orada tehlikesizsiniz."

Bir kapıyı açarak Bay Reeder'la Bayan Belman'a kapıdan geçip karşılarında yükselen merdivenlere tırmanmaları için işaret etti. Üst katta bir hol ve sağlam tuğla duvarın içine gömülü büyük çelik bir kapı vardı.

Ras Lal demir sürgüyü çekerek kapıyı itti, kapı bir gıcırtıyla açıldı. Büyük bir oda ortaya çıktı. Anlaşılan burası kolayca tutuşabilecek bir şeylerin saklanması için kullanılmıştı çünkü duvarlarla zemin, kaba görünümlü betondandı, tozlu bir sıranın üstüne de boyayla, "Dikkat! Burada Sigara İçmeyiniz!" yazılmıştı. Tavana yakın bir yerdeki on santime on santimlik açıklık haricinde odada pencere yoktu. Bir köşeye pis karton dosyalar yığılmıştı, masanın üstünde de bir düzine küçük tahta kutu vardı. Kutulardan biri, çiviyle tutturulmuş kapağının bir köşesi kanırtılarak açılmıştı.

"Bir saat veya belki kırk dakika mutlu olun," dedi Ras Lal elinde gösterişli silahıyla eşikte durarak. "Ondan sonra gelip sana ait bu dişiyi alacağım. Yarın benimle gemide olacak. Ah, kim bilir nereye doğru?"

Bay Reeder, "çıkarken kapıyı kapat," dedi. "Fena halde cereyan var."

Bay Tommy Fenalow sabah saat 02.00'de yaya olarak geldi ve çamurlu yoldan geçerken el fenerinin ışığında araba tekerleği izlerini aniden fark etti. Kurşun yemiş gibi durdu. Dizleri titriyor, kalbi boğazından dışarı çıkmaya çalışıyordu. Bir süre koşarak mı yoksa yürüyerek mi kaçmanın daha iyi olacağına karar vermeye çalıştı. Yoluna devam etmeye kesinlikle niyeti yoktu. O sırada bir ses duydu. Ras Lal'ın yardımcısıydı bu. Tommy sevincinden neredeyse bayılıyordu. Sendeleyerek öne doğru ilerleyip titreyen adamın yanına gitti.

Fısıldayarak, "şu senin ahmak patronun mu getirdi arabayı buraya?" diye sordu.

En kuvvetli yönünün İngilizce olduğu pek söylenemeyecek olan Ram, "*avat*, Bay Ras Lal," dedi.

Tommy, "o zaman ahmağın biri o!" diye homurdandı. "Hay Allah! Yüreğimi ağzıma getirdi be!"

Ram olanları anlatmaya yetecek kadar İngilizce sözcüğü bir araya toparlamaya çalışırken Tommy yürüyüp gitmişti bile. Müşterisini dişlerinin arasına bir puro sıkıştırmış, esmer yüzünde memnun bir gülümsemeyle girişte otururken buldu.

Tommy kapıyı kapatırken Ras Lal, "hoş geldin!" diye seslendi. "Çakalı tuzağa düşürdük."

Beriki sabırsız bir sesle, "boşver şimdi çakalı," dedi. "Rupileri gördün mü?"

Ras Lal başını olumsuz anlamda salladı.

"Nasıl olur? Hepsini dükkânda bırakmıştım. On bin banknot. Onları alıp ortadan kaybolmuş olursun zannediyordum," dedi Bay Fenalow endişeyle.

"Dükkâna daha önemli bir şey sakladım. Gel de göstereyim dostum."

Şaşkına dönmüş Tommy'nin önüne düştü, merdivenleri çıktılar. Ras Lal koridorun ışığını yakıp kapıyı hızla açtı.

"Dikkat," diye başlamıştı ki sesi kesildi.

Bay J.G., "aa, Bay Fenalow gelmiş," dedi.

Dedektifin bir elinde gerçeğinden neredeyse ayırt edilemeyecek rupiler, diğer elinde de...

"Seni geberesice kara maymun!" diye tısladı Bay Tommy. "Onun silahı olduğunu nasıl akıl edemezsin? Bir de gitmiş adamı paralarla telefonun olduğu odaya kapatmış!"

Bölge karakoluna götürülüyordu ve kısa bir süreliğine arkadaşına çelik bağlarla bağlanmıştı.

Ras dalgın dalgın, "yarın hâkime bunun yalnızca bir oyun, bir şaka malzemesi olduğunu anlatacağım," dedi.

Tommy Fenalow buna burada yazılması uygun olmayacak bir cevap verdi.

Bay Reeder heyecanlı bir kıza kaldığı pansiyona kadar eşlik ettiği sırada, St. John Kilisesi'nin çanları saatin 03.00 olduğunu duyuruyordu.

Bayan Belman, "bu gece ne kadar -ne kadar- eğlendiğimi anlatamam," dedi.

Bay Reeder, karanlık binaya huzursuz bir bakış attı. "Şey - ee, bu kadar geç bir saatte dönmeniz konusunda arkadaşlarınızın tuhaf şeyler düşünmeyeceğini umarım."

Bayan Belman'ın bu konuda verdiği güvencelere rağmen Bay Reeder evine dönerken genç kadının şerefinin bir şekilde tehlikeye atılmış olduğuna ilişkin bir huzursuzluk içindeydi. Ve bir melodramda olayın kahramanı kızın adına leke sürülürse birinin onunla evlenmesi gerekirdi.

İşte Bay Reeder'ı bütün gece uykusuz bırakan, bu rahatsız edici düşünce oldu.

BÖLÜM 6

YEŞİL MAMBA

Kâşiflik ruhunun umut vaat eden kariyerlere verdiği zarar, içkiden, kumardan veya kadınların gülümsemelerinden daha fazladır. Genel olarak konuşmak gerekirse, hayatın çok çiğnenmiş yolları en güvenli olanlarıdır. Kolay para kazanma peşinde koşarak keşfedilmemiş bölgelerde maceraya atılanların pek azı, ayrıldıkları eski, bilinen yolun keşfinin en önemli başarılardan biri olduğunu düşünmeyenlerin arasından çıkmıştır.

Mo Liski, pek çok niteliğinin durup dinlenmeden, hatta bazen vahşice kullanılmasıyla kurulmuş kendi dünyasında güvenli bir mevki sahibiydi. İşleri bu şekilde devam edip gidebilirdi de; gelin görün ki Mo dışarıdan gelen bir teklife kapıldı, dahası, başlangıcı Mo'nun normal işlerinden çok uzaklarda olan özel bir husumet yüzünden kendi kendini sakatladı.

Londra Nehri'nden Funchal Körfezi'ne, Las Palmas'a, Tanca'ya ve Porto'ya gidip gelen muz teknesiyle yolculuk ederek birkaç defa İngiltere'ye gitmiş El Rahbut isimli Mağripli bir üçkâğıtçı vardı. Rahbut, son derece sıradan, sarı suratı çiçekbozuğu, çelimsiz bir Mağripliydi. Gençliğinde iyi niyetli Amerikalı bir misyonerin ellerine düşmüş olduğundan İngilizce biliyordu. Çok miktarda Alman uyuşturucu maddesi Trieste Limanı yoluyla Doğu Akdeniz ülkelerine ulaştırıldığı ve altın renkli karınlarına içinde kaçak şeker, eroin, kokain, hidroklorür ve çeşitli başka zararlı maddeler bulunan metal silindirler sıkıştırılmış portakallarla dolu sandıklar da İngiltere'ye getirildiği için, Rahnut, Mo'nun çok işine yarıyordu.

Zaman zaman bu tür mallar taşıyan Rahbut, yaptığı işin karşılığında uygun bir ödeme alıyordu, halinden de memnundu. Bir gün Dört Şen Denizci isimli barda oturduklan sırada, Mo'ya büyük bir vurgundan bahsetti. Fez şehrinde çalışan bir grup Habeşistanlı, Fas'ın en değerli varlığı olan Süleyman'ın Zümrütleri'ni çalmıştı. Abdülaziz, en parasız günlerinde bile bu zümrütleri Ömer Camii'nden almaya cesaret edememişti ama Habeşistanlılar her zamanki tavırlarıyla kutsal mekâna dalmış, hazineyi bekleyen iki nöbetçiyi öldürüp büyük sultanın dokuz yeşil taşını alıp kaçmışlardı. Ondan sonra Kalkütta'nın pazarlarından Marsi-Karsi'nin acımasız sokaklarına kadar dört bir yanda yankılanan bir vaveyla koptu. Kamu görüşü konusunda vurdumduymaz Habeşistanlılar çığlıklara kulaklarını tıkayıp alıcı aramaya başladılar. Şöhretli bir kötü karakter olan El Rahbut meseleye dahil oldu. İşte sisli bir ekim gecesi Dört Şen Denizci Barı'nda Mo Liski'ye anlattığı hikâye de buydu.

"Bu işte sizinle benim için bir milyon peseta kâr var İyi Efendi," dedi Rahbut. Ödemelerini tıkır tıkır yapan bütün Avrupalıları "iyi efendi" olarak görürdü. "Yalnız söylenti yayılacak olursa sonum geldi demektir."

Mo, göz kamaştırıcı bir şekilde ışıldayan eliyle çenesini ovuşturarak dinlemişti anlatılanları. Takıp takıştırmaktan hoşlanırdı. Rahbut'un bahsettiği iş onun alanının biraz dışında kalıyordu ama gazetelerde çalınan malların tahmini değeri belirtilmişti, Mo'nun kalbi de bir çırpıda yarım milyon kazanma heyecanıyla çarpıyordu. Scotland Yard'ın ve dünyanın bütün polislerinin Süleyman'ın dokuz taşını aramakta oldukları gerçeği Mo'yu pek endişelendirmiyordu. Parlak taşların saklanabileceği bir yer biliyordu, hem işler kötüye gidecek olursa taşların bulunmasını sağlayana beş bin sterlin ödül vardı.

"Bunu bir düşüneyim. Mallar nerede?"

Rahbut, "burada," deyince Mo şaşaladı. "On-on beş dakika içinde hepsini size getirebilirim İyi Efendi."

Bir tarafta böyle doğrudan bir kazanç imkânı varken, Mo'nun hiçbir şekilde kazanç olanağı olmayan başka bir işe, Marylou

Plessy'nin kan davasına bulaşmış olması çifte şanssızlıktı. Mo, kadına çok değer veriyordu, dolayısıyla Marylou'nun davası Mo'nun da davasıydı.

Bir kadın kötü biri olduğunda genellikle gerçekten çok kötüdür. Marylou Plessy de habis denecek kadar kötü bir kadındı. Uzun boyluydu, güzeldi. Erkek çocukları gibi kısa kesilmiş, parlak siyah saçlarından dökülen kalın, kara bir perçem, dikkat çekici alnını örtüyordu.

Bay Reeder onu bir kez görmüştü. Eski para yapmanın yeni bir yolunu keşfetmiş dâhi Fransız Bartolomew Xavier Plessy'e karşı tanıklık etmek üzere merkez ceza mahkemesinde bulunuyordu. Fransız'ın paraları gerçeklerinden ayırt edilemeyecek gibiydiler ama Bay Reeder da sıradan biri değildi. Paraların sahte olduğunu anlamakla kalmamış, baskı makinesini de tespit etmişti. Bartholomew Xavier'in sahte para basmanın ne kadar kötü bir şey olduğunu, bunun ticari ve endüstriyel yaşamımızın temellerine ne kadar şiddetli bir darbe indirdiğini kısık bir sesle anlatan heyecansız bir yargıcın karşısında olmasının sebebi de buydu. Sanık bölmesinde duran neşeli adam yargıcın söylediklerinden gocunmamıştı. Bütün bunları zaten biliyordu. Onun irkilmesine sebep olan, yargıcın sözünü bitirirken söylediği kısa cümleydi.

"Seni yirmi yıl hapse mahkûm ediyorum!"

Marylou'nun adamı sevip sevmediği tartışmaya açık bir konu. Büyük ihtimalle sevmiyordu ama esas Bay Reeder'dan nefret ediyordu. Nefretinin sebebi, Bay Reeder'ın Marylou'nun erkeğinin felaketine sebep olması değil, tanık sandalyesinde konuştuğu sırada, "zanlının ilişkide olduğu kadın" ifadesini kullanmış olmasıydı. Üstelik Bay Reeder isteseydi Marylou'yu da Plessy'nin yanında sanık yerine çıkartabilirdi. Kadın bunu biliyor, merhameti yüzünden Bay Reeder'dan iyice tiksiniyordu.

Bayan Plessy'nin Portland Caddesi'nde kocasıyla kendisinin ortak mülkiyeti olan büyük bir binada geniş bir dairesi vardı. Karı koca büyük çaplı üçkâğıt açarlardı, Bay Plessy, Parhurst Cezaevi'nde bir hücre kazanmadan önce yarış atları sahibiydi. Marylou bu geniş dairede lüks içinde yaşıyordu.

Marylou, kocası hapse girdikten birkaç ay sonra çete liderlerinin en güçlüsü ve yeraltı dünyasının taçsız kralı Mo Liski'yle baş başa bir akşam yemeği yedi. Ufak tefek, şık giyimli bir adam olan Mo, kelebek gözlük takıyor, okula gidilerek öğrenilen mesleklerden birine mensupmuş gibi görünüyordu. Oysa Strafa, Sullivan ve Birklow aileleri onun yönetimi altındaydı, adamın ağzından çıkan tek bir kelime on iki yarış sahasında, çeşitli oyun kulüplerinde ve polis gözetimine daha az maruz kalan sayısız kuruluşta kanun kabul edilirdi. Mo'ya karşı çıkanlar anında bastırılırdı. Rakip liderler ona değişik miktarlarda haraç ödüyor ve dikkatli davranıyorlardı. Mo bahisçilerden zorla pay alırdı. Onu tutuklamaya yönelik daha önceki iki başarısız girişim sayesinde de polise karşı şerbetliydi.

En siyah kumaştan dikilmiş cekette bile beyaz benekler bulunur. Mo'nun da iyi bir yönü vardı. Marylou Plessy onun gözünde ideal kadını temsil ediyordu. Bu idealler ne kadar değersiz şeyleri temsil ediyor olurlarsa olsunlar, bir sahtekârın ideal sahibi olması iyi bir şeydir.

Mo saatinin ince kaytanıyla oynayarak, gözleri masa örtüsünün işlemelerine dikilmiş vaziyette dikkatle Marylou'yu dinledi. Kadını seviyor olsa da, doğasında bulunan tedbirlilik onu mantık sınırları içinde tutuyordu.

"Tamam Marylou," dedi. "Reeder'ı köşeye kıstırabilirim ama yaptım diyelim, ondan sonra ne olacak? Otobüslerin fren sesinden bile yüksek bir cayırtı kopacak! Üstelik herif tehlikeli. Sıradan polislere hiç aldırmam ama Reeder savcılıkta çalışıyor. Aptal olsaydı o göreve gelemezdi, inan bana. Üstelik bu aralar elimde şimdiye kadar karşıma çıkan en büyük işlerden biri var. Reeder'ı sen halledemez misin? Akıllı kadınsındır, senden akıllısını görmedim."

Kadın aşağılayıcı bir ifadeyle, "tabii, sen Reeder'dan korkuyorsun madem, ben hallederim!" dedi. İnce dudaklarını hoşgörülü bir gülümsemeyle bükmüştü.

"Ben mi? Aman, saçmalama hayatım. Sen bir dene, beceremezsen bana haber ver. Reeder'dan korkuyormuşum! Ağzından

çıkanı kulağın duysun! İsteseydim o kart tavuğun tüylerini iki dakikada yoluverirdim."

Savcılık bürosunda Bay Reeder'ın kendi başının çaresine bakabilme becerisinden kimsenin kuşkusu yoktu. Scotland Yard'dan başmüfettiş Pyne, savcılığa gelip de Marylou'nun Londra'nın en tehlikeli adamıyla görüştüğünü bildirince savcı yardımcısı eğlendiğini belli edecek biçimde gülümsedi.

"Hayır, Reeder koruma istemiyor. Ona söylerim ama büyük ihtimalle zaten her şeyi biliyordur. Liski'yle adamları konusunda ne yapacaksınız?"

Pyne'ın yüzü asıldı. "Liski'yi iki defa kıstırdık ama yalancı şahitleri sayesinde elimizden kurtuldu. Müdür yardımcısı, onu iki eli kızıl kandayken yakalayacağımız bir durum olmadan tekrar deneme yapmak istemiyor. Liski tehlikeli bir adam."

Savcı yardımcısı başıyla onaylayıp, "Reeder da öyle," dedi tekinsiz bir ifadeyle. "Adam tam bir mamba! Hiç mamba görmedin mi sen? Güzel, siyah bir yılandır, sokarsa iki saniyede ölürsün."

Başmüfettişin gülümsemesi inanmazlıkla doluydu. "Reeder benim üzerimde hiç öyle bir etki bırakmadı. Tavşan desen tamam ama yılan?"

O sabahın daha sonraki saatlerinde bir görevli eşliğinde başmüfettişin ofisine gelen Bay Reeder, kendisini tanımayanların onun çapını büyük ölçüde yanlış değerlendirmesine yol açan her zamanki çekingenliği ve özür diler havasıyla girdi içeriye. Amiri, Marylou'nun Liski'yle buluştuğunu anlatırken kapalı gözlerle dinledi.

Başmüfettişin söyleyecekleri bitince Bay Reeder, "evet efendim," diye içini çekti. "Kulağıma bazı söylentiler gelmişti. Kanun dışı karakterlerle düşüp kalkan bir adam bu Liski, değil mi? Başka zamanlarda ve daha uygun koşullarda bir Floransa çetesinin lideri olabilirdi. İlginç bir adam. İlginç arkadaşları olan, ilginç bir adam."

Avukat, "bu ilgiyi kişiselleştirmeyeceğini umarım," diye uyardı. Bay Reeder bunun üzerine tekrar içini çekerek konuşmak üzere ağzını açtı, bir an tereddüt etti, sonra, "Bay Liski'nin özgürlüğü

bizim birimimize, ee, nasıl desem, bir gölge düşürmüş olmuyor mu efendim?" diye sordu.

Amiri başını kaldırdı, sonra ani bir ilhamla, "yakala şu adamı!" dedi.

Bay Reeder başıyla ağır ağır onaylayarak, "bunun iyi bir fikir olacağını sık sık düşünürüm zaten," dedi. Bakışları melankoliyle yüklüydü. "Liski'nin acayip özelliklere sahip bir sürü tanıdığı var," dedi uzun bir düşünme arasından sonra. "Hollandalılar, Ruslar, Yahudiler. Hatta bir de Mağripli."

Müfettiş hemen ona baktı. "Mağripli mi? Aklındaki ne? Dokuz Zümrüt mü? Sevgili dostum, Londra'da yüzlerce, Paris'te de binlerce Mağripli var."

"Fas'ta da milyonlarca..." diye mırıldandı Bay Reeder. "Mağripli'den yalnızca sözün gelişi bahsettim efendim. Arkadaşım Bayan Plessy'e gelince, onun için her şeyin iyi gitmesinden başka bir dileğim yok."

Bunları söyledikten sonra odadan dışarı süzüldü.

Bay Reeder vakayla gözle görülebilir bir şekilde ilgilendiğinde, aradan neredeyse bir ay geçmişti. Dedektif Lambeth civarında gezinerek saatlerini harcıyordu, bir defasında da Hurst Park'taki yarış pistinin kulübünde görülmüştü ama ne o kimseyle konuşmuştu, ne de kimse ona tek bir söz söylemişti.

Bay Reeder bir gece düşünceler içinde Brockley Yolu üzerindeki düzenli evine vardığında, masasının üstünde kâhyasının öğleden sonra postasıyla geldiğini açıkladığı küçük, yassı bir kutu duruyordu. Kutunun üzerindeki etiket daktiloyla yazılmıştı. "Sayın Bay John Reeder." Damga Londra Merkez Postanesi'ne aitti.

Bay Reeder kutuyu saran ince kurdeleyi kesti, önce kahverengi ambalaj kâğıdını, sonra gümüşi pelür kâğıdı açtı, ortaya çıkan parlak kapağı nazikçe kaldırdı. Orada, bir tabaka kâğıt kırpıntısının altında nefis çikolata topları yatıyordu. Zarifçe süslenmiş olsun olmasın her türlü çikolataya zaafı olan Bay Reeder, kristalize menekşeyle süslü küçük bir küreyi eline alarak hayranlıkla inceledi.

Tam o sırada kâhyası içeri girip elindeki çay tepsisini masaya bıraktı. Bay Reeder büyük gözlük camlarının tepesinden kadına bakarak, "çikolata sever misiniz Bayan Kerrel?" diye sordu hüzünle.

Yaşlı kadın neşeyle gülümseyerek, "sevmez miyim efendim, tabii severim," diye cevap verdi. Bay Reeder çikolatayı dikkatle tekrar kutuya koyarken, "ben de!" dedi. "Ben de severim çikolatayı!"

Sonra, "ne yazık ki," diye devam etti sözlerine, "mükemmel bir insan olan doktorum, bir laboratuvar görevlisinin titiz testlerinden geçmemiş her türlü çikolatayı yasakladı bana."

Bayan Kerrel'ın kafası pek hızlı çalışmazdı ama gazetedeki güncel reklam sütunlarını incelemek kadının bilimsel konulardaki bilgilerini kayda değer biçimde artırmıştı.

"İçlerinde vitamin olup olmadığını anlamak için mi incelenmeleri gerekiyor efendim?" diye sordu.

Bay Reeder başını sallayarak, "hayır, bunlarda vitamin olduğunu zannetmem," dedi. "Benim bütün yediğim içtiğim vitamin zaten. Bütün geceyi o ilginç küçük adamlarla geçirsem bile başıma hiçbir şey gelmez. Teşekkür ederim Bayan Kerrel."

Kâhya çıktıktan sonra, Bay Reeder kâğıt kırpıntılarını titizlikle yerleştirdi, kapağı kapatıp kutuyu özenle yeniden paketledi. Bunu bitirince, paketin üstüne Scotland Yard'daki birimlerden birinin adını yazıp küçük bir kutudan aldığı kırmızı harfli "zehir" etiketini yapıştırdı, ilgili genç adama bir not karaladı, sonra da kekleriyle büyük çay fincanının başına oturdu.

Çikolata kutusunun paketini akşam 18.15'te açmıştı. Saat tam 23.15'te, yatmaya hazırlanarak ışıkları söndürdüğü sırada Bay Reeder yüksek sesle, "Marylou Plessy -üstüme iyilik sağlık!" diye söylendi.

İşte savaş böyle başladı.

Bunlar çarşamba akşamı olmuştu. Cuma sabahı Marylou'nun sabah süslenmesi, geceliğiyle oturma odasına girip orada kendisini bekleyen iki dedektifle karşılaşmasıyla yarım kaldı. Üçü oturup

çikolatalarda bulunan parmak izlerinden ve benzeri konulardan bahsettiler.

Yarım saat sonra, şaşkına dönmüş bir kadın, Harlboro Caddesi'ndeki hücrelerden birinde oturmuş, bir polis memurunun kendisine suçunu okumasını dinliyordu. Bunu takip eden duruşmada Marylou, "John Reeder'a öldürmek kastıyla zehirli bir madde olan akonitin göndermek" suçlamasıyla iki yıl hapse mahkûm edildi.

Mo Liski duruşma bitene kadar mahkeme salonunda oturdu. Sanık yerinde duran kadına duyduğu hisler ciddi ifadeli, yabani yüzünden okunuyordu. Kadın salondan çıkarıldıktan sonra Mo da büyük, dolambaçlı koridora çıktı ve tam orada, o anda ilk hatasını yaptı.

İki dirhem bir çekirdek adam yanına yaklaştığı sırada Bay Reeder yün eldivenlerini ellerine geçirmekle meşguldü.

"Adınız Reeder mı?"

"Evet bayım, Reeder."

Bay Reeder gözlüğünün üstünden bakarak şefkatli bir ifadeyle Mo'yu süzdü. Tebrikleri kabul etmek üzere olan beklentili birinin havasını taşıyordu.

"Benim adım da Mo Liski. Bir arkadaşım sizin yüzünüzden hapse girdi."

"Bayan Plessy mi?"

"Evet! Biliyorsun demek. Reeder, bunu sana ödeteceğim!"

Biri anında arkasından uzanıp Mo'nun kolunu sımsıkı yakalayarak adamı döndürdü. Polis dedektiflerinden biriydi bu. "Gel biraz yürüyelim," dedi Mo'ya.

Mo bembeyaz kesildi. Mevkiinin sağlamlığını hiç hüküm giymemiş olmasına borçluydu. Kayıtlarda adı geçmiyordu.

"Suçum ne?" diye sordu boğuk bir sesle.

"Majestelerinin bir tanığını korkutmaya çalışmak ve tehditkâr bir dil kullanmak," dedi polis.

Mo ertesi sabah Guildhall'da Aldermen'in karşısına çıktı ve üç hafta hapse mahkûm edildi. Tehdidin geleceğini bilen ve onu

mambanın meşhur süratiyle karşılamaya hazırlanan Bay Reeder, buradan bir puan kazanmış olduğunu hissediyordu. Çete lideri artık kanun gözünde "hüküm giymiş" bir kişiydi.

Kendisine polis koruması önerildiğinde, "bence Mo çıkana kadar herhangi bir şey olmayacaktır," dedi müfettiş Pyne'a. "Benim, ee, başımın ezilmesiyle ilgili ayrıntıları planlamak ona büyük bir zevk verecektir. Özgür kalmadan harekete geçeceğini düşünmüyorum. O korumayı Mo çıkana kadar almam daha iyi olur."

"Çıktıktan sonra demek istediniz herhalde?"

Bay Reeder dikkatle, "hayır, çıkana kadar," diye ısrar etti. "Ondan sonra, ee, nasıl desem, polis korumasının bana ayakbağı olmasını istemem."

Mo Liski özgürlüğüne kavuştuğunda bütün duyuları son derece keskindi. Başını derde sokmasını bir tek istisna haricinde engellemiş olan kedi ihtiyatlılığı, bütün planlarına hâkimdi. Zümrüt anlaşmasını tehlikeye attığı için kendi kendine soğukkanlılıkla küfürler yağdıran Mo'nun ilk işi El Rahbut'la temasa geçmek oldu.

Ne var ki artık hayatında onu deliye döndüren yeni bir unsur mevcuttu. Hata yapma ihtimali ve o kadar büyük bir kudretle yönettiği adamların onunla bağlarını koparmaya kalkışmalarından duyulan korku. Bu korkunun arkasında aşırı hassaslıktan başka şeyler de vardı. Mo, sırf yarış sahalarındaki ve kumarhanedeki kurbanlarından yılda on beş bine yakın kazanıyordu. Topladığı başka meyveler de vardı. Kıtanın yıllık binlerce sterlinlik uluslararası uyuşturucu trafiği büyük ölçüde Mo'nun "adamları" tarafından idare ediliyordu. Kulağa hayali bir şeymiş gibi gelse de, doğruydu bu. Tabii bütün "gelir" Mo'yla adamlarının cebine girmiyordu. Hem kurtlara, hem de leş yiyicilere dağıtılması gerekenler vardı.

Reeder'ı halletmeliydi. İlk işi bu olacaktı. Hem de kendi üstüne bir şey sıçramadan. Dedektifi tenha bir yerde kıstırıp iyi bir sopa çekmek kolaydı ama bunun yapılması, Mo'nun parmaklıklar arasına girmesine sebep olan tehdidin gerçekleştirilmesi gibi

görünecekti. Bir maharet, indirilecek sopa darbelerinden daha şiddetli, daha özgün bir cezalandırma yöntemi gerekliydi.

Liski'nin acayip mesleğindeki insanlar karanlık köşelerde teğmenleriyle buluşmaz, kimliklerini gizlemek için pelerinler giymez, maskeler takmazlar. Mo'ya hizmet eden çıkarların denetimindeki büyük altılı, adamın tahliye olduğu günün gecesinde her zamanki gibi özel bir yemek odası tuttukları Soho'daki bir lokantada bir araya geldiler.

Mo, yüzünde küçük bir gülümsemeyle, "ben yokken kimsenin ona dokunmamasına memnun oldum," dedi. "Oyunu ben idare etmek istiyorum. Hapisteyken biraz düşündüm, o adamla ilgilenmek için iyi bir yol buldum."

Liski'nin kurmay başkanı Teddy Alfield, "yanında her zaman iki aynasızla dolaşıyor, yoksa ben senin adına onun icabına bakardım Mo," dedi.

"O zaman ben de senin icabına bakardım Teddy!" dedi Mo tehdit edici bir tavırla. "Ona dokunulmayacağına dair emir vermiştim, değil mi? 'İcabına bakardım' da ne demek oluyor?"

Uzmanlık alanı kimsenin başında beklemediği otomobilleri çalıştırmak olan geniş omuzlu Alfield, anlaşılmaz bir şeyler mırıldandı.

Mo, "herkes kendi işine baksın!" diye hırladı. "Reeder'la ben ilgileneceğim. Brockley'de bir kız var, sürekli Reeder'la birlikte geziyor. Adamın evinin karşısında yaşayan, Belman diye bir kız. Reeder'ı pataklamak istemiyoruz, onun vakti gelmedi daha. İşsiz kalmasını istiyoruz, bunu yapmak da çok kolay. Daha geçen hafta içişleri bakanlığından birini içki içme saati geçtikten sonra Kulüp 95'te yakalandı diye işten attılar."

Kurmuş olduğu basit planı adamlarına anlattı.

Margaret Belman bir akşam işten çıktıktan sonra Westminster Köprüsü'yle Nehir Kıyısı Yolu'nun köşesine yürüyerek Bay Reeder'a bakındı. Dedektif işleri izin verdiği zamanlarda genellikle oralarda oluyordu. Gerçi son zamanlarda çok az buluşmuşlardı. Bayan Belman, Bay Reeder'ı ne zaman görse iki yanında iki somurtkan adam oturuyor oluyordu.

Bayan Belman gelen ilk tramvaya binmedi. Nehir Kıyısı Yolu'ndan yavaşça ilerleyerek geldiğini gördüğü ikincisine binmeye karar vermişti ki, ayaklarının dibine bir paket düştü. Genç kadın bakınca, iyi giyimli, güzel bir kadının gözleri kapalı olarak ayaklarının üstünde sallandığını gördü; kadını yere yığılırken son anda yakalamayı başardı. Kolunu beline dolayarak onu orada olması çok isabetli olan banka doğru götürdü.

Bayılan hanımefendi, "çok özür dilerim, size teşekkür borçluyum," dedi. "Acaba bana bir taksi bulabilir misiniz?"

Margaret, çok hafif bir yabancı aksanı olan kadının leydilerin taşıdığı o tanımlanamaz havayı taşıdığını düşündü.

Bir taksiye işaret edip kadının arabaya binmesine yardımcı olan sevimli Bayan Belman, "sizinle evinize kadar gelmemi ister misiniz?" diye sordu.

Hanımefendi, "başınıza iş çıkarmış olmaktan korkarım ama çok iyi olurdu," diye mırıldandı. "Çok aptallık ettim. Adresim Great Claridge Caddesi 105 numara."

Kadın yolda kendini biraz toparlayarak Margaret'a adının Madam Lemaire olduğunu söyledi. Fransız bir bankacının dul eşiydi. Mayfair'in en gözde bölgesindeki büyük evin şıklığı, Madam Lemaire'in zengin bir kadın olduğunun göstergesiydi. Kapıyı kâhya açmış, üniformalı bir uşak da Madam'ın Margaret'ın kalması için ısrar ettiği çay servisini yapmıştı.

"Çok iyisiniz. Size ne kadar teşekkür etsem azdır matmazel. Sizi daha yakından tanımak isterim. Bir akşam yemeğe gelir misiniz? Perşembe günü mesela?"

Margaret Belman duraksadı. İnsan evin debdebesinden ister istemez etkileniyordu, bu nazik leydide de karşı koyulması zor bir büyüleyicilik vardı.

"Baş başa yemek yeriz, sonra belki dans etmek üzere birkaç kişi bize katılır. Ah, belki yanınızda getirmek istediğiniz bir arkadaşınız vardır?"

Margaret gülümseyerek başını salladı. Ne tuhaftır ki, "arkadaş" kelimesi aklına yalnızca biraz acayip bir adam olan Bay

Reeder'ı getiriyordu ve kız her nedense Bay Reeder'ı bu ortamda hayal edemiyordu.

Evden çıkıp kâhya da kapıyı arkasından kapatınca Margaret o günün ilk şaşkınlığını yaşadı. Düşüncelerine konu olan adam, sımsıkı kapalı şemsiyesi koluna asılmış vaziyette yolun karşı tarafında duruyordu. Kız, "ne tesadüf Bay Reeder!" diye selamladı adamı.

Bay Reeder kocaman kadranlı saatine bakarak, "daha yedi dakikanız vardı," dedi. "Yarım saat vermiştim, oysa siz evden yirmi üç küsur dakikada çıktınız."

Genç kadın, "burada olduğumu biliyor muydunuz?" diye gereksiz bir soru sordu.

"Evet, sizi takip ettim. Bayan Annie Feltham'dan pek hoşlanmam. Kadın kendisini Madam bilmem kim diye tanıtıyor. İyi bir kulüp olduğunu söyleyemeyeceğim."

"Kulüp mü?" diye sordu Bayan Belman soluk soluğa.

Bay Reeder başıyla onayladı. "Kurabiye Kulübü diyorlar. Acayip bir isim, kulüp üyeleri de acayip zaten. Hiç hoş değil."

Margaret daha fazla soru sormadan Bay Reeder'ın Brockley'e kadar ona eşlik etmesine izin verdi. Bir yandan da Madam'ın Mayfair eğlencelerinde çalıştırmak için neden kendisini seçmiş olduğuna kafa yoruyordu.

Bundan sonra, başlangıçta Bay Liski'yi çok şaşırtan olaylar silsilesi gerçekleşti. İşi başından aşkın Mo, planını yürürlüğe koymayı ertelememiş olduğu için neredeyse pişman olmak üzereydi. Görünüşe göre tesadüf eseri olarak Picadilly'de Bay Reeder'la burun buruna gelince planının başarısızlığa uğramış olduğunu öğrendi.

Bay Reeder neredeyse özür diler gibi, "günaydın Liski," dedi. "Yaşanan aksilik nedeniyle çok üzüldüm ama inan bana içimde sana karşı bir kin yok. Bu duygularımın büyük ihtimalle karşılıklı olmadığını bilsem de, seninle dostça koşullar altında yaşamaktan başka bir şey istemiyorum."

Liski keskin bir bakışla dedektife bakarak, ihtiyar korkuyor,

diye düşündü. Zeytin dalını uzatırken Reeder'ın endişeli sesi neredeyse titreyecekti.

"Sorun yok, Bay Reeder," dedi en cana yakın gülümsemesiyle. "Ben de size karşı bir kin gütmüyorum. Ne de olsa çok aptalca bir laf ettim, eh, siz de işinizi yapmak zorundasınız."

Birbirinden yavan sözler sıralayarak aynı minvalde devam etti, Bay Reeder da gitgide artan bir rahatlık hissettiğini belli ederek dinliyordu.

Dedektif, "dünya günahla ve kötülükle dolu," dedi başını üzüntüyle sallayarak. "Dört bir yanda kötülük zafer kazanmış durumda, erdemse yerlere düşmüş papatyalar gibi ayaklar altında sürünüyor. Tavuk beslemiyorsunuz, değil mi Bay Liski?"

Bay Liski başını olumsuz anlamda salladı.

"Çok yazık," diye içini çekti Bay Reeder. "İnsan bu evcil kuştan o kadar çok şey öğreniyor ki! Tavuklar kanun dışı insanlar için örnek bir uygulama olurdu. Hapishane müdürünün Dartmoor'daki mahkûmların bu zararsız ve eğitici uğraşla vakit geçirmelerine neden izin vermediğini sık sık düşünürüm. Daha bu sabah Bay Pyne'a diyordum ki, Kurabiye Kulübü'ne baskın yaptıklarında -o kulübün de ne acayip bir ismi var öyle-"

Mo, "Kurabiye Kulübü'ne baskın mı yapıldı?" diye atıldı. "Nasıl yani? Ben bu konuda hiçbir şey duymadım."

"Duymazsınız tabii. Size hitap etmeyecek türden bir yer orası. En iyisinin oraya baskın yapmak olacağını düşünmüştük, gerçi galiba bu baskınla yarın gece oraya yemeğe davetli genç bir hanım arkadaşımın memnuniyetsizliğini üstüme çektim ya. Neyse, ne diyordum, tavuklar..."

Mo Liski planının başarısızlığa uğramış olduğunu biliyordu artık. Yine de dedektifin davranışları onu şaşırtmıştı.

"Gelip Orpington tavuklarımı görmek ister misiniz Bay Liski? Evim Brockley'de." Reeder gözlüğünü çıkarıp karşısındakine baykuşu andıran bakışlarla baktı. "Bu gece 21.00 nasıl? Konuşacak çok şeyimiz var. Şey, bir de tabii çok açıktan açığa gelmezseniz herkes için daha iyi olur. Bilmem anlatabildim mi?

Yani, bürodaki arkadaşlarımın bunu bilmesini istemem mesela."

Liski'nin yüzünde hafif bir gülümseme belirdi. Herkesin bir fiyatı olduğuna inanırdı o, ödeme bazılarına nakit, bazılarına da korku duygusuyla yapılırdı. Bu gizli görüşme daveti Mo'nun saltanatını sürdüğü güce bir saygı duruşuydu aslında.

Saat 21.00'de Brockley'e geldiğinde, Bay Reeder'ın uzlaşma konusunda birkaç adım daha atacağını umuyordu ama ne gariptir ki yaşlı dedektifin ağzından tavuklardan başka laf çıkmıyordu. Adam masanın bir tarafına oturmuş, elleriyle masa örtüsünü kavramış vaziyette, İngiliz kümesine katacağı türden bahsederken sesi gururla dolarak konuşuyordu. Sıkıntıdan fenalık geçiren Mo, bekledi de bekledi.

Bay Reeder, "size söylemek istediğim bir şey var ama ne yazık ki bunu başka bir toplantıya bırakmak zorundayım," dedi misafirinin paltosunu giymesine yardımcı olurken. "Lewisham Yolu'nun köşesine kadar sizinle geleyim. Burası kötü insanlarla dolu, sizi bu düşük mahalleye davet ederek güvenliğinizi tehlikeye atmış olmak istemem."

Dünyada gerçekten saygın ve daha zengin mahalleleri kirleten ayak izlerinden azade bir mahalle varsa, o da Brockley Yolu'dur. Liski, ev sahibinin kendisine yol arkadaşlığı etmesine müsaade etti, yolun öbür ucundaki kiliseye kadar birlikte yürüdüler.

Reeder içtenlikle, "hoşça kalın Bay Liski," dedi. "Hiç unutamayacağım kadar hoş bir görüşmeydi. Bana çok yardımcı oldunuz. Ben de temsil etme şerefine nail olduğum büro da sizi daima hatırlayacak, bunu kesinlikle söyleyebilirim."

Liski, kafası gerçekten karmakarışık olmuş bir halde şehre döndü. Sabahın erken saatlerinde, kurmay başkanı Teddy Alfield üç ay önceki bir araba hırsızlığının zanlısı olarak polis tarafından gözaltına alındı.

Açıklanamayan olaylar silsilesinin ilki buydu. İkincisi de, Portland Place'deki dairesine dönen Liski'nin karşısında dedektifin tuhaf siluetini bulmasıyla gerçekleşti.

Bay Reeder karanlıkta ileri doğru bakarak, "Liski?" diye seslendi. "Ah, neyse ki sizi buldum. Bütün gün burada bekledim.

Korkunç bir hata yaptım ne yazık ki. Geçen gece size legorinlerin kumlu toprakta yetiştirilmeye uygun olmadığını söylemiştim ya, oysa tam tersine..."

Beriki kaba bir sesle dedektifin sözünü kesti. "Bana bak Bay Reeder, bu numara da ne böyle?"

Reeder acıklı bir sesle, "numara mı?" diye sordu.

"Tavuklar hakkında bir şey duymak istemiyorum. Bana söyleyecek önemli bir şeyin varsa bir haber gönderirsin, ofisine gelirim veya sen benim ofisime gelirsin."

Savcılık bürosundan gelen adamın yanından geçip evine girerek kapıyı güm diye kapattı. İki saat sonra da Scotland Yard'dan bir ekip Harry Merton'un evini basarak Harry ile karısını sırayla yataklarından çıkardılar ve bir kasaya kadar izi sürülen mücevherleri kanuna aykırı olarak ellerinde bulundurma suçlamasıyla gözaltına aldılar.

Bundan bir hafta sonra, El Rahbut'la yaptığı hayati önem taşıyan bir görüşmeden dönen Liski arkasından gelen ağır ayak seslerini duyunca döndü. Bay Reeder'ın hüzünlü yüzü karşısındaydı.

Reeder hararetle, "sizinle karşılaşmam ne talih!" dedi. "Yok yok, tavuklardan bahsedecek değilim. Gerçi bu asil ve verimli kuşlar konusundaki kayıtsızlığınızın beni biraz incittiğini söylemek zorundayım."

Liski, "o zaman hangi haltın peşindesin?" diye patladı. "Reeder, seninle işim olmaz. Bunu kafana ne kadar çabuk sokarsan hepimiz için o kadar iyi olacak. Tavuklardan da bahsetmek istemiyorum, atlardan da!"

"Durun!" Bay Reeder öne doğru eğilerek sesini alçalttı. "Buluşup biraz gizli meselelerden bahsetmemiz mümkün olmaz mı?"

Mo Liski hafifçe gülümsedi. "Sonunda sadede geliyorsun, ha? Tamam. Buluşma yerini sen söyle."

"Yarın gece saat 22.00'de, Mall Yolu'nun oradaki Cephanelik Heykeli'nde buluşsak? Orada bizi kimse görmez."

Liski başıyla kısaca onaylayıp yoluna devam ederken, dedektifin ne söyleyeceğini merak ediyordu. Saat 16.00'da telefonun acı acı çalmasıyla yatağından fırladı ve en güvenilir çete lideri O'Hara'nın bir yıl önceki bir soygunla ilgili olarak yakalanmış olduğunu dehşetle öğrendi. Haberi ileten daha alt seviyedeki liderlerden Carter'dı.

"Nedir bu durum, Liski?" Astının sesinde, Liski'nin şaşkınlıktan ağzının açık kalmasına neden olan bir şüphe tınısı vardı.

"Bu da ne demek? Hangi durum? Buraya gel de yüz yüze görüşelim. Telefonda konuşmak istemiyorum."

Carter yarım saat kadar sonra suratsız ve şüpheci bir adam görüntüsüyle kapıda belirdi.

Baş başa kaldıklarında Mo, "ee, ne söyleyeceksin bakalım?" diye sordu.

Carter, "diyeceğim şu," diye homurdandı. "Bir hafta önce Lewisham Yolu'nda ihtiyar Reeder'la konuşurken görüldün, o gece Teddy Alfield'ı aldılar. Yaşlı av köpeğiyle gizli bir görüşme yaptın, aynı gece bir başka çete üyesi daha batıya doğru yola çıktı. Dün gece Reeder'la baş başa konuştuğunu kendi gözlerimle gördüm, şimdi de O'Hara gitti!"

Mo ona inanamayan gözlerle bakıyordu. "Ee, ne olmuş?"

Carter dudağını bükerek, "bir şey olmamış. Çok tuhaf tesadüfler bunlar, o kadar," dedi. "Çocuklar bu konuyu konuşuyorlar. Durumdan hiç memnun olmadıkları için onları ayıplamazsın herhalde."

Liski dudağını ısırarak oturdu, gözlerinde dalgın bir bakış vardı. Kendisi daha önce bu tesadüfleri fark etmemişti ama Carter doğru söylüyordu. Demek ki yaşlı şeytanın planı buydu. Dedektif, Liski'nin otoritesinin altını oyuyor, kontrol altına alınmadığı takdirde onu yerinden edecek bir şüphe dalgası yaratıyordu.

"Tamam Carter," dedi şaşılacak kadar yumuşak bir sesle. "Meseleye bu açıdan bakmamıştım. Olanları sana anlatacağım, sen de çocuklara olduğu gibi anlatırsın."

Birkaç kelimeyle Bay Reeder'ın davetlerini açıkladı.

"Ayrıca onlara tarafımdan şunu söyle, yarın gece ihtiyarla yine buluşacağım ve ona beni hatırlamasını sağlayacak bir hediye vereceğim."

Carter gittikten sonra oturup son haftanın olaylarını gözden geçiren Liski, artık her şeyi açık seçik görüyordu. Yakalanan üç adamı çok uzun süredir polisin şüphelerinin yöneldiği adamlardı. Mo, onları kendisinin bile kurtaramayacağını biliyordu. Scotland Yard, gözaltına almaların zamanlamasını hünerli Bay Reeder'ın planlarına uyacak şekilde ayarlamıştı.

"Ben hüneri gösteririm ona!" diyen Mo, günün geri kalanını hazırlıklarını tamamlayarak geçirdi.

O gece saat 22.00'de, Admiralty Arch binasındaki kemerin altından geçti. Park sarı bir sis altındaydı, yağmur çiseliyordu. Arada sırada saraya doğru gelen arabalar haricinde etrafta hiç hayat belirtisi yoktu.

Liski sağlam adımlarla anıtın önünde yürüyerek Bay Reeder'ı bekledi. Saat 22.00 oldu, sonra 22.15 oldu ama dedektif ortalarda görünmedi.

Mo Liski dişlerinin arasından, "bir bit yeniği sezdi herhalde," diye söylenerek, cebinde taşıdığı kısa hayati tedbirin yerini değiştirdi.

Saat 23.00'te oradan geçen devriye polisi, kaldırımda inleyerek yatan bir şeye rastladı. Fenerini hareketsiz şeklin üstüne tutunca, bir Mağribi bıçağının kıvrık sapını gördü, sonra Mo Liski'nin acıyla çarpılmış yüzünü fark etti.

Görüş bildirmesi için Yard'ın merkezinden çağrılmış olan Pyne düşünceli düşünceli, "bütün bunlar nasıl oldu pek anlayamadım," dedi. "Bu işin Mağripli Rahbut'un başının altından çıktığına nasıl bu kadar emin olabiliyorsun?"

Bay Reeder, oluşmuş yanlış izlenimi düzeltmek için hemen, "emin değilim," diye cevap verdi. "Rahbut'tan bahsettim çünkü onu öğleden sonra görmüş, kaldığı yerde zümrüt araması yapmıştım. Bu arada o zümrütlerin hâlâ Fas'ta olduklarını

düşünüyorum efendim." Kendi amirine döndü. "Bizim yöntemlerimize yabancı olduğu göz önünde bulundurulunca, Bay Rahbut bayağı aklı başında bir adam."

Başsavcı yardımcısı, "peki, ona Mo Liski'den bahsettiniz mi Bay Reeder?" diye sordu.

Bay Reeder çenesini kaşıdı. "Galiba ettim. Evet. Ona saat 22.00'de Bay Liski'yle bir randevum olduğunu söyledim sanırım. Hatta randevu yerini bile belirtmiş olabilirim. Liski konusunun nasıl açıldığını hatırlayamıyorum. Büyük ihtimalle yerel doğasına yönelik bir blöfle -blöf bayağı bir sözcük ama ne demek istediğimi iyi ifade ediyor- onu zümrütler konusunda daha fazla bilgi vermeye ikna etmeye çalışıyordum. Ondan bir şey öğrenemediğim takdirde bir sürü sır bilen bir adama başvurmam gerekeceğini söyledim. Evet, böyle söyledim galiba. Bay Liski uzun süre hastanede kalacakmış diye duydum, doğru mu? Ne yazık. Kendimi hiç affetmeyeceğim. Zavallı Bay Liski benim dikkatsiz sözlerim yüzünden hastaneye kaldırıldı -canlı olarak!"

Bay Reeder gittikten sonra savcı yardımcısı, Müfettiş Pyne'a baktı. Müfettiş gülümseyerek, "o sürüngenin adı neydi efendim?" diye sordu. "Mambaydı, değil mi? Bunu unutmayayım."

BÖLÜM 7

TUHAF BİR VAKA

Bay Reeder gençken, faytonların şehirde düzenli olarak dolaştığı, hiçbir beyefendinin yakasına küçük bir buket iliştirmeden bir yere gitmediği o günlerde, yanında Scotland Yard'dan bir başka genç memurla birlikte, Yard'ın hiç hoşuna gitmeyen yöntemlerle ustalıktan daha fazlasını kazanmış Nottinghamlı genç bir mucidi gözaltına almaya gönderilmişti. Bu genç adam iş gücünden tasarruf etmek için dâhice makineler veya düzenekler değil, hikâyeler icat ediyordu. Aslında bunlar kelimenin gerçek anlamıyla hikâye de sayılmazdı çünkü genç adamın anlattıkları, cahil, saf insanların paralarını almak üzere tasarlanmış, gerçeğe aykırı beyanatlardı. Bay Eiter, bu hikâyelerini canlandırırken en az yirmi beş takma isim, bir o kadar da adres kullanıyordu. Hatırı sayılır miktarda bir serveti ele geçirmeye hazırlandığı sırada, küt burunlu ayakkabı giyen bir intikam meleği onu kolundan yakaladığı gibi adaletin karşısına çıkardı. Son derece anlayışsız bir hâkim de insafsız bir üçkâğıtçı ve toplum için bir tehlike olarak nitelendirdiği Bay Eiter'ı yedi yıl hapse mahkûm etti. Bay Eiter, hâkim kendisi hakkındaki görüşlerini anlatırken gülümseyerek dinlemişti çünkü yüzünün derisi, fil derisini örümcek ağı gibi ipeksi gösterecek kadar kalındı.

Bay Reeder'ın bu vakayı hatırlamasının sebebi, sanığın girdiği çeşitli kılıkları ve başvurduğu türlü oyunları anlatan savcının Bay Eiter'ın giriştiği her dalaverede mutlaka görülen bir acayiplikten bahsetmiş olmasıydı. Genç adam, her "Kabil" yazması gerektiğinde hata yapıyor, hikâyede Kabil'in kıskançlığına kurban giden Habil'den bahsedermiş gibi Kabil yerine "Habil" yazıyordu.

Savcı, "ne kadar zeki olursa olsun, her suçlunun keşfedilecek bir kimliği vardır," demişti. "Nasıl kılık değiştirirse değiştirsin, bir rolden ötekine nasıl akıllıca geçerse geçsin, büründüğü her karakterin fark edilebilir ortak bir zaafı vardır. Bu durum, özellikle dolandırıcılık ve sahtekârlık yapan suçlularda göze çarpan bir özelliktir."

Bay Reeder, faydalı işlerle dolu hayatı boyunca bunu hiç aklından çıkarmadı. Onun Scotland Yard'la ilişkisi olduğunu pek az kişi bilirdi. Bay Reeder da bu konuda kendisine yöneltilen soruları geçiştirirdi zaten. Tam bir amatör olduğunu, suçların ortaya çıkarılması konusundaki başarısının hiçbir bozukluğun olmadığı yerlerde sık sık kusurlar gören suça yatkın zihninden kaynaklandığını iddia etmek gibi hoş bir özelliği vardı.

İnsanların görünürde masum o kadar çok eyleminde çeşitli bozukluklar buluyordu ki, onu tanıyan ve bıraktığı beceriksizlik izlenimine, çekicilikten uzak görüntüsüne bakarak ona acıyan insanların Bay Reeder'ın aklını ne tür karanlık düşüncelerin doldurduğundan habersiz olmaları adamın şöhreti açısından iyiydi.

Brockley Yolu üzerindeki bir pansiyonda yaşayan çok güzel bir kız vardı. Bay Reeder'ın Bayan Margaret Belman'dan hoşlanmasının sebebi kızın güzelliği değil, aklı başında oluşuydu. Bu iki özellik genel bir kural olarak birbirine zıttır. Bay Reeder, Bayan Belman'dan o kadar hoşlanıyordu ki, evine dönerken genellikle genç kadınla aynı tramvaya biniyordu. İkisi Galler Prensi, İşçi Partisi hükümeti, hayat pahalılığı ve başka nazik konularda büyük bir hararetle konuşuyorlardı. Bay Reeder, onunla aynı pansiyonda kalan Bayan Carlin'in hikâyesini de Bayan Belman'dan dinlemiş, bir defasında da görmüş geçirmiş bir yüzü, güzel gözlerinde bir trajedi izi olan kırılgan ve zayıf Bayan Carlin'le aynı tramvayda Brockley'e dönmüştü.

Böylece iyi niyetini açık açık söyleyerek değil ima ederek gösterip insanların kendisine içini dökmesini sağlama konusunda özel bir yeteneğe sahip olan Bay Reeder, Lord Sellington kendisini çağırtmadan çok önce Bay Harry Carlin hakkındaki her şeyi biliyordu.

Bayan Carlin kocasından acı sözlerle bahsetmiyordu ama onun için üzüntü de duymuyordu. Evlilik hayatlarının kısalığına rağmen adamı iyi tanımıştı. Laf arasında farkına bile varmadan kocasının zengin bir akrabasından bahsetmişti. Bay Carlin normal bir adam olsaydı bu akrabanın servetinin mirasçısı olacaktı. Zamanı gelince kadıncağızın oğluna iyi bir unvan kalacaktı ama çocuğun beş parası olmayacaktı. Kadın sözlerinin yanlış anlaşılmaması için o kadar çırpınmıştı ki, Brockley'e gelen asilzadeler konusunda daima şüpheli davranan Bay Reeder onun samimiyetine inanmıştı. Kadın belki yanılıyordu ama yalan söylemiyordu. Daha sonra dedektif söz konusu unvanın Saygıdeğer Sellington ve Manford Kontu'na ait olduğunu öğrenmişti.

Savcılık bürosu sakin günler geçiriyordu. Sanki bütün kötülükler dünya yüzünden silinip gitmişti. Bay Reeder bir hafta boyunca ofisinde bir şeylerin olmasını bekleyerek, *Times* gazetesinin ilan sütunlarını okuyarak veya not defterine grotesk insan figürleri çizerek oturdu; günlerini arada sırada Londra'nın çok az insanın boş vakitlerini geçirmeyi tercih edeceği yerlerine yapmayı alışkanlık haline getirdiği gezilerle renklendiriyordu. Surrey Rıhtımı çevresindeki varoş mahallelerde gezinmeyi severdi, ayrıca yine rıhtım bölgesinde olmak üzere nehrin kuzey yakasında da sık sık görülürdü ama amiri ona Limehouse semtinde çok vakit geçirip geçirmediğini sorduğunda acınası bir gülümsemeyle, "hayır efendim," derdi nazikçe. "Öyle yerler hakkında bir şeyler okurum, açıkçası oralar ancak bir romanın sayfalarında olduklarında benim için ilginç hale geliyorlar. Evet, o bölgede Çinliler yaşıyor. Onların düşsel insanlar olduklarına kuşkum yok ama Çinliler bile Doğu Yakası'nın en saygın ve yasalara saygılı köşesi Limehouse'u düşsel bir yer haline getiremezler."

Bir sabah başsavcı başdedektifini çağırdı, Bay Reeder neşeli adımlar ve hoş bir beklenti duygusuyla bu çağrıya icabet etti.

"Dışişleri Bakanlığı'na kadar git de Lord Sellington'ı bir gör," dedi başsavcı. "Yeğenlerinden biriyle ilgili bir sıkıntısı varmış. Harry Carlin. Sana tanıdık geldi mi bu isim?"

Bay Reeder başını olumsuz anlamda salladı çünkü hayatını daktilo yazarak kazanan soluk benizli kızı o anda hatırlayamamıştı.

Başsavcı, "epey belalı bir adam," diye açıkladı. "Üstelik ne yazık ki Sellington'ın vârisi. İhtiyar beyefendi senden onun görüşlerini doğrulayacak bilgiler isteyecek diye düşünüyorum."

"Hay Allah!" diyen Bay Reeder yola çıktı.

Dışişleri Bakanlığı müsteşarı Lord Sellington muazzam bir serveti olan bekâr bir adamdı. 1912 yılında da zengindi ve o sırada büyük bir arazi sahibi olarak kendisini olumsuz yönde etkileyecek bir yasanın çıkacak olmasından ötürü paniğe kapılmış ve bütün uzmanlarının uyarılarının aksine hareket ederek malını mülkünü satıp varlığının büyük kısmını Amerikan sanayi şirketleri hisselerine yatırmıştı. Savaş, servetini üç katına çıkarmıştı. Petrol arazilerine yaptığı yüklü yatırım multimilyoner olmasını sağlamıştı. Lord Sellington hayırsever bir adamdı, çocuklarla ilgilenen kurumlara cömert bağışlarda bulunurdu. Eastleigh Yetimhanesi'ni kurmuştu, benzer örgütlere de daima yüklü bağışlar yapardı. Zayıf, ekşi suratlı lord, kalın kaşlarının altından özür diler bir havayla odasına giren dedektife baktı.

"Demek Reeder sensin, ha?" diye homurdandı. Konuğundan pek etkilenmediği anlaşılıyordu. Aksi aksi, "otur, otur," diye söylenerek Bay Reeder'ın kapatmadığını düşünmüş gibi gidip kapıya baktı, sonra dönerek masanın arkasındaki sandalyesine gömüldü. "Polise haber vermektense size başvurmayı uygun gördüm," dedi. "Sör James sizin ağzı sıkı bir adam olduğunuzu söylemişti Bay Reeder."

Bay Reeder başıyla hafifçe selam verdi. Bunu izleyen uzun ve huzursuz sessizlik, müsteşar tarafından aniden, rahatsızlık verici bir biçimde bozuldu.

"Bir yeğenim var. Harry Carlin. Onu tanıyor musunuz?"

Dışişleri Bakanlığı'na kadar olan uzun yürüyüşü sırasında terk edilmiş eşi hatırlamış olan Bay Reeder, "kendisinden bahsedildiğini duydum," diye cevap verdi.

"O zaman onun hakkında hep kötü şeyler duymuşsun!" diye patladı lord hazretleri. "Adam rezilin, serserinin teki, taşıdığı isme leke süren biri. Kardeşimin oğlu olmasaydı onu bu gece kilit altına aldırırdım. Yüz karası! Elimde dört fatura var."

Kendini tuttu, büyük bir hırsla çekmecelerinden birini açıp bir mektup çıkararak masanın üstüne çarptı.

"Okuyun şunu!" dedi öfkeyle.

Bay Reeder, gerçekten kullandığı zamanlarda hep sımsıkı tuttuğu gözlüğünü burnunda biraz daha yukarı iterek mektubu hızla okudu. Eastleigh Çocuk Bakımevi antetli bir kâğıda yazılmış, beş bin sterlin rica eden kısa bir mektuptu. Yazan kişi, parayı almak için o akşam birini göndereceğini belirtmişti. İmza Arthur Lassard'a aitti.

Lord hazretleri, "Lassard'ı tanırsınız mutlaka," dedi. "Hayırseverlik işlerinde benimle birlikte çalışan beyefendidir kendisi. Yetimhaneye bitişik araziyi de satın almıştık, orası için ödenmesi gereken bazı vergiler, benzeri şeyler vardı. Siz de büyük ihtimalle biliyorsunuzdur, bazı avukatlar müşterileri adına sattıkları araziler için çek kabul etmezler. Ben de parayı hazırlayıp sekreterime bıraktım. Lassard'ın adamlarından biri gelip alacaktı. Birinin gerçekten gelip parayı aldığını söylememe gerek yok herhalde." Lord Sellington'ın canı çok sıkkındı. "Bunu kim planladıysa her şeyi düşünmüş. Dün gece Lordlar Kamarası'nda konuşma yapacağımı biliyorlarmış. Sekreterimin yeni olduğundan ve birlikte çalıştığım insanların çoğunun tanımadığı bir beyefendiyle çalışmaya başladığımdan da haberleri varmış. Sakallı bir adam saat 18.30'da gelip Bay Lassard'dan bir not getirmiş. Parayı son görüşümüz bu oldu. Yalnız bu sabah hepsinin Amerikan dolarına çevrilmiş olduğunu keşfettik. Tabii iki mektup da sahteymiş. Lassard ikisine de imza falan atmamış, para istememiş. Zaten ödemelere de daha bir hafta varmış."

"Bu arazi işini bilen var mıydı?" diye sordu Bay Reeder.

Lord hazretleri ağır ağır başını salladı.

"Yeğenim biliyordu. İki gün önce para istemek için evime geldi. Annesinden kalan mülkten ufak bir geliri var ama

tabii savurgan harcamalarını karşılamak için yetersiz kalıyor. Yeğenim, Fransa'dan buraya beş parasız dönmüş olduğunu itiraf etti. Ne kadar zamandır Londra'da olduğunu bilmiyorum ama sekreterim ödemelere hazırlık yapmak için bankadan çektiğim parayı getirdiğinde o da yanımdaydı. Budalalık ettim, evde neden bu kadar para bulundurduğumu ona anlattım, ödünç almak istediği bin sterlini ona neden veremeyeceğimi de açıkladım."

Adamın sesi huysuzdu.

Bay Reeder çenesini kaşıdı. "Ne yapmamı istiyorsunuz?"

Lord Sellington, "Carlin'i bulmanı!" dedi neredeyse hırlar gibi. "Ama en önemlisi o parayı geri istiyorum. Anladın mı, Reeder? Ona diyeceksin ki, parayı geri vermediği takdirde..."

Bay Reeder gözlerini kornişe dikmişti. "Bir suçu örtbas etmem isteniyormuş gibi bir durum söz konusu," dedi saygılı bir sesle. "Ama acayip koşullarda acayip yöntemlere başvurulması gerektiğini kabul ediyorum. Parayı almaya gelen siyah sakallı beyefendi..." Reeder duraksadı. "Kılık değiştirmiş gibi mi görünüyormuş?"

Beriki huzursuz olmuştu. "Tabii ki kılık değiştirmişti."

Bay Reeder içini çekerek, "insan böyle şeyler olduğunu okur ama gerçek hayatta sakallı yabancıların ortaya çıkması o kadar nadir görülür ki!" dedi. "Yeğeninizin adresini alabilir miyim lütfen?"

Lord Sellington cebinden çıkardığı kartı masanın karşı tarafına fırlattı. Kart yere düştü ama lord özür dilemedi. Bu tür bir insandı işte.

Bay Reeder ayağa kalkarken, "Jermyn Evleri," dedi. "Neler yapılabileceğine bir bakayım."

Lord Sellington hoş veda sözleri olabilecek ama büyük ihtimalle de öyle olmayan bir şeyler homurdandı.

Jermyn Evleri, Bay Reeder'ın da bildiği gibi -ki Bay Reeder epey şey bilirdi- küçük, ön cephesi çok dar bir binaydı. Burası, ikamet amaçlı kullanılabilecek bir grup binanın bir parçasıydı. Tesisi kiralamış olan eski bir kâhya, aynı zamanda orada yöneticilik

yapıyordu. Sonradan öğrendiği kadarıyla büyük bir şans eseri olarak Harry Carlin evdeydi. Savcılıktan gelen beyefendi Jermyn Caddesi'ne bakan eski püskü bir oturma odasına götürüldü.

Pencerenin önünde durmuş, hareketli, dar sokağı seyreden uzun boylu genç adam, Bay Reeder'ın gelişi bildirilince döndü. Yüzü ince, kafası dar, gözleri küçüktü. Ailesine özgü iyi ve kötü özelliklerden miras aldıkları varsa, bunların en belirgini her an patlamaya hazır öfkesiydi.

Aralık bir kapıdan Bay Reeder'ın gözüne karmakarışık bir yatak odasıyla içerideki Avrupa damgalarıyla dolu eski bir bavul ilişti.

Bay Carlin, "ee, ne halt etmeye geldin buraya? Ne istiyorsun?" dedi. Bay Reeder, onun ses tonundaki aksiliğin altında bir huzursuzluk kıpırtısı olduğunu sezdi.

Dedektif, "oturabilir miyim?" diyerek cevap beklemeden duvarın önündeki sandalyelerden birini çekti; bu tür yerlerdeki sandalyelerin durumunu bildiğinden dikkatli bir tavırla oturdu.

Onun kendine güveni, sesindeki otoriter ton Bay Carlin'in huzursuzluğunu artırmıştı. Bay Reeder doğruca ziyaretinin amacını açıklamaya girişince karşısındaki adamın renginin solduğunu fark etti.

Dedektif dikkatle dizlerini ovuşturarak, "açılması zor bir konu," dedi. "Ne zaman böyle bir durumda kalsam, mümkün olan en doğrudan ve sade yaklaşımı seçerim."

Bu doğrudan yaklaşımı da kesinlikle uyguladı. Bay Reeder'ın sözlerinin yarısında, Carlin nefesini tutarak bir yere çöktü. "Ne ne!" diye kekeliyordu. "O zorba moruk ne diyor? Bu ne cüret! Ben - sizin faturalar için geldiğinizi - yani..."

Bay Reeder özenle, "demek istediğim şu," diye devam etti. "Akrabanıza küçük bir şaka yaparak eğlenmek istediyseniz, bu şakanız gereğinden fazla uzadı bence. Paranın iade edilmesi halinde Lord Sellington bütün bunları amacından sapmış bir şaka olarak kabul etmeye hazır."

"İyi de onun yere batasıca parasına elimi bile sürmedim ki!"

dedi genç adam neredeyse haykırarak. "Onun parasını istemiyorum."

Bay Reeder nazik bir sesle, "tam tersine bayım," dedi. "O parayı fena halde istiyorsunuz. Continental Otel'den oda ücretinizi ödemeden ayrıldınız, çeşitli beylere altı yüz sterlin kadar borcunuz var, düşük seviyeli insanların, ee, 'patlak' olarak tanımladığı çekler yazmaktan ötürü Fransa'da hakkınızda bir yakalama emri çıkarılmış durumda. Aslında..." Bay Reeder yine çenesini kaşıyarak düşünceli düşünceli pencereden dışarı baktı. "Aslında Jermyn Caddesi'nde zatıâliniz kadar paraya ihtiyacı olan başka bir beyefendi tanımıyorum."

Carlin onun sözünü kesmek istediyse de orta yaşlı adam merhametsizce sürdürdü sözlerini.

"Scotland Yard'ın kayıt bölümünde bir saat geçirdim. Orada tanınmadığınızı söyleyemem, Bay Carlin. Pek hoş olmayan bir adamın sizi bulmasından kaçmak için Londra'yı aceleyle terk etmişsiniz. Faturalar demiştiniz, değil mi? Polisin sizinle olduğundan daha yakın ilişkiler içinde bulunduğu çeşitli insanlarla aranız iyiymiş. Pek nahoş bir at yarışı sahtekârlığına da adınız karışmış. En önemsiz kabahatlerinizden biri de, ee, terk edilmiş genç bir eş. Kendisi şu anda belediyede bir ofiste daktilo olarak çalışıyor. Bir de tabii beş kuruş vermediğiniz küçük oğlunuz var."

Bay Carlin, "bitti mi?" diye sorarken alaycı olmaya çalışmıştı ama sesi titriyor, titreyen elleri ne kadar rahatsız olduğunu açığa vuruyordu.

Reeder başıyla onayladı.

"Eh, size şu kadarını söyleyeyim ki karım konusunda doğru olan neyse onu yapmak istiyorum. Ona karşı dürüst davranmadığımı kabul ediyorum ama bunu yapacak kadar param hiç olmadı. Halbuki o yaşlı iblis para içinde yüzüyor. Şeytanlar götürsün onu! Hayattaki tek akrabası benim, peki, o ne yaptı dersiniz? Gidip bütün parasını o yerin dibine batasıca yetimhaneye bırakttı. Son meteliğine kadar hem de! Biri onu beş bin papel çarptı mı? Çok memnun oldum. Böyle bir şeyi ben yapamazdım ama yapan birilerinin olduğuna sevindim. Her kimseler artık. Bütün

parasını zırlayan, kirli suratlı yumurcaklara bıraktı. Bana beş kuruş bile yok!"

Bay Reeder hiç müdahale etmeden onun istediği gibi içini dökmesine izin verdi, genç adam sonunda harcadığı çaba yüzünden tükenmiş gibi bir ifadeyle sandalyelerden birine çöküp misafirine baktı.

"Gidin bunu söyleyin ona," dedi Bay Carlin. "Söyleyin."

Bay Reeder, Lord Sellington'ın çeşitli hayırseverlik faaliyetlerinin genel merkezinin bulunduğu Portekiz Caddesi'ndeki küçük ofisine uğramak için biraz zaman ayırdı. Bay Arthur Lassard anlaşılan soylu işvereniyle görüşmüştü çünkü Reeder ismini verir vermez idarecinin oturduğu sade döşenmiş odaya alındı.

Lord Sellington'ın hayır işlerinde Bay Arthur Lassard gibi organizasyon becerileriyle ünlü bir idareciyle çalışmayı tercih etmesi şaşılacak bir şey değildi. Bay Lassard, hayırseverler dünyasında gayet faal bir kişilikti. Neşeli, kırmızı yüzlü, kel kafalı, geniş omuzlu adam, hayır işleriyle uğraşanlara yöneltilen bütün saldırılardan kurtulmayı başarmıştı, Harry Carlin'in kısa bir süre önce kendisine yaptığı ziyaretten de özel olarak etkilenmiş gibi görünmüyordu.

"Merhametsiz davranmak istemem," dedi, "ama dostumuz buraya o kadar sudan bir bahaneyle gelmişti ki, şimdi ister istemez onun gerçek amacının antetli kâğıtlarımdan bir sayfa ele geçirmek olduğunu düşünüyorum. Onu odada birkaç dakika yalnız bırakmıştım, öyle bir şeye niyet ettiyse kâğıdı alma fırsatı vardı."

Bay Reeder, "bahanesi neydi?" diye sordu, beriki omuzlarını silkti.

"Para istiyordu. Başlangıçta gayet terbiyeliydi, benden amcasını ikna etmemi istedi, sonra kabalaşmaya başladı, beni onu soymaya çalışmakla suçladı. Hem ben, hem de şeytani hayır kurumlarım onu soymak istiyormuşuz." Adam güldüyse de hemen yeniden ciddileşti.

"Bana kalırsa çok esrarengiz bir mesele," dedi. "Hiç kuşkusuz Carlin, lord hazretlerine karşı işlenen bir suça karışmış, baksanıza ondan ne kadar korkuyor."

"Sizce Bay Carlin imzanızı taklit edip parayı çaldı mı?"

Bay Lassard çaresizlik içinde kollarını uzattı. "Başka kimden şüphelenebilirim ki?"

Bay Reeder sahte mektubu cebinden çıkarıp bir kez daha okudu.

Bay Lassard, "biraz önce lord hazretleriyle telefonda konuştum," dedi. "Raporunuzu bekliyor tabii. Genç adama suçunu itiraf ettiremediyseniz, Lord Sellington bu gece yeğenini görüp ona bir anlaşma teklif edecek. Bay Carlin'in bu berbat işi yaptığına inanmakta güçlük çekiyorum ama her şey son derece şüpheli görünüyor. Onunla görüştünüz mü, Bay Reeder?"

"Görüştüm," dedi Bay Reeder kısaca. "Evet, görüştüm ya!"

Bay Arthur Lassard, vardığı sonucu anlamak istermiş gibi dedektifin yüzünü inceliyordu ama Bay Reeder'ın yüzünden hiçbir şeyi ele vermediğini herkes bilirdi.

Lassard'la hafifçe el sıkışıp müsteşarın evinin yolunu tuttu. Kısa süren görüşme, genel olarak nahoş bir havada geçti.

Lord Sellington, memnuniyetsizliğini güçlükle saklayarak, "zaten onun sana itirafta bulunacağını hiç düşünmemiştim," dedi. "Birinin Harry'i iyice bir korkutması gerek, hem de nasıl! Bunu yapacak kişi de benden başkası olamaz! Bu gece göreceğim onu."

Bir öksürük krizi yüzünden sözlerini yarıda bırakıp masasının üstündeki küçük ilaç şişesinden hırsla birkaç yudum içti.

"Yeğenimi bu gece göreceğim," dedi nefes nefese, "ve ona ne yapmaya niyetlendiğimi anlatacağım. Bu zamana kadar akrabalığımız yüzünden ona katlandım. Ne de olsa unvanım ona kalacak. Ama artık yeter. Bütün param yardım kuruluşlarına gidecek, son meteliğine kadar. Daha yirmi sene yaşarım ama her kuruşumu..."

Sustu. Duygularını saklayamayan bir adamdı, insanları gayet iyi tanıyan Bay Reeder da onun zihninde sürüp giden mücadeleyi anlayabiliyordu.

"Ona hiç şans tanımadığımı iddia ediyor. Belki de gerçekten haksızlık etmişimdir -göreceğiz." Mahremiyetine tecavüz eden yabancı bir köpeği kovalarmış gibi bir el hareketiyle dedektife

çıkmasını işaret etti, Bay Reeder, lord hazretlerine söyleyecek bir şeyi olduğu için tereddüt etse de, isteneni yaptı.

Düşüncelere dalmak istediği zamanlarda Brockley Yolu'ndaki evinin eski çalışma odasına sığınma alışkanlığı olan Bay Reeder, iki saat boyunca masasının başına oturup çeşitli yerlere telefon etti. Ne ilginçtir ki, konuştuğu beyefendilerden ikisi bahisçiydi. Bay Reeder sahte para konusunda dünyanın en büyük uzmanı olduğu günlerde kalpazanın zanaatının eseri -daha doğrusu Bay Reeder'ın keşfinin nesnesi- paraları dağıtmak için kullandığı, genellikle masum olan bazı insanlarla tanışmıştı.

Günlerden cumaydı, yani yöneticilerin çoğunun geç saatlere kadar ofislerinde olduğu bir gün. Saat 20.00 olduğunda Bay Reeder işini bitirmişti. Bir mektup yazdı, bir kurye çağırarak mektubunu can alıcı önemdeki görevini gerçekleştirmek üzere gönderdi.

Akşamın geri kalanını geçmiş deneyimleri düşünerek ve çalışma odasındaki iki rafı dolduran ince defterlere bakıp hafızasını tazeleyerek geçirdi.

O gece diğer yerlerde neler olduğu, en iyi tanık sandalyesinin basit diliyle anlatılabilir. Lord Sellington, Bay Reeder'la yaptığı görüşmenin ardından ateşlenerek evine gitti. Sekreterinin anlattığına göre lord hazretleri yeğeniyle ayarlamış olduğu buluşmayı ertelemeye niyetliydi. Bay Carlin'in kaldığı otele bir telefon mesajı bırakıldıysa da, yeğen bey dışarıdaydı. Lord hazretleri, yatak odasına açılan küçük çalışma odasında saat 21.00'e kadar çeşitli hayır kurumlarının işleriyle uğraştı. Bay Lassard da yanındaydı.

Kâhya, saat 21.15'te gelen Bay Carlin'i bir üst kata çıkardı. Adam daha sonra, odadan öfkeli sesler yükseldiğini duyduğunu belirtti. Saat tam 21.30'da Bay Carlin aşağı indi ve uğurlandı. Bundan birkaç dakika sonra da servis zili çaldı, Bay Sellington'ın uşağı efendisinin yatmaya hazırlanmasına yardım etmek üzere yukarı çıktı.

Bitişik odalardan birinde kalan uşak, ertesi sabah saat 07.30'da bir fincan çayla efendisinin odasına girdiğinde işverenini yerde yüzükoyun yatar halde buldu. Lord hazretleri ölmüştü, hem de

birkaç saat önce. Görünürde bir yarası beresi yoktu, ilk izlenim altmış yaşındaki adamın gece aniden ölüverdiğiydi. Ne var ki, olağandışı bir şeylerin döndüğüne işaret eden birtakım koşullar söz konusuydu. Lord Sellington'ın yatak odasında, küçük, çelik bir duvar kasası vardı. Uşak kasanın açık olduğunu gördü, yerlere kâğıtlar saçılmıştı. Şöminede de, bir köşesi hariç tamamen yanmış bir kâğıt yığını vardı.

Uşak hemen doktor ve polis çağırdı, o andan itibaren de vaka Bay Reeder'ın becerikli ellerinden çıktı.

O sabah daha sonraki saatlerde Bay Reeder amirine araştırmalarının sonucu hakkında kısaca bilgi verdi.

"Korkarım cinayet," dedi üzgün üzgün. "Bakanlık pataloğu bunun akonitin zehirlenmesi olduğundan hemen hemen emin. Şöminedeki kâğıdın fotoğrafı çekildi, yakılan belgenin Lord Sellington'ın bütün mal varlığını çeşitli yardım kuruluşlarına bıraktığını belirttiği vasiyetnamesi olduğuna hiç kuşku yok."

Durakladı.

"Ee," dedi amiri. "Ne demek oluyor bütün bunlar?"

Bay Reeder boğazını temizledi.

"Şu demek oluyor ki, bu vasiyetname ispatlanamazsa, ki ispatlanabileceğinden şüpheliyim, lord hazretleri vasiyetname bırakmadan ölmüş kabul edilecek. Bu durumda da mülk, unvanla birlikte..."

"Carlin'e mi kalacak?" dedi irkilen savcı.

Bay Reeder başıyla onayladı.

"Yakılmış başka şeyler de vardı. Anlaşıldığına göre bir iğneyle tutturulmuş dikdörtgen biçimli dört kâğıt şeridi. Üstlerinde ne yazdığı okunamıyor." Dedektif yeniden içini çekti. Savcı başını kaldırdı.

"Lord Sellington yatmaya çekildikten sonra özel kuryeyle iletilen mektuptan bahsetmedin."

Bay Reeder çenesini kaşıyarak, "hayır, bahsetmedim," dedi istemeye istemeye.

"O mektup bulundu mu?"

Bay Reeder tereddüt etti. "Bilmiyorum. Galiba bulunmadı."

"Bu cinayeti aydınlatabilecek bir şey midir sence, ne düşünüyorsun?"

Bay Reeder utanmış bir edayla çenesini kaşıdı. "Olabilir," dedi. "Bana müsaade eder misiniz efendim? Müfettiş Salter beni bekliyor." Savcının başka bir şey sormasına fırsat vermeden odadan çıkmıştı bile.

Bay Reeder geri döndüğünde, Müfettiş Salter küçük odada sabırsız sabırsız bir aşağı bir yukarı dolaşıyordu. Binadan beraber çıktılar, hazır bekleyen araba onları birkaç dakikada Jermyn Caddesi'ne ulaştırdı. Binanın dışında belli ki amirlerinin gelmesini bekleyen sivil giyimli üç polis vardı. Müfettiş, hemen arkasından gelen Bay Reeder'la birlikte binaya girdi. Merdivenlerin yarısını tırmanmışlardı ki, Bay Reeder, "Carlin sizi tanıyor mu?" diye sordu.

"Tanıması gerek," diye cevap verdi müfettiş neşesizce. "İngiltere'den kaçmadan önce mahkûm edilmesi için elimden geleni yapmıştım."

Bay Reeder, "tüh!" dedi. "Keşke sizi tanımasaydı."

"Nedenmiş o?" Müfettiş bunu sorarken merdivenlerin ortasında durmuştu.

"Çünkü bizi arabadan inerken gördü. Pencerede olduğu gözüme ilişti."

Birdenbire sustu. Binanın içinde bir silah sesi yankılandı, müfettiş bir saniye sonra basamakları ikişer ikişer tırmanıp Carlin'in kaldığı odaya dalmıştı bile.

Yerde boylu boyunca uzanan şekle bir defa bakmaları çok geç kaldıklarını anlamalarına yetti. Müfettiş cesedin üstüne eğildi.

"Böylece ülke bir cinayet davasının masraflarından kurtulmuş oldu," dedi.

"Bence öyle değil," diyen Bay Reeder, bu düşüncesinin sebeplerini açıkladı.

Bundan bir saat sonra bir dedektif, ofisinden çıkmakta olan Bay Lassard'ın omzuna hafifçe dokunarak, "isminiz Eiter ve sizi

cinayetten gözaltına alıyorum," dedi.

Bay Reeder amirine, "aslında çok basit bir vakaydı efendim," diye anlattı. "Tabii Eiter'ı zaten tanıyordum aslında ama onun 'Kabil' kelimesini sürekli yanlış yazdığını özellikle hatırlıyordum. Para istemek için patronuna yazdığı mektubu gördüğüm anda bu garipliği fark ettim. Beş bin sterlini Eiter aldı, bunu kesinlikle biliyorum. Adam müzmin kumarbaz, her zaman öyleydi. Gırtlağına kadar borca batmış olduğunu öğrenmek için çok da derin araştırma yapmam gerekmedi. Bahisçilerden biri, borcunu ödemediği takdirde onu bahis üst kurulu Tattersall Komitesi'ne şikâyet etme tehdidinde bulunmuş. Bu da çocukların hayırsever koruyucusu Bay Lassard'ın sonu demek olurdu. Bu arada, Eiter'ın her zaman bu rolü benimsediğini de belirteyim. Sahte yardım dernekleri kurup yönetir. Yardım amaçlı kuruluşlara üye olmaya gönüllü saf insanlar bulmak son derece kolaydır. Seneler önce, henüz gençken Bay Eiter'ın yedi yıla mahkûm edilmesinde rol oynamıştım. O zamandan beri de kendisinin izini kaybetmiştim, ta ki Lord Sellington'a gönderdiği mektubu görene dek. Onun için büyük bir talihsizlik eseri olarak mektupta şöyle bir cümle vardı: 'Göndereceğim adamın parayı alması habil olursa çok sevinirim.' 'Kabil' kelimesini Eiter imlasına göre yazmıştı. Onu ziyarete gidip karşımdakinin gerçekten Eiter olduğundan emin oldum. Sonra da lord hazretlerine durumu bildirdim, anlaşılan kendisi mektubumu o gece geç saatlere kadar açmamış.

"Eiter, lord hazretlerini o akşam ziyaret etmiş ve onunla uzun bir konuşma yapmıştı. Tahminime göre Lord Sellington ne kadar yüz karası bir insan olursa olsun yeğenini beş parasız bırakma konusunda tereddüt ettiğini dile getirdi, Bay Eiter da yaşlı adamın paralarını ele geçirme planlarının başarısızlığa uğraması tehlikesi karşısında dehşete düştü. Ayrıca benim ortaya çıkışım da onu korkutmuştu. Lord Sellington'ı o gece öldürmeye karar verdi, yanında götürdüğü akonitin zehirini adamın ilacının içine kattı. İlaç şişesi her zaman lord hazretlerinin masasında duruyordu. Yaşlı adam yeğenini mirasından mahrum bırakan vasiyetnameyi zehirlendiğini fark etmeden önce mi yoksa sonra mı

ortadan kaldırdı, o kadarını asla öğrenemeyeceğiz. Lassard'ın Eiter olduğundan emin olduktan sonra, Stratford Evi'ne özel kuryeyle bir mektup göndermiştim."

"Özel kuryenin getirdiği mektup o muydu?"

Bay Reeder başıyla onayladı.

"Sellington'ın vasiyetnameyi ve Carlin'in sahtecilik yaptığı, kendisinin de bir tehdit unsuru olarak elinde tuttuğu faturaları yaktığı sırada zehrin etkisini göstermeye başlamış olması mümkün. Carlin amcasının öldüğünü duymuştu belki, biz arabadan inerken müfettişi tanıdığına da şüphe yok. Böylece sahtecilik suçundan yakalanacağını düşünerek kendini vurdu."

Bay Reeder dudaklarını sarkıtınca melankolik yüzü daha da uzadı.

"Keşke Bayan Carlin'le tanışmamış olsaydım. Onunla tanışıklığım, hikâyelerde hoş karşılanabilen ama gerçek hayatta çok rahatsız edici olan tesadüf unsurunu işin içine sokuyor. İnsanın mantığa inancı sarsılıyor doğrusu."

BÖLÜM 8

YATIRIMCILAR

Londra'da yedi milyon kişi yaşar. Bu yedi milyon kişinin her biri teoride de pratikte de kanun gözünde eşit ve toplum için aynı şekilde değerlidir. Yani biri kasıtlı olarak yapılan bir kötülüğe maruz kalırsa, başka birinin cezalandırılması gerekir; biri taammüden öldürülecek olursa, onu öldüren kişi idam edilir.

Kanunun keskin gözlerinin, en az bir milyonu asla olduğu yerde durmayan ve belli bir yerde ikamet etmeyen yedi milyon kişiyi takip etmesi zor bir iştir. İkamet yeri belli olsa da herhangi bir insani ilişkisi olmayan yaklaşık yirmi bin kişinin takibi de eşit derecede güçtür. Bunların arasında serseriler, yaşlı, hiç evlenmemiş, varlıklı hanımlar, suçlu sınıfların gezgin üyeleriyle eşi dostu olmayan başka bireyler vardır.

Bazen merkeze huzursuzluk dolu ihbarlar yapılır, bunlar genellikle çok ürkek ve saygılı bildirimlerdir. Bay A, komşusu Bay B'yi bir haftadır görmemiştir. Hayır, Bay B'yi tanımaz aslında, Bay B'yi kimse tanımaz ki. Günlerini, kendisinden daha sosyal komşusunun gözetlediği bahçesiyle uğraşarak geçiren, ufak tefek yaşlı bir adam işte. Bay B artık bahçesiyle uğraşmamaktadır. Süt şişeleri kapıdadır, evin panjurları da açılmamıştır. Bir polis memuruyla komiser yardımcısı gelip pencerelerden birini kırarak eve girerler. Bay B bir yerde ölmüştür, ya açlıktan ya da intihar ederek. Durum böyleyse, her şey açıktır. Oysa diyelim ki, ev boş, Bay B de ortalarda yok. İşte o zaman mesele nazik ve çetrefilli bir hal alır.

Maddi durumu gayet iyi gibi görünen orta yaşlı kız kurusu

Bayan Elver İsviçre'ye gitmişti. Evinden çıktı, kapıyı güzelce kilitledi ve bir daha geri dönmedi. İsviçre'de onu aradılar. Nefret edilesi bir biçimde verimli çalışan Mussolini'nin adamları Domodossola'dan Montecattini'ye kadar bütün Kuzey İtalya'yı altüst ettiler ama narin çehreli hanımefendiden en ufak bir iz bile bulamadılar.

Derken komşularının gürültücü çocukları yüzünden onlarla kavga edip duran acayip ve iç sıkıcı orta yaşlı bir adam olan Bay Charles Boyson Middlekirk de ortadan kayboldu. Nereye gittiğini kimseye söylememişti. Üç kedisiyle birlikte yalnız yaşayan adam, kimselerle konuşmazdı. Kasvetli evine geri dönmedi.

Onun da maddi durumu iyiydi, pintiliği de meşhurdu. Köle gibi çalıştırdığı yeğeniyle birlikte yaşayan aksi suratlı dul Bayan Athbell Marting de aynı durumdaydı. Bu hanımefendi niyetini kimseye önceden söylemeden ortadan kaybolma alışkanlığındaydı. Böyle zamanlarda yeğeninin çevredeki dükkânlardan ancak ölmeyecek kadar yiyecek almasına izin vardı. Bayan Marting her defasında geri döner, döndüğünde de homurdana homurdana faturaları öder, konuyu kapatırdı. Onun Boulonge'a, Paris'e, hatta Brüksel'e gittiğine inanılıyordu. Ne var ki Bayan Marting bir gün evinden çıktı ve bir daha dönmedi. Yeğeni altı ay sonra kadın için kayıp ilanları verdi, hesap verme gününü aklından çıkarmadığı için en ucuz gazeteleri seçmişti.

Üç ay içerisinde benzer biçimde ortadan kaybolmuş üç kadınla bir adamın dosyaları masasının üstünde olan başsavcı, "acayip bir durum," dedi.

Kaşlarını çatarak bir zile bastı, Bay Reeder içeri girdi. Gözlüğünün üstünden baykuş gibi bakan dedektif kendisine gösterilen sandalyeye otururken buraya çağrılmasının sebebini biliyormuş da meseleyi anlamayı şimdiden reddediyormuş gibi başını sallıyordu. "Bu kaybolmalara ne diyorsun?" diye sordu amiri.

Bay Reeder dikkatle, "olmayan bir şeyden bir sonuca ulaşılmaz," dedi. "Londra, şey, hiç olmayacak yerlerde yaşayan acayip, deli insanlarla dolu kocaman bir şehir. Esas hayret uyandıran

şey onların alışkın oldukları şeylerden farklı bir şeyler yapmak için ortadan kaybolmamaları doğrusu."

"Bu dosyadakileri gördünüz mü?"

Bay Reeder başıyla onayladı. "Bende kopyaları var. Bay Salter nazik davranarak..."

Başsavcı şaşkın bir halde kafasını kaşıdı. "Bu vakalarda hiçbir şey görmüyorum. Ortak bir yönleri yok yani. Büyük bir şehre göre dört, epey düşük bir ortalama sayılır."

Dedektif özür diler gibi, "on iki ayda yirmi yedi kişi," diye onun sözünü kesti.

"Yirmi yedi -emin misin?" Başsavcı afallamıştı.

Bay Reeder yeniden başıyla onayladı. "Hepsi de bir miktar para sahibiydi ve bu paradan epey yüklü bir aylık gelir elde ediyorlardı. Ödemeleri her ayın birinde banknot olarak yapılıyordu. En azından on dokuzu için durum böyle, geri kalan sekizini henüz teyit etmedim. Gelirlerinin kaynağı konusunda hepsi de ketum davranıyordu. Bayan Marting hariç hiçbirinin arkadaşı, eşi dostu, akrabası yoktu. Bu benzer noktalar haricinde onları birbirine bağlayan bir şey de bulunmuyor."

Başsavcı iğneleyip iğnelemediğini anlamak için ona keskin bir bakış attı ama Bay Reeder asla alaycı konuşmazdı, en azından açıkça yapmazdı bunu.

Dedektif, "bir noktayı belirtmeyi atlamışım," diye sürdürdü sözlerini. "Kaybolmalarının ardından hepsinin ödemeleri kesildi. Bayan Marting gezintiye çıktığında para gelmeye devam ederdi ama kadının son seyahatine çıkmasının ardından bir daha ödeme olmadı."

"Yirmi yedi kişi ha? Gerçekten mi?"

Bay Reeder isimleri, adresleri ve kaybolma tarihlerini söyleyerek yirmi yedi kişilik listeyi ezberden okudu.

"Sence başlarına ne gelmiştir?"

Dedektif somurtkan bir ifadeyle halıya bakarak bir süre düşündü, sonra neredeyse neşeli bir sesle, "bana kalırsa öldürüldüler," dedi. Başsavcı sandalyesinden fırlayacak oldu.

"Bu sabah çok şakacısınız Bay Reeder," dedi alayla. "Neden öldürülmüş olsunlar?"

Bay Reeder bir açıklama yapmadı. Öğleden sonraydı, dedektif, bürodan ayrılmak için sabırsızlanıyordu. Saat 17.05'te Westminster Köprüsü'yle Thames Kıyısı'nın köşesinde tramvay bekleyecek olan olağanüstü büyüleyici bir genç hanımla kararlaştırılmamış bir randevusu vardı.

Bay Reeder'ın duygusal nitelikleri hiç kimse tarafından bilinmezdi. Kaderin ve kötü talihin onun cezalandırıcı ellerine düşürdüğü kişiler konusunda sergilediği üzüntünün büyük bir riyakârlık olduğunu söyleyenler de vardı; çabaları ve tanıklığıyla bir hemcinsinin parmaklıklar arkasına girmesine içtenlikle üzüldüğüne inananlar da.

Bay Reeder'ın kadınlardan nefret ettiğini düşünen kâhyası, arkadaşlarına onun insanlığı aydınlatıp yücelten şefkatli duygulardan tamamen bihaber olduğunu fısıldamıştı. Dedektifin hizmetinde çalıştığı on yıl boyunca adam siyatiklerinin nasıl olduğunu sormak veya belki de deniz kıyısında bir tatil yapmanın kâhyaya iyi geleceğini düşündüğünü belirtmek dışında ne bir duygu, ne de bir şefkat belirtisi göstermişti. Kâhya orta yaşı geçmiş bir kadındı ama kadınların en iyisini umut etmekten vazgeçtikleri bir yaş söz konusu değildir. Her açıdan kusursuz bir hizmetkâr olmasına rağmen kâhya içten içe Bay Reeder'ı hor görüyor, en yakınlarına ondan "kılıksız" diye bahsediyor, hatta adamın kötü davrandığı bir karısının olduğundan, dedektifin karısından ayrı yaşadığından şüpheleniyordu. Bay Reeder'ın hizmetine girdiği sırada ona açıklamış olduğu gibi kâhya kadın duldu ve bundan daha iyi, çok daha iyi günler görmüştü.

Bay Reeder'a karşı davranışları saygılı, hatta huşu doluydu. Adamın misafirleriyle çeşitli düşük seviyeli tanıdıklarının acayip karakterlerini hoş görüyor, küt burunlu ayakkabılarını, düz tepeli yüksek şapkasını affediyor, hatta yakasının arkasındaki, iliklemeye çalışırken sivri uçları her seferinde dedektifin parmaklarına batan bir tokayla tutturulan Ascot[10] tarzı hazır

10 Sivri uçlu geniş kanatları olan, geleneksel olarak soluk gri renkte ipekten yapılan boyun bağı. (ç.n.)

kravatına bile katlanıyordu ama kahramanlığa duyulan hayranlığın da bir sınırı vardı. Bay Reeder'ın genç bir hanıma her gün şehre kadar eşlik etmek için bekleme alışkanlığında olduğunu ve dönüşte de sık sık bu genç hanımı evine kadar bırakmayı uygun bulduğunu öğrenince kâhya kadın işte bu sınıra ulaşmıştı.

Bayan Hambleton, arkadaşlarına ihtiyar bir aptaldan daha büyük bir aptal bulunamayacağını ve yaşlılarla gençler arasındaki evliliklerin genellikle mahkemede son bulduğunu -aralık ayı mayıs veya temmuzla uyum sağlayamaz ki- anlattı, bütün arkadaşları da ona katıldıklarını belirttiler. Kadın en sevdiği pazar gazetesini dedektifin alev alev manşetleri görebileceği biçimde Bay Reeder'ın masasına bırakma alışkanlığı edindi.

YAŞLI ADAMIN EVLİLİK SEVDASI. KARISININ İHANETİ, KIR SAÇLI BAŞIN ÜZÜNTÜYLE MAHKEMEYE KOŞMASINA NEDEN OLDU.

Kâhya, Bay Reeder'ın bu insani belgeleri değerlendirip değerlendirmediğini bilmiyordu. Adam uygunsuz evlilikler konusunu hiç açmıyor, her sabah 09.00'da ve işi izin verirse her akşamüzeri 17.05'te Bayan Belman'la buluşmaya devam ediyordu.

Bay Reeder işinden o kadar ender bahseder, kafasını meşgul eden konuları o kadar nadiren dile getirirdi ki, bu konuya dolambaçlı yoldan atıfta bulunması bile dikkate değer bir durumdu. Bayan Margaret Belman dolaylı olarak kaybolma olaylarına bağlanan bir konuyu farkına varmadan açmasaydı muhtemelen Bay Reeder yine böyle bir şey yapmazdı.

Tatillerden bahsediyorlardı. Margaret iki haftalığına Cromer'a gidecekti.

"İkisinde gidiyorum. Aylık kâr payım -kulağa ne hoş geliyor bu söz, değil mi?- birinde ödenecek."

"Efendim?"

Bay Reeder kıza döndü. Çoğu şirketin kâr payı ödemeleri altı ayda bir yapılır.

"Kâr payı mı dediniz Bayan Margaret?"

Kız onun şaşkınlığı karşısında hafifçe kızararak güldü.

"Varlıklı bir kadın olduğumu anlayamamış mıydınız?" diye şakalaştı adamla. "Ayda on sterlin alıyorum. Babam bana küçük bir ev bırakmıştı, iki yıl önce evi bin sterline sattım ve çok iyi bir yatırım imkânı bulduın."

Bay Reeder kafasından çabucak bir hesap yaparak, "yüzde on iki buçuk gibi bir şey alıyorsunuz," dedi. "Gerçekten çok iyi bir yatırımmış. Hangi şirket?"

Kız tereddüt etti. "Şey, bunu size söyleyemem. Anlayacağınız bu bir sır. Direnişçi mi deniyordu, işte onlara silah sağlayan bir Güney Amerika kuruluşuyla ilgili bir şey. Para kazanmak için korkunç bir yol, biliyorum, bütün o silahlar falan, ama faiz çok yüksek, benim de durumum böyle bir fırsatı tepecek kadar iyi değil."

Reeder kaşlarını çatmıştı. "İyi de neden böyle gizli kapaklı?" diye sordu. "Silahla ilgili işlerden para kazanan bir sürü insan var."

Bayan Belman sözlerine açıklık getirme konusunda bir kez daha tereddüt gösterdi.

"Bizden, yani hissedarlardan bu konuda söz alındı. Şirketle olan bağlantımızı açıklayamayız. Bana imzalattırdıkları anlaşmalardan biri de buydu. Yatırdığım bin sterlinin neredeyse üç yüz sterlinini kâr payı olarak kazandım bile."

Cevap almak için ısrar etmeyecek kadar akıllı olan Bay Reeder, "hımm," dedi. Ertesi gün şansını tekrar denerdi.

Ne var ki dört gözle beklediği fırsatı ertesi gün elde edemedi. Birisi Bay Reeder'a gaddar bir "şaka" yaptı çünkü. Adam bunlara alışkındı, ne de olsa ondan nefret etmek için güçlü sebepleri olan bir sürü insan vardı ve bunlardan birinin hoş karşılanmayan titizliğini Bay Reeder'a ödetmek için girişimde bulunmadığı bir sene hiç olmuyordu.

"Reeder sensin, değil mi?"

Şemsiyesini iki eliyle birden kavramış olan Bay Reeder, gözlüğünün üstünden kendisini merdivenlerin dibinde durduran hırpani kılıklı adama baktı. Whitehall'daki bürosuna gitmek

için Brockley Yolu'ndaki evinden ayrılmak üzereydi. Sistemli bir adam olduğu ve bir zaman çizelgesine uygun olarak çalıştığı için de değerli zamanından şimdiden on beş saniye yitirmesine yol açan bu durumu her zamanki hafif hoşnutsuzluğuyla karşıladı.

"Ike Walker'ı deliğe sen tıktın, değil mi?"

Bay Reeder gerçekten de bir sürü kişiyi "deliğe tıkmıştı". Deliğe tıkmak, yani argo yerine daha düzgün bir tabirle ifade etmek gerekirse bir suç işleyen kişinin tutuklanmasını sağlamak onun mesleğiydi. Ike Walker'ı da gerçekten yakından tanıyordu. Zeki, çok zeki bir kalpazan olan Walker o anda Dartmoor Hapishanesi'nde hademelik yapıyordu, on iki yıllık mahkûmiyetinin geri kalan süresi boyunca bu kolay görevde kalabilirse de kendisini şanslı saymalıydı.

Bay Reeder'ı sorgulayan, belli ki enine de boyuna da daha heybetli biri için dikilmiş bir takım elbise giyen, sert suratlı, ufak tefek bir adamdı. Adamın pantolonunun paçaları dikkat çekecek kadar fazla kıvrılmıştı, ceketi o kadar kat ve potla doluydu ki ancak amatör bir terzinin elinden çıkmış olabilir ve ancak arkadaşlarının eleştirilerine aldırış etmeyen biri tarafından giyilebilirdi. Sert ifadeli parlak gözlerini Bay Reeder'a dikmişti ama dedektif o gözlerde bir tehdit görmüyordu.

Bay Reeder neredeyse nazik bir tavırla, "evet, Ike Walker'ın tutuklanmasında benim de payım vardı," dedi.

Adam elini cebine sokup yeşil yağlı ipekle sarılı buruşuk bir paket çıkardı. Bay Reeder kumaşı açınca kirli, kırışmış bir zarf gördü.

Adam, "bunu Ike gönderdi," dedi. "Dün tahliye edilen bir beyefendiye vermiş."

Bay Reeder duyduğu şeyden ötürü şok geçirmemişti. Hapishane kurallarının sık sık çiğnendiğini bilirdi, üstelik en düzenli hapishanelerde bile dışarı kaçırılan bir mektuptan daha kötü şeyler yaşandığı olurdu. Gözlerini adamın yüzünden ayırmadan zarfı aldı, içindeki buruşuk kâğıdı çıkarıp beş-altı satırlık yazıyı okudu.

Sevgili Reeder,

Al sana bir bilmece. Başka insanlarda olanı sen de alabilirsin. Bende yokama sana geliyor. Kor gibi kırmızı gelecek, buz gibi soğuk dönecek.

Seni seven ve tanık sandalyesine çıkıp bir sürü yalan söylediğin için on iki yıl içeri tıkılan dostun,

IKE WALKER

Bay Reeder başını kaldırdı, adamla göz göze geldiler. Dedektif kibarca, "arkadaşınız biraz deli galiba," dedi.

"Arkadaşım değil," dedi mesajı getiren. "Bir beyefendi benden bunu size vermemi rica etti."

"Tam tersine," dedi Bay Reeder hoş bir tavırla. "Ike Walker bu mektubu dün Dartmoor Hapishanesi'nde verdi size. Adınız Mills, soygundan ötürü sekiz defa hapse girdiniz, bu sene dolmadan da dokuzuncu kere gireceksiniz. Serbest bırakılma işlemleriniz iki gün önce yapıldı. Scotland Yard'a imza verirken görmüştüm sizi."

Adam fena halde telaşlanmıştı, kaçıp kaçmamaya karar veremiyordu. Bay Reeder, Brockley Yolu'nun ilerisine bakınca bekleyen tramvaya binmek üzere köşeden karşıya geçen ince silueti gördü; fırsatı kaçırdığını anlayınca da zaman çizelgesini yeniden düzenledi.

"İçeri buyurun Bay Mills."

"İçeri buyurmak istemiyorum," dedi artık fena halde huzursuzlanmış olan Bay Mills. "Benden bu mektubu size vermemi istedi, ben de verdim. Başka bir şey yok."

Bay Reeder parmağını büküp onu çağırarak, "gel bakalım hapishane kuşu," dedi son derece cana yakın bir tavırla. "Ve lütfen beni kızdırma. Arkadaşın Bay Walker'a bir cevap göndereceğim. Kızdırılınca gerçekten pek sevimsiz bir insan oluyorum."

Ulak, ayakkabılarını kapıdaki paspasa büyük bir dikkatle silip halıyla kaplı basamaklarda parmaklarının ucunda yürüyerek Bay Reeder'ın peşinden adamın düşünme faaliyetlerinin çoğunu gerçekleştirdiği büyük çalışma odasına gitti.

"Otur, Mills."

Bay Reeder, huzursuz misafirine kendi elleriyle bir sandalye sundu, sonra büyük yazı masasının önüne bir sandalye daha çekerek mektubu önüne yaydı, gözlüğünü düzeltip dudaklarını kıpırdatarak okumaya başladı. Bitirince arkasına yaslandı.

"Pes ediyorum," dedi. "Şu bilmeceyi oku bana."

Adam, "mektupta ne yazdığını bilmiyorum," diye söze başlayacak oldu.

"Bilmeceyi oku!"

Bay Reeder mektubu masanın üstünden ona doğru uzatırken adam kendi kendine ihanet ederek yüzünde dedektife çok şey anlatan irkilmiş, dehşete düşmüş bir ifadeyle sandalyesini geriye itip ayağa kalktı. Mektubu masasının üstüne bırakan Bay Reeder yan taraftaki büfeden geniş bir cam kâse alıp ters çevirerek buruşuk kâğıdın üstünü örttü. Sonra adama, "burada bekle," dedi, "ve ben dönene kadar kıpırdayayım deme!"

Sesinde öyle alışılmadık bir garez vardı ki ziyaretçisi titredi.

Reeder odadan çıkıp banyoya geçti, çabucak kollarını sıvayıp musluğu açarak ellerinin üstünden bol bol sıcak su akıttı; sonra lavaboya su doldurup raftan aldığı küçük bir şişeden suyun içine cömert bir miktar boşaltarak ellerini suya batırdı. Bunu da bitirince parmaklarını üç dakika boyunca tırnak fırçasıyla fırçaladı, kuruttu; dikkatle çıkardığı ceketiyle yeleğini banyonun köşesine asarak üstünde yalnızca gömleğiyle huzursuz misafirinin yanına döndü.

"Dostumuz Walker revirde mi görevli?" derken sesi soru sormaktan ziyade bir gerçeği açıklar gibi çıkmıştı. "Hastalık neydi? Kızıl mı yoksa daha beter bir şey mi?"

Camın altındaki mektuba bir göz attı. "Kızıl tabii," dedi. "Mektuba güzelce mikrop bulaştırıldı. Walker akıllı bile sayılabilir aslında."

Ateş yakmak üzere şömineye odunlar dizilmişti. Bay Reeder mektupla kurutma kâğıdını oraya götürdü, çırayı tutuşturup ikisini de alevlere attı.

"Neredeyse akıllıca," dedi düşünceli düşünceli. "Walker revirde

hademelik yapıyor demek. Kızıl demişti, değil mi?"

Ağzı açık bakan adam başıyla onayladı.

"Hiç kuşkusuz öldürücü türünden. Ne kadar büyüleyici!"

Ellerini cebine soktu, intikam hırsıyla dolu Walker'ın yıkılmış elçisine anlayışlı gözlerle baktı.

"Gidebilirsin, Mills," dedi yumuşak bir sesle. "Bana kalırsa hastalığı kapmışsındır. O komik yağlı ipek parçası kifayetsiz kalmıştır. Yani gezgin mikroplara karşı koruma olarak bir işe yaramamıştır demek istiyorum. Üç gün içinde kızıla yakalanacak, hafta çıkmadan da ölmüş olacaksın. Cenazene çelenk gönderirim."

Kapıyı açıp merdivenleri gösterdi, adam savuştu.

Bay Reeder pencereden onu seyretti, adamın caddenin karşı tarafına geçip Lewisham Yolu'nun köşesinde gözden kaybolduğunu gördükten sonra yatak odasına geçip daha yeni bir yelekle redingot giydi, ellerine örgü eldivenler geçirip işlerini halletmek üzere çıktı.

Bay Mills'le tekrar karşılaşmayı beklemiyor, Dartmoor'dan gelen beyefendinin onları tekrar görüştürecek bir "baskın" planladığını aklının köşesinden bile geçirmiyordu. Bay Reeder için mesele kapanmıştı.

O gün polis merkezinden savcılığa başka bir kayıp daha olduğu haberi gelmişti. Bay Reeder, kendisine bir ipucu sağlayabileceğini içgüdüsel olarak bildiği genç hanımla olan randevusu için saat 16.50'de beklemeye koyuldu. Bu defa sorgularının meyve vereceğini umuyordu ama Bayan Belman ancak Brockley Yolu'nun sonuna varıp da kaldığı pansiyona doğru yavaş yavaş yürüdükleri sırada bir şeyler söylemeye yanaştı. Biraz sabırsız bir tonla, "neden bu kadar ısrar ediyorsunuz Bay Reeder?" diye sordu. "Yatırım mı yapmak istiyorsunuz yoksa? Özür dilerim ama öyle bir isteğiniz varsa size yardımcı olamam. Yeni hissedarlar getirmemek de anlaşmamızın bir parçası."

Bay Reeder durdu, şapkasını çıkarıp başının arka tarafını ovuşturdu. Bu arada üst kat penceresinden onları seyreden kâhya

kadın, dedektifin evlenme teklif ettiğine ve reddedildiğine kesinlikle emindi.

"Bayan Belman, size bir şey söyleyeceğim ama korkmanızı istemiyorum."

Bay Reeder kaybolma hikâyelerini ve her vakada görülen acayip tesadüfü, yani her ayın birinde ödenen kâr payı meselesini kısaca anlattı. O konuşurken kızın da beti benzi solmuştu.

Bayan Belman, "ciddisiniz değil mi?" diye sorarken kendisi de ciddiydi. "Yoksa bana anlatmazdınız. Şirketin adı Mexico City Yatırım Sendikası. Ofisleri Portekiz Caddesi'nde."

Bay Reeder, "siz bu şirketten nasıl haberdar oldunuz?" diye sordu.

"Müdürleri Bay de Silvo'dan bir mektup aldım. Bir arkadaşın benden bahsettiğini söylüyor, yatırımın bütün ayrıntılarını anlatıyordu."

"Mektup hâlâ sizde mi?"

Kız başını salladı. "Hayır. Onları görmeye giderken mektubu da götürmem gerektiğini özellikle belirtmişlerdi. Gerçi sonuçta onları görmedim ya." Bayan Belman gülümsedi. "Avukatlarına yazmıştım. Bekler misiniz? O mektup duruyor."

Bay Reeder bahçe kapısında beklerken Bayan Belman da içeri girip elinde küçük bir evrak çantasıyla döndü, çantadan dört yapraklı bir kâğıt çıkardı. Tepesinde Bracher ve Bracher adlı bir hukuk firmasının antetini taşıyan mektup, insanın bir avukattan bekleyeceği bir dille yazılmıştı.

"Kime: Bayan Margaret Belman

Konu: Mexico City Yatırım Sendikası

Sayın Belman,

Söz konusu şirketin avukatlığını yürütüyoruz. Endişelerinizin son derece doğal olduğunu belirtmek isteriz. Böyle tekliflerde genellikle bir risk unsuru söz konusu olduğu için bu kadar yüksek kâr oranları öneren şirketlerle çalışılmasını genel olarak tavsiye etmesek de Mexico City Yatırım Sendikası'nın geçmişte yüzde on iki buçuk, hatta bazen yüzde yirmiye varan kâr oranlarında ödeme yaptığını biliyoruz.

Kendileriyle ilgili herhangi bir şikâyet almadık. Elbette avukatlar olarak müşterilerimizden herhangi birinin mali güvenilirliği konusunda güvence vermemiz mümkün değil. Tek söyleyebileceğimiz, şimdiye kadar edindiğimiz bilgilerin ışığında sendikanın gerçek bir işte faaliyet gösterdiği ve sağlam bir finansal temele sahip olduğu.

Saygılarımızla,

Bracher ve Bracher."

"De Silvo'yu hiç görmediniz mi?"

Bayan Belman başını salladı. "Hayır. De Silvo'yu görmedim ama sendikanın aynı binadaki ofisine gittiğimde orada yalnızca bir kâtip vardı. Bay de Silvo'nun şehir dışına çıkması gerekmiş. Alt kısmı şirket hisselerinden pay almak üzere başvuru formu olarak düzenlenmiş olduğu için mektubu orada bıraktım. Yatırdığım parayı üç gün önceden haber vererek çekebileceğimi söylediler, açıkçası beni ikna eden de bu son madde oldu. Sonra Bay de Silvo'dan yatırımımı kabul ettiklerini bildiren bir mektup aldım, ben de parayı gönderdim."

Bay Reeder başını salladı. "O zamandan beri de ödemelerinizi düzenli olarak aldınız, öyle mi?"

Kız zafer kazanmışçasına, "her ay," dedi. "Bana sorarsanız siz bu kayıpları bu firmayla ilişkilendirerek hata ediyorsunuz."

Bay Reeder cevap vermedi. O öğleden sonra Portekiz Caddesi 179 numaraya bir ziyarette bulundu. Flamalarla süslü geniş bir holden geçilerek girilen binada eski moda merdivenler Çinli bir tüccarın ofisinin bulunduğu üst kata uzanıyordu; holde de üç kapı vardı. Sol taraftaki kapıda Bracher ve Bracher Avukatlık tabelası bulunuyordu, onun hemen karşısındaki kapı da sendikaya aitti. Koridorun öbür ucunda üstünde "John Baston" yazılı bir kapı vardı ama Bay Baston'ın iş alanı hakkında herhangi bir bilgi göze çarpmıyordu.

Bay Reeder sendikanın kapısını hafifçe tıklattı, bir ses içeri girmesini söyledi. Gözlüklü, kulaklarında dikte makinesinin kulaklıkları takılı genç bir adam üstünde daktilo olan bir masanın başına oturmuş, hızla yazı yazıyordu.

"Hayır efendim, Bay de Silvo ofiste değil. Kendisi haftada yalnızca iki kere gelir," dedi kâtip. "İsminizi öğrenebilir miyim?"

Reeder kibarca, "önemli değil," deyip dışarı çıktı, kapıyı arkasından kapattı.

Bracher ve Bracher'a yaptığı ziyarette şansı daha yaver gitti. Uzun boylu, sağlıklı yüzlü bir adam olan Bay Joseph Bracher ofisindeydi. Adamın yakasına büyük bir çiçek iliştirilmişti. Bracher ve Bracher varlıklı bir şirketti anlaşılan; ortak ofiste altı kâtip çalışıyordu, Bay Bracher'ın içinde kocaman bir çalışma masası bulunan özel ofisi de pejmürde bir rahatlık örneğiydi.

Avukat, dedektifin uzattığı karta bakarak, "buyurun oturun Bay Reeder," dedi.

Bay Reeder birkaç kelimeyle ne iş yaptığını anlattı. Bay Bracher gülümsedi.

"Bugün gelmeniz ne şans," dedi. "Yarın gelseydiniz size bilgi vermemiz mümkün olmayacaktı. İşin aslı şu ki, Bay de Silvo'dan şirketi için başka bir avukatlık firması bulmasını istemek zorunda kaldık. Hayır, hayır, hiçbir aksilik yok, sadece müşterilerini sürekli bize yönlendiriyorlar. Artık gönüllü danışmanlık yapar hale geldik neredeyse, bu da hiç istediğimiz bir şey değil elbette."

"Görüşlerinizi öğrenmek için size yazan insanların bir kaydı var mı elinizde?"

Bay Bracher başını salladı. "Acayip bir durum olduğunu itiraf ederim ama yok," dedi. "Bu müşteriyle çalışmayı sonlandırmaya karar vermemizin bir sebebi de bu. Üç hafta önce, bilgi isteğiyle bize başvuranların mektuplarının kopyalarının bulunduğu kutu açıklanamaz bir şekilde ortadan kayboldu. Kutuyu gece kasaya kilitledik, sabah olup da kasayı açtığımızda yerinde yeller esiyordu. Kilidin kurcalandığına dair bir iz de yoktu üstelik. Her şey çok esrarengizdi, kardeşimle ben de gerçekten endişelendiğimiz için sendikadan bize müşterilerinin bir listesini vermelerini rica ettik. Ricamızı yerine getirmediler."

Bay Reeder tavandan ilham almaya çalışıyordu. "John Baston kim?" diye sordu, avukat güldü.

"O konuda da bir bilgim yok. Çok zengin bir yatırımcı galiba ama bildiğim kadarıyla senede ancak üç ay ofisine geliyor. Ben kendisini hiç görmedim."

Bay Reeder avukatın elini gevşekçe sıktıktan sonra çenesini göğsüne dayayıp sımsıkı kavradığı şemsiyesini ardında sürükleyerek Portekiz Caddesi boyunca yürüdü. Acayip kuyruklu bir hayvanı gülünç denecek kadar andırıyordu.

O akşam yine kızı bekledi ama Bayan Belman ortalarda görünmedi. Bay Reeder saat 17.30'a kadar randevu noktasında kaldı ama kız gelmedi. Bu pek de alışılmadık bir durum değildi, Margaret'ın bazen geç saatlere kadar çalışması gerekiyordu. Bay Reeder içinde herhangi bir endişe olmadan gitti evine. Basit akşam yemeğini yedi, sonra da pansiyona yollandı. Pansiyon sahibi kadın, Bayan Belman'ın henüz gelmediğini söyledi. Adam çalışma odasına dönerek önce Margaret'ın işyerine, sonra da kızın işvereninin evine telefon etti.

"16.30'da işten çıktı," diye şaşırtıcı bir cevap aldı. "Birinden bir telefon geldi, o da erken çıkmak için izin istedi."

Bay Reeder ifadesiz bir sesle, "ya!" dedi.

Dedektif o gece yatmaya gitmedi. Onun yerine Scotland Yard'da oturup çeşitli birimlerden gönderilmiş raporları okudu. Sabah, Margaret Belman'ın adının da olağanüstü koşullar altında kaybolanların listesine eklenmesi gerektiğine dair hasta edici bir farkındalıkla birlikte geldi.

Bay Reeder, Windsor[11] stili kocaman sandalyede biraz kestirdi, saat 08.00'de evine dönerek tıraş oldu, yıkandı. Başsavcı bürosuna geldiğinde dedektifi koridorda bekler halde buldu. Farklı bir Bay Reeder'dı bu ve farklılığı sadece uykusuzluktan kaynaklanmıyordu. Adamın sesi daha keskindi, genellikle etrafını saran özür diler havanın bir kısmı da kaybolmuştu.

Dedektif birkaç kelimeyle Margaret Belman'ın ortadan kaybolduğunu anlattı.

Amiri, "de Silvo'nun bu işle bir ilgisi olduğunu mu düşünüyorsun?" diye sordu.

11 Ortası hafif çukur, sırtı iğ biçimli çubuklardan oluşan ahşap sandalye. (ç.n.)

Beriki alçak sesle, "evet, öyle düşünüyorum," dedikten sonra, "tek bir umut var, çok zayıf bir umut, gerçekten çok zayıf!" diye ekledi.

Bu umudun kapsamını başsavcıya açıklamadan sendikanın ofisine gitti.

Bay de Silvo orada değildi. Olsa, Bay Reeder çok şaşırırdı zaten. Avukatı görmek için holün öbür tarafına gitti. Bu defa Bay Ernest Bracher da kardeşiyle birlikteydi.

Bay Reeder sadede geldiği zaman bunu hiç uzatmadan yapardı.

"De Silvo'yu göründüğü anda tutuklamak üzere Portekiz Caddesi'nde bir polis memuru bırakıyorum," dedi. "Onun avukatları olarak durumu bilmeniz gerektiğini düşündüm."

Bay Bracher şaşkın bir sesle, "iyi ama neden..." diyecek oldu.

"Onu neyle suçlayacağımı şimdilik bilmiyorum ama çok ciddi bir şey olacağından eminim," dedi Reeder. "Şüphelerimin kaynağını henüz Scotland Yard'a açıklamadım. Şu kadarını söyleyeyim ki, müşterinizin kurtulmak adına en ufak bir ümit besleyebilmesi için çok inanılır bir hikâye anlatıp çürütülemez kanıtlar sunması gerekiyor."

Avukat hayretler içindeydi. "Hiçbir şey anlamıyorum," dedi. "Ne yapıyormuş? Şirketi sahte mi? Dolandırıcılık mı yapıyormuş?"

Bay Reeder kısaca, "daha büyük dolandırıcılık görmedim," diye cevap verdi. "Yarın müşterinizin belgelerini ve Bay John Baston'ın ofisiyle belgelerini araştırmak için gerekli izinleri almaya niyetliyim. O ofiste beni çok ilgilendirecek bir şeyler bulacağıma inanıyorum."

Bay Reeder o akşam saat 20.00'de Scotland Yard'dan çıktı. Aşina olduğu köşeye doğru dönüyordu ki, Westminster Köprüsü'nden Scotland Yard'a doğru bir araba geldiğini gördü. Biri pencereden dışarı sarkarak dedektife işaret etti, araba manevra yaptı. İki kişilik spor bir arabaydı, direksiyonda da Bay Joseph Bracher vardı.

Avukat arabayı kaldırımın kenarında durdurup dışarı atlarken nefes nefese, "de Silvo'yu bulduk!" dedi.

Adam çok heyecanlıydı, yüzü solgundu. Bay Reeder onun dişlerinin birbirine çarptığına yemin edebilirdi.

Avukat sözlerini, "bir aksilik var, çok büyük bir aksilik!" diye sürdürdü. "Kardeşim ona her şeyi anlattırmaya çalıştı -Tanrım! O korkunç şeyleri gerçekten yaptıysa kendimi asla affetmem."

Bay Reeder, "nerede o?" diye sordu.

"Tam akşam yemeğinden önce Dulwich'teki evimize geldi. Kardeşim de ben de bekârız, o evde yalnız yaşıyoruz. De Silvo daha önce de yemeğe gelmişti. Kardeşim onu sorguladı, o da neredeyse inanılmayacak bazı şeyleri kabul etti. Adam delinin biri."

"Ne anlattı?"

"Söyleyemem. Siz gelene kadar Ernest onu alıkoyuyor."

Bay Reeder arabaya bindi. Birkaç dakika içinde Westminster Köprüsü'nü geçmiş, Camberwell'e doğru uçarcasına ilerlemeye başlamışlardı. Eski moda, Georgian tarzı bir bina olan Lane Evi, Bay Reeder'ın çıkmaz sokak olduğunu fark ettiği toprak bir yolun ucundaydı. Yol boyunca ilerleyip verandanın önünde dururlarken Bay Reeder evin arazisinin hatırı sayılır büyüklükte olduğunu görmüştü. Bay Bracher arabadan inip kapıyı açtı, Bay Reeder sıcak bir havada döşenmiş bir hole girdi. Hole açılan kapılardan biri aralıktı.

"Bay Reeder mı geldi?" Dedektif, Bay Ernest Bracher'ın sesini tanıyarak odaya girdi.

Bay Bracher boş şömineye sırtını dönmüş halde duruyordu, odada başka kimse yoktu.

Avukat, "De Silvo uzanmak için yukarıya çıktı biraz," diye açıkladı. "Bu pek pis bir mesele, Bay Reeder."

Elini uzattı, Bay Reeder da bu eli sıkmak üzere odada ilerledi. Şöminenin önündeki İran halısına adım atmıştı ki, tehlikeyi fark edip geri çekilmeye çalıştı ama dengesini kaybetmişti bir kere. Halının sakladığı boşluktan aşağı yuvarlandı, uzanıp

deliğin köşesini yakalamayı başardıysa da avukat gelip tutunan parmaklarını ezmek üzere ayağını kaldırınca dedektif elini gevşeterek düştü.

Düşüşün şiddeti nefesini kesmişti. Bay Reeder yuvarlandığı kilerin zemininde yarı yatar yarı oturur vaziyette bir süre kalakaldı. Yukarı bakınca büyük kardeşin aşağıya eğildiğini gördü. Kare biçimi açıklık küçülüyordu. Anlaşılan kullanılmadığı zamanlarda deliğin üzerini kapatan kayar bir panel vardı.

Joseph Bracher gülümseyerek, "seninle sonra ilgileneceğiz Reeder," dedi. "Buraya ne akıllı insanlar geldi bir bilsen."

Kilerde bir çatırtı oldu. Kurşun avukatın yanağını sıyırdı, cam bir avizeyi tuzla buz etti. Bay Bracher korku dolu bir çığlıkla geri çekildi. Bir saniye sonra kapak kapanmış, Bay Reeder tuğla duvarlı küçük kilerde tek başına kalmıştı. Gerçi elindeki otomatik tabanca bu kriz anında gerçekten iyi bir dost olduğu için tam anlamıyla yalnız sayılmazdı.

Dedektif cebinden küçük el fenerini çıkarıp yakarak hücresini gözden geçirdi. Duvarlarla zeminin rutubeti ilk gözüne çarpan şeydi. Bir köşede, kilitli bir çelik kapıya çıkan birkaç tuğla basamak vardı.

"Bay Reeder?"

Adam dönerek ışığı konuşan kişinin üzerine tuttu. Üstünde uyuduğu çuval yığınından doğrulup ayağa kalkmış olan Margaret Belman'dı bu.

Kız, "korkarım başınızı fena halde derde soktum," dedi. Dedektif onun sakinliğine hayret etti.

"Ne zamandır buradasınız?"

"Dün geceden beri," dedi Margaret. "Bay Bracher telefon edip görüşmek istediğini söyledi, sonra da gelip arabasıyla beni aldı. Bu geceye kadar öbür odada tutuldum ama bir saat önce buraya indirildim."

"Öbür oda hangisi?"

Bayan Belman çelik kapıyı işaret etti. Kaçırılmasıyla ilgili başka ayrıntı anlatmadı, oturup da talihsizliklerini konuşmanın

zamanı değildi. Reeder basamakları tırmanıp kapıyı denediyse de kapının diğer taraftan sürgülenmiş olduğunu ve içeri doğru açıldığını anladı. Görünürde anahtar deliği falan yoktu. Margaret'a kapının nereye çıktığını sordu, kız da yeraltındaki bir mutfakla kömür deposuna çıktığını anlattı. Tutulduğu "küçük odayla" özgürlüğü arasında yalnızca parmaklıklı bir pencere olduğu için kaçabileceğini ummuştu. "Ama pencere çok sağlamdı," dedi. "Tabii parmaklıklar konusunda da bir şey yapamazdım."

Reeder kileri tekrar gözden geçirdi, sonra fenerini tavana tuttu. Bütün tavan boyunca uzanan bir kirişe tutturulmuş çelik bir makaradan başka bir şey göremedi.

"Ne yapacaklar ki bunlar?" dedi düşünceli düşünceli. Tam o sırada düşmanları soruyu duymuşlar da Bay Reeder'ı planları konusunda merakta bırakmak istemiyorlarmışçasına bir su sesi duyuldu. Bir saniye içinde su bileklerine kadar yükselmişti bile.

Reeder ışığı suyun geldiği yere doğrulttu. Duvarda üç yuvarlak delik vardı, üçünden de düzenli bir çağıltıyla sular akıyordu.

Margaret korku dolu bir fısıltıyla, "ne oluyor?" diye sordu.

Bay Reeder tartışmaya meydan vermeyen bir sesle, "basamakların tepesine çıkıp orada durun!" diye emretti, sonra suyu kesmenin bir yolu olup olmadığını anlamaya çalıştı. Bunun mümkün olmadığını da bir bakışta gördü. Gizemli ortadan kaybolmaların gizemi çözülmüştü.

İnanılmaz bir hızla yükselen su Bay Reeder'ın önce dizlerine, sonra da baldırlarına gelmeye başlamıştı. Dedektif, basamaklardaki Bayan Belman'ın yanına gitti.

Kaçma şansları yoktu. Bay Reeder suyun tavandaki kirişe veya oraya konmasının korkunç amacını tahmin edebildiği makaraya kadar yetişmelerine izin vermeyecek kadar yükselip duracağını düşünüyordu. Cesetlerin bu ölüler evinden bir şekilde çıkarılması gerekiyordu ne de olsa. Bay Reeder iyi bir yüzücüydü ama ilerleyen saatlerde su üstünde kalmanın imkânsız olacağının da pekâlâ farkındaydı.

Ceketiyle yeleğini çıkarıp gömleğinin yakasını açtı. "Eteğinizi

çıkarsanız iyi olur," dedi havadan sudan bahsedermiş gibi bir tonla. "Yüzme biliyor musunuz?"

Margaret alçak sesle, "evet," diye cevap verdi.

Bay Reeder aklındaki esas soruyu dile getirmemişti. Margaret ne kadar süreyle yüzebilirdi?

Suyun yükselmeye devam ettiği uzun bir sessizlik oldu, sonra Bay Reeder, "çok korkuyor musun?" diye sorarak kızın elini tuttu.

Margaret, "hayır, o kadar da korkmuyorum galiba," dedi. "Yanımda olmanız o kadar güzel ki. Bunu neden yapıyorlar?"

Bay Reeder cevap vermeden onun yumuşak elini dudaklarına götürerek öptü.

Su artık en üst basamağa erişmişti. Reeder sırtını demir kapıya dayayarak bekledi. Derken kapıya diğer taraftan bir şeyin dokunduğunu hissetti. Bir sürgünün çekilişini andıran hafif bir tıkırtı duyuldu. Dedektif Margaret'ı nazikçe bir kenara iterek avuçlarını kapıya dayadı. Hiç şüphe yoktu, diğer tarafta biri kapıyı açmaya uğraşıyordu. Bay Reeder bir basamak aşağı indi, kapının boyun eğerek kendisine doğru geldiğini hissetti. Bir anlığına bir ışık parladı, dedektif bir saniye sonra kapıyı ardına kadar açıp kendini dışarı atmıştı.

"Eller yukarı!"

Kapıyı açan her kimse fenerini düşürmüştü. Bay Reeder kendi ışığını o tarafa doğrultunca şaşkınlıktan neredeyse o da fenerini düşürüyordu.

Karşısında Mills duruyordu. Dartmoor'dan o lanetli mektubu getiren eski mahkûm!

Adam, "tamam babalık, sorun yok," diye homurdandı.

Dedektif bir anda her şeyi anladı. Hemen Margaret'ın elini yakalayıp kızı artık suların düzenli bir şekilde doldurmaya başladığı dar geçitten dışarı çekti.

Otoriter bir sesle, "içeri nereden girdin Mills?" diye sordu.

"Pencereden."

"Göster çabuk!"

Eski mahkûm onları Margaret'ın o kadar özlemle baktığı pencere olduğu anlaşılan pencerenin yanına götürdü. Parmaklıklar çıkarılmış, çerçeve paslı menteşelerinden sökülmüştü. Bir saniye içinde çimenlerin üzerindeydiler. Üstlerinde yıldızlar göz kırpıyordu.

Bay Reeder sesi titreyerek, "Mills," dedi, "buraya bu evi soymak için baskına gelmiştin."

"Doğru," diye hırladı Mills. "Şansa bak. Mesele çıkarmayacağım."

"Koş!" diye tısladı Bay Reeder. "Hem de arkana bakmadan! Haydi bakalım küçük hanım, biz de bir yürüyüşe çıkalım."

Birkaç saniye sonra devriye polis, karşısında gömlek ve pantolonlu orta yaşlı bir beyefendiyle ipek bir iç etek gibi son derece uygunsuz bir kıyafet içindeki genç bir hanım görünce ne yapacağını şaşırdı.

Reeder amirine, "Meksika şirketi Bracher ve Bracher'dı aslında," diye açıkladı. "John Baston diye biri de yoktu. Odası, Bracher kardeşlerin bir ofisten diğerine geçmelerini sağlayan bir geçitti, o kadar. Meksika şirketinin bürosundaki kâtip kördü. Adamı görür görmez fark ettim bunu. Londra'da kör daktilografların sayısı epey fazla. Bracher kardeşlerin yanındaki de Silvo'nun kimliğinin gizli tutulması için kör bir kâtip şarttı tabii.

"Bracher ve Bracher'ın işleri senelerdir kötü gidiyordu. Muhtemelen müşterilerin parasını zimmetlerine geçirdikleri anlaşılacaktır. Sonra budala yatırımcıları yüksek kâr payı karşılığında sendikalarına para yatırmaya ikna etmeye yönelik bir düzenek kurdular. Kurbanlarını dikkatle seçiyorlardı. Teşkilatın beyni olan Joseph bu talihsiz insanların yakın arkadaşları olmadığından kesinlikle emin olmak için kılı kırk yaran araştırmalar yapıyordu. Bir başvuru sahibi konusunda tereddüt ederlerse, Bracher avukatlık bürosu o yatırımcıya sendikaya yatırım yapma fikrinin güvenli olmadığını açıklayan ve açıkgöz şahsiyete Meksika sendikasının önerdiğinden daha güvenli imkânlar bulmasını tavsiye eden bir mektup yazıyordu.

"Bir-iki yıl kâr payı ödendikten sonra zavallı yatırımcılar Dulwich'teki eve çekilerek orada bilimsel bir şekilde öldürülüyorlardı. Arazilerinde bir yerde kayıt dışı bir mezarlık bulacağınıza inanıyorum. Hesaplayabildiğim kadarıyla geçtiğimiz iki yılda bu yöntemle yüz yirmi bin sterlinden fazla parayı cebe indirdiler."

Başsavcı, "inanılmaz bir şey bu!" dedi. "İnanılmaz."

Bay Reeder omuzlarını silkti.

"Burke ve Hare cinayetlerinden daha inanılmaz bir şey olabilir mi? Tarihin her döneminde, toplumun her kesiminde Burke ve Hare gibileri oluyor."

"Peki, Bayan Belman'ı neden hemen öldürmemişler?"

Bay Reeder boğazını temizledi.

"Tam bir temizlik yapmaya niyetliydiler ama beni ele geçirene kadar onu öldürmek istemediler. Bana kalırsa..." -bir kez daha temizledi boğazını- "şey, o genç hanıma karşı özel bir ilgim olduğunu düşünüyorlardı."

Başsavcı, "var mı peki?" diye sordu.

Bay Reeder cevap vermedi.

cinayet defteri

edgar wallace

Çeviri: **Seda Çıngay**

J. G. REEDER

Bank of England

Savcı, kabarık dolgulu sandalyesinde arkaya yaslanarak bu yeni çalışanına baktı.

"Bütün bunları nasıl olup da düşünebildin?" diye sordu hayret dolu bir sesle.

Bay Reeder üzüntüyle başını salladı.

"Bende bir tür sapkınlık var," dedi. "Çok büyük bir talihsizlik ama ne yazık ki doğru. Her şeyde kötülük görüyorum. Kuruyan gül fidanlarında, at nallarında, hatta şiirde bile. Suçlu kafası var bende. İçler acısı bir durum!"

Çağının en önemli polisiye yazarlarından biri olan Edgar Wallace'ın beş kitaptan oluşan J. G. Reeder dizisinin ikinci kitabı ilk kez okurlarla buluşuyor.

ISBN 978-605-5055-00-4

12 ₺